

T C.

**Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler
Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı**

**ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ ETİK İLKELERİ KAPSAMINDAKİ
DAVRANIŞLARININ İLKOKUL VE ORTAOKUL
ÖĞRENCİLERİNİN ALGILARIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Muhlis ARÇA

Danışman: Dr. Adil Serdar SAÇAN

İSTANBUL 2012

YEDİTEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

**YÜKSEK LİSANS
TEZ SAVUNMA TUTANAĞI**

16 / 02/2013

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencilerinden Muhlis ARĞA 16/12/2013 tarihinde yapılan “Öğretmenlerin Mesleki Etik Kapsamındaki Davranışlarının İlk ve Ortaokul öğrencilerinin Algılarıyla Değerlendirilmesi” başlıklı Yüksek Lisans Tez Savunması sonucunda jürimiz tarafından oyçokluğu / oybirliği ile

☒ Başarılı bulunmuştur.

☐ Başarısız bulunmuştur.

☐ Düzeltmeler için adaya _____ ek süre tanınmıştır.

Jüri Üyeleri

Tez Danışmanı

Unvanı, Adı, Soyadı: Dr. Adil Serdar SAÇAN

İmzası :

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Prof. Dr. Canan ÇETİN

İmzası :

Jüri Üyesi

Unvanı, Adı, Soyadı: Dr. Fikret AKSOY

İmzası :

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tez çalışması amacıyla yapılan bu araştırmada öğrenci algılarıyla, öğretmenlerin mesleki etik ilkelerine uygun davranıp davranmadıklarının tespit edilmesi ve öğrencilerin algıları ile cinsiyetleri ve bulundukları öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sorgulanmıştır.

Yapılan literatür taramasında genellikle yönetimde etik araştırılmış olup eğitimde etik ile ilgili çok az sayıda kaynağa ulaşılmıştır. Bu nedenle, bu ve benzeri araştırmaların sonuçları ışığında, eğitimin kalitesinin yükseleceği düşünülmektedir.

Yüksek lisans tez çalışmaları boyunca bana, ihtiyacım olan tüm akademik desteği, büyük bir özveriyle gösteren sayın tez danışmanım Dr. Adil Serdar SAÇAN'a teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

Bu tezin gerçekleşmesinde en büyük katkıyı sağlayan sevgili öğrencilerimize ve uygulamalar için izin veren sayın okul müdürlerimize teşekkür ederim.

Muhlis ARĞA

İstanbul 2012

ÖZET

İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin, öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun davranıp davranmadıklarına yönelik düşüncelerini belirlemek genel amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri nelerdir?
2. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı var mıdır?
3. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile bulundukları öğretim kademeleri arasında bir bağıntı var mıdır?

Araştırmada karşılaştırma türü tarama modeli kullanılmıştır. İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin, öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri ve bulundukları öğretim kademeleri karşılaştırılmış ve bir bağıntı olup olmadığı sorgulanmıştır.

Araştırmanın amacına uygun olarak İstanbul ili çalışma evreni alınmış ve bu evren içerisinde küme örnekleme ile Anadolu yakasında bulunan, Kartal, Maltepe, Pendik ve Avrupa yakasında bulunan Esenyurt, Beylikdüzü, Silivri ve Büyükçekmece ilçeleri random olarak seçilmiş;bu ilçelerden uygulama izni alınan 1 ilkokul ve 1 ortaokul okulu tespit edilmiş toplam 14 okulda 515 (240 kız, 275 erkek) öğrenci ile evreni temsil ettiği düşünülen örneklem grubu oluşturulmuştur.

Toplanan verilerin değerlendirilmesinde ankette yer alan her sorunun seçeneklerine verilen cevapların frekans ve yüzdeleri hesaplanmış, cinsiyet ve öğretim kademesi değişkenine göre bağıntılar yapılırken ki-kare tekniği kullanılmıştır ve anlamlılık seviyesi $p<0.05$ kabul edilmiştir.

Tüm istatistiksel hesaplamalar, bilgisayar ortamında SPSS 12. 0 programı kullanılarak yapılmıştır.

Öğrencilerin bulundukları öğretim kademeleri ile öğretmenlerinin "Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık" boyutlarında ki meslek ilkelerine uygun davranışları arasında bir bağıntı bulunmuştur.

Öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile öğretmenlerinin "Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel

Bağılılık" boyutlarında ki meslek ilkelerine uygun davranışları arasında bir bağıntı bulunamazken; öğrencilerin bulundukları öğretim kademesi değişkenine göre bir bağıntı tespit edilmiştir. Bunun nedenini ortaokul öğrencilerinin ilkökul öğrencilerine göre yaşça daha büyük olmaları ve daha çok sayıda öğretmen tanımış olmalarının oluşturduğunu düşünülmektedir.

Genel olarak yapılan bu araştırma sonuçları öğrencilerin öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun mesleki etik ilkelere uygun davranışlar sergilediklerini ve düşündüklerini ortaya koymuştur. Alanda yapılan diğer örnek çalışmalarda da yaklaşık aynı bulgular elde edilmiştir.

SUMMARY

In this research it is searched to define whether primary and secondary education students' opinions about their teachers behave reasonable to professional ethics and asked for answers following questions:

1. What is the students approach regarding to their teacher's reasonable behaves to Professional ethics?
2. Is there any association with the students approach regarding to their teacher's reasonable behaves to Professional ethics and their sex?
3. Is there any association with the students approach regarding to their teacher's reasonable behaves to Professional ethics and their education level?

In this research "Survey Method" is used. It is interrogated whether there is a relation with the students approach regarding to their teacher's reasonable acts to Professional rules and their sex and educational level.

Favourable to this research Istanbul is chosen as research area and Esenyurt, Kartal, Maltepe, Pendik, Beylikdüzü, Silivri, Büyükçekmece communes are chosen randomly by using "Group Sampling". A sample group is formed with 515 (240 girl and 275 boy) students from 14 school which are given permission for research.

By studying the literature proposal pool is constituted. After this, proposes are determined according to two expert opinion and this questionnaire took shape.

This research includes "justice, honesty, respect, trust, professional responsibility, professional efficacy, human rights, love and organizational devotion" and these subjects are studied in 9 dimensions by using 53 question.

In evaluation of these data, it is computed frequency and percentage of each question "chi square technique" is used while making connection to sex and educational levels. $P < 0.05$ numeral value is used when there were differences or connections in statistics. All statical calculations are done by using SPSS 12. 0 programme on computer.

Students think that their teachers are act reasonable to professional rules at justice, honesty, respect, trust, Professional responsibility, professional efficacy , human rights, love and organizational devotion dimensions and generally suitable to professional rules.

In general although there is not a direct connection with sex factor and teacher's reasonable acts on justice, honesty, respect, trust, Professional responsibility, professional qualified, human rights, love and organizational

devotion but it is found a direct relation with educational level factor. It is thought that this result from secondary education student's age and experience with different teachers.

A connection with student's educational levels and teacher's reasonable acts on justice, honesty, respect, trust, Professional responsibility, professional qualified, human rights, love and organizational devotion is found.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	i
ÖZET	ii
SUMMARY	iv
İÇİNDEKİLER	vi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	3
1.3. Önem	3
1.4. Sınırlıklar.....	3
1.5. Varsayımlar	4
1.6. Tanımlar	4
BÖLÜM II	6
İLGİLİ LİTERATÜR	6
2. 1. Etik Kavramı	6
2. 2. Etik Sistemleri.....	7
2. 2. 1. Amaçlanan Sonuç Etiği	8
2. 2. 2. Kural Etiği	8
2. 2. 3. Toplumsal Sözleşme Etiği	8
2. 2. 4. Kişisel Etik	8
2. 3. Etik Kuramları.....	9
2. 3. 1. Meta Etik	9
2. 3. 2. Normatif Etik.....	10
2. 3. 3. Uygulamalı Etik.....	10
2. 4. Etik Çeşitleri	11
2. 4. 1. Mesleki Etik.....	11
2. 4. 2. Örgütsel Etik.....	11
2. 4. 3. Yönetmel Etik	11
2. 5. Meslekte Etik Kavramı	12
2. 6. Eğitim ve Etik	13
2. 6. 1. Öğretmenlik Mesleği	13
2. 6. 2. Eğitim-Öğretim ve Öğretmenlik Mesleğinde Etik.....	17
2. 6. 3. Öğretmenin Sınıf Yönetimi	20
2. 6. 4. Öğretmen- Öğrenci İlişkisi	26
2.6.4.1. Güven	27
2.6.4.2 Sevgi.....	28
2.6.4.3. Cezalar.....	28
2.6.4.4. Ödüller.....	29
2.6.4.5. Otorite ve Disiplin.....	29
2.6.4.6. İşbirliği	30
2.6.4.7. Beceriler/yeterlik.....	30
2.6.4.8. İnsan haklarına saygı.....	30
2. 7. İlgili Araştırmalar	30

BÖLÜM III	35
YÖNTEM.....	35
3. 1. Araştırma Modeli	35
3. 2. Evren ve Örneklem	35
3. 3. Veri Toplama Aracı	36
3. 4. Verilerin Toplanması	37
3. 5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	37
BÖLÜM IV.....	38
BULGULAR VE YORUM.....	38
BÖLÜM V	92
SONUÇ ve ÖNERİLER	92
5. 1 Sonuç	92
5. 2. Öneriler	96
KAYNAKLAR.....	98
EKLER	104

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem

İnsanlar, yaşadıkları toplumda ortaklığın eşitliğin sağlanması için birtakım yazısız sözleşmeler imzalamışlardır. Toplumsal yapıda yer alan değerler ve normlar bu yazısız sözleşmenin yoruma açık olduğunu gösterir.

Toplumsal sözleşme etiğinin öncüsü Jean Jack Rousseau'dur(Aydın, 2002, s:23). Onun etik anlayışı genel otorite altında toplumun tüm üyelerinin birbirinden ayrılmaz bir parça olduğunu ve bu bütünün parçası olabilmek için belli ölçüde kendi özgürlüklerinden vazgeçmelerinin gerektiğini söyler. Bütün inanç ve değer sistemleri gibi bu yazısız sözleşmeler sık sık çatışır ve bunların birbirleriyle çeşitli uyumsuzlukları, aşırı eylem üzerinde bir fren görevi görür. Herhangi bir kurala fazlasıyla ateşli bir biçimde uyamazsınız, çünkü bütün diğer kurallar onu denetim altında tutar.

Toplumların düzen içinde yaşayabilmesi için kurallar gereklidir. Kurallar, zaman içinde deneme yanılma yöntemiyle seçilerek oluşur. İlkel topluluklarda yazılı olmayan kurallar bireyin davranışlarını denetlerdi. Bireyin kurallara uymama durumunda tedirgin olma ve suçlanma duygusu, insanı diğer canlılardan ayıran en önemli özelliktir. Bireyin uymak durumunda olduğu kurallar uygarlığın da temelidir.

Eğer değer biçmeler kişisel tercihin ifadesi olmaktan öte bir şeyse, kişi tercihinden feragat etme ve nesnel bir yargıya ulaşma kapasitesini taşımalıdır (Nuttall , 1997, s:29).

İnsan hisseden, yaşayan, üreten, düşünen, bir varlıktır. İnsanı insan yapan düşünebilmesi, karar verebilmesi, özgür iradeye sahip olması yani kendine özgü değerleridir.

Değerler, inançlardır. Ancak tümüyle nesnel, duygulardan arındırılmış fikir niteliği taşımazlar; etkinlik kazandıklarında duygularla içi içe geçerler. Değerler bireyin amaçlarıyla ve bu amaçlara ulaşmada etkili olan davranış biçimleriyle (hak bilirlilik, yardım severlik gibi) ilişkilidir. Değerler, özgür eylem ve durumların üzerindedir. Örneğin, itaatkârlık değeri, iste ya da okulda, aileyle, arkadaşlarla yada tanımadığımız kişilerle olan ilişkilerimizin tümünde geçerlidir. Değerler, davranışların, insanların ve olayların seçilmesini ya da değişimini yönlendiren standartlar olarak işlev görürler (Çetin, 2004) .

Değere ve değerlere ilişkin (doğru) bilgiyle donanmış kişi , diğer koşullar yerine gelip karşısında bulunan eylemi anladığı anda , bu eylemi o durumdaki diğer eylem olanakları arasında insan için neyi ifade ettiğini ve insanın değeriyle değerini değerlendirir (Tepe, 2004, s:25-26).

İnsani değerler hayata bir değerlilik ve saygı katarlar. Hayatın dürüstlük hoşgörü iyilik merhamet gibi güzel yanlarını çoğaltırlar. Kişinin değerleri kişiler arası ilişkilerde doğrudan doğruya ve dolaylı ortaya çıkan sevgi dürüst olma saygı adil olma açık düşünebilme, kontroller kurabilme gibi kişisel değerlerdir. Bu kişisel değerler ahlak felsefesini, etiği oluşturmaktadır. Etik ahlaksal olanla ilintili bütün sorunları çok genel, ilkesel, dolayısıyla da soyut düzlemde tartışır. Bundan dolayı etik , hangi somut amaçların tek tek iyi, herkes için ulaşılmaya değer amaçlar olduğunun belirlemez; daha çok ölçütleri belirler ve bu ölçütlere göre öncelikle hangi amacın iyi amaç olarak kabul edilmesinin bağlayıcı olabileceğini gösterir. Etik, iyi olana değil , bir şeyin iyi olduğu hükmüne nasıl varıldığını söyler (Pieper, 1999 , s:28).

Yeni bin yıl, 20. yüzyılın ikinci yansında başlayan ve son çeyreğinde ivme kazanarak devam eden hızlı bir değişim süreciyle yaşanmaktadır (Turgut, 2000).

Atatürk'ün millî bir ideal olarak göstermiş olduğu etkili ve verimli bir millî eğitim sistemini gerçekleştirebilme hedefine ulaşabilmemiz için; öncelikle Türk Milli Eğitimini çağımızın 'bilgi toplumu' eğitim standartları çerçevesinde değerlendirmemiz ve Atatürk'ün millî eğitim hakkındaki görüşlerini bir kez daha dikkatle incelememiz gereklidir. Bu bizim, eğitimimizin ne durumda olduğunu algılamamızı sağlayacaktır. Eğitim sistemimizin çok yönlü analizi sonucunda elde edeceğimiz verileri, eleştirel düşünme yaklaşımıyla değerlendirmeye tabi tutulması gerekmektedir (Budak, 2003).

Bu değerlendirmeyi yaparken toplumun hızlı değişim sürecine ayak uydurabilmesi esnasında bazı etik sıkıntılar yaşanmaktadır. Siyasal kirlenme, vergi kaçırma , rüşvet , işi yavaşlatma ve öğrencilerin değerlendirilmelerinde yanlı davranılması, etik sorunlara ilişkin çarpıcı örnekleri oluşturmaktadır. Başta okul yöneticisi ve öğretmeninin yaşadığı etik baş dönmesi, sonuçta öğrenci ve toplumun aynı baş dönmesini yaşamasına yol açmaktadır

Burada en önemli rolü öğretmen üstlenmektedir. Öğretmen anne ve babanın da yardımıyla öğrencisini kısa zamanda tanıyarak onun pek çok davranışını olumlu yönde etkilemelidir. Ailenin kazandıramadığı bazı iyi alışkanlıkları öğretmen kazandırmaya çalışmalıdır. Öğretmen bunu başarabilir, çünkü çoğu kez öğretmen çocuğun gözünde ideal bir yetişkin modeli haline gelir. Bunları yapabilmesi için öğretmenin kendi kişilik özelliklerinin iyi olması çocukların gelişim özelliklerine, bu özelliklerin çocuklarda ortaya çıkardığı gereksinimlerin karşılanmasında kendi görev ve sorumluluklarının neler olduğunu iyi bilmesi gerekir (Gürkan, 1993, s:4-5). Bu nokta bizi öğretmenlerin mesleki etik ilkelere bağlılıklarının incelenmesi gerektiği konusuna getirmektedir.

İlkokul ve Ortaokul öğrencilerinin, öğretmenlerinin mesleki etik ilkeleri kapsamındaki davranışlara uygun davranıp davranmadıklarına yönelik düşüncelerinin bilinmemesi bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

1.2. Amaç

İlkokul ve Ortaokul öğrencilerinin, öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun davranıp davranmadıklarına yönelik düşüncelerini belirlemek genel amacıyla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri nelerdir?
2. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı var mıdır?
3. Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile bulundukları öğretim kademeleri arasında bir bağıntı var mıdır?

1.3. Önem

Öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun davranıp davranmadıklarına yönelik düşüncelerin belirlenmesi , öğretmenlerin bu kapsamda ki zayıf ve kuvvetli yönlerinin de saptanmasına yol açacaktır. Bu saptamalardan hareketle, gerek öğretmen yetiştirme programlarının ve gerekse hizmetiçi eğitim programlarının hedeflerinin geliştirebileceği umulmaktadır.

Bu araştırma sonuçlarının bu alanda çalışma yapacak diğer araştırmacılara yarar sağlayacağı ve yeni tartışma olanakları oluşturacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlıklar

1. Araştırma devlet okullarıyla sınırlandırılmıştır.
2. Araştırma, İlkokul ve Ortaokullar ile sınırlandırılmıştır.
3. Öğretmenlerin mesleki etik ilkeleri; adalet, dürüstlük, saygı, güven, mesleki yeterlilik, mesleki sorumluluk, insan hakları, sevgi ve örgütsel bağlılık boyutlarıyla sınırlandırılmıştır.

1.5. Varsayımlar

1. Araştırmaya katılan öğrencilerin, veri toplama aracının geliştirilmesi ve son halinin uygulanması aşamasında sorulan sorulara samimi cevaplar verdikleri varsayılmıştır.
2. Araştırmada seçilen örneklem grubu evreni temsil etmektedir.

1.6. Tanımlar

Mesleki etik:Meslek üyelerine emreden, onları belli şekilde davranmaya zorlayan, eğilimleri sınırlayan, ilkesiz üyeleri dışlayan, rekabeti düzenleyen, mesleki ilkeler bütünüdür.

Adalet: Adalet kavramı öğretmenlerin sınıf içinde ve dışında tüm öğrencilerine eşit davranmaları;öğrencileri arasında herhangi bir ayrımcılık yapmamaları biçiminde ele alınmıştır.

Dürüstlük:Dürüstlük kavramı öğretmenlerin öğrencilerine dürüst davranmaları; söylemleri ile davranışları arasında çelişkiye düşmemeleri ; yalan beyanda bulunmamaları ve davranışlarının öğrenciler tarafından net ve açık olması biçiminde tanımlanmıştır.

Saygı :Saygı kavramı öğretmenlerin ;öğrencilerinin , velilerinin ve meslektaşlarının düşünce duygu ve inançlarına değer vermeleri;eleştirilere açık olmaları biçiminde tanımlanmıştır.

Güven:Güven kavramı öğrencilerin;öğretmenleri ile aralarında kurulan sıcak bir bağ , kuvvetli bir iletişim ve güvenle her türlü duygu ve düşüncelerini paylaşabilecekleri bir ortam biçimde tanımlanmıştır.

Mesleki sorumluluk:Mesleki sorumluluk kavramı ;öğretmenlerin mesleklerine bağlılıkları ,mesleğin gerektirdiği tüm özveriyi taşımaları ve öğrencilerine kendilerini adanmış olmaları biçiminde tanımlanmıştır.

Mesleki yeterlilik: Mesleki yeterlilik kavramı ;öğretmenlerin alanlarında yeterli olmaları ; sürekli kendilerini geliştirmeleri ve alanlarında ki gelişmeleri özümseyip öğrencilerine dersi daha verimli hale getirerek sunmaları olarak tanımlanmıştır.

İnsan hakları boyutu:İnsan hakları kavramı insanların maruz kalmaması gereken sözlü ve bedensel tacize karşı olan;insanlara sadece insan oldukları için değer veren;hoşgörülü insan ve öğrenci haklarına saygı gösteren bir öğretmen olarak tanımlanmıştır.

Sevgi boyutu:Sevgi kavramı öğretmenliğin aslında özü olan öğrenciyi yürekten sevmeye ve bağlılık olarak tanımlanmıştır.

Örgütsel bağlılık:Örgütsel bağlılık kavramı öğretmenlerin bulundukları örgüt (M.E.B.) tarafından verilen tüm görevleri eksiksiz yerine getirmeleri; okullarını ve işlerine gerçekten bağlı olmaları;öğrencilerin herhangi bir doğal afet durumunda can güvenliklerini sağlayacakları biçiminde tanımlanmıştır.

BÖLÜM II

İLGİLİ LİTERATÜR

2. 1. Etik Kavramı

Etik insanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerler, normlar, kurallar, iyi-kötü, doğru-yanlış gibi durumları ahlaksal açıdan araştıran bir felsefe dalı olarak tanımlanabilir. Etik insan pratiğini ahlaki bakımdan aydınlatmayı amaçlamaktadır (Dev, Altunsaray ve Erçetin, 2003, s:502).

Etik, ahlaki davranış, eylem ve yargıları ilgilendiren bir konu olarak felsefe ve bilimin önemli bir parçası ve sistematik bir çalışma alanı olmuştur.

Etik sözcüğü, Yunanca "karakter" anlamına gelen "ethos" sözcüğünden türetilmiştir. Ethos'tan türetilen "ethics" kavramı da, ideal ve soyut olana işaret ederek, ahlak kurallarının ve değerlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır (Aydın, 2002, s:5).

Etik kavramı konusunda kesin tanım yapılamamakla birlikte konu üzerinde bir çok düşünceler ortaya konmuş ve değişik tanımlara ulaşılmıştır. Tarif verilmesi gerekirse etik ile ilgili olarak:

" Russel' a göre bir topluluğun ortak isteklerini bireylere benimsetme girişimi",

"İnal'a göre insanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerinin temelini oluşturan değerleri, normları ve kuralları ahlaksal açıdan ele alan bir felsefe disiplini" (Aydın, 2003, s:15).

Felsefeci C. Solomon ise etik kavramının bugün belli grup ya da toplumların tutumlarını, karakterini birbirinden ayıran özellikler üzerinde yoğunlaştığını belirtmektedir. Birçok felsefecinin ahlak ve etik kavramlarını birbirinin yerine kullanmasına karşın, Solomon, ahlakın insanın değerlerini ve davranışlarını içerdiğini; etiğin ise bu alanda akademik çalışmalarla ilgili olduğunu belirtmektedir. Etik ile ahlakın özdeş olmamasının nedeni, etiğin ahlak felsefesi olması, ahlakın ise etiğin araştırma konusundan olmasındandır (Aydın, 2002, s: 6).

Türkçe'de ahlak kavramı, Latince moral sözcüğünün karşılığıdır. Ahlak (aktöre -morality), huy, mizaç, yaratılış anlamına gelen " hulk " sözcüğünün çoğulu olup, insanlararası ilişkilerde uyulması gereken tinsel (manevi) ilke ve kuralları içerir. Ahlakın etkisi, yaptırımı, zorlayıcı gücü, insanın vicdanıdır, insan, duygusunu, düşüncesini, davranışını, tutumunu, eylemini "vicdanının sesine" kulak vererek doğru-yanlış, güzel-çirkin, iyi-kötü, olumlu-olumsuz olarak değerlendirir. Böylece birey, kendisi ile başkaları arasındaki ilişkilerde denge, düzen, denetim ve uyum sağlar (Aydın, 2002, s:5).

Ahlak, iyiyi kötüden ayırt etmeyi amaçlayan ve belirli yaptırım gücü olan kuralların tümüdür (Kayra , 1998).

Ahlak, kültürel değerler ve ideallerle ilgili doğru ve yanlışları ve bunlara uygun olarak nasıl davranılması gerektiğini belirler. Ahlak geniş tabanlı ve nasıl davranılması gerektiğine ilişkin yazılı olmayan standartları içerir. Ahlak kavramına değişik açılardan bakıldığında, çeşitli gruplarda geçerli olan değer yargılarının değişik nitelikler taşıdığı, hatta aynı gruplar içinde de bu değer yargılarının değiştiği görülmektedir. Değişen zaman ve koşullara bağlı olarak, eskiden yasaklanmış davranışlar, zaman içinde teşvik edilen davranışlara dönüşebilmektedir. Aynı eylemin, farklı ahlak anlayışları açısından farklı yorumlandığı da bilinmektedir. Ancak özellikle meslek etiğine ilişkin ilkelerin evrensel olma arayışı vardır ve kolay kolay değişmemektedir (Aydın, 2002, s:8).

2. 2. Etik Sistemleri

Hitt (1990, s:98) 'in etikle ilgili bir seminerinde bireylere doğru karar vermek için ne gibi temel kuralları izlediklerine dair şu yanıtlar alınmıştır: (Aydın, 2002, s:20).

- Kararlarımın temelini, " beklediğim sonuçlar " oluşturur.
- Karar verirken dikkat ettiğim en önemli unsur konunun yasalara uygun olup olmamasıdır.
- Örgütümün değer ve stratejileri, kararlarımın temelini oluşturur.
- Kararlarımı vicdanımın bana emrettiği şekilde ve kişisel inançlarım doğrultusunda veririm.

Bu farklı bakış açıları dört tür etik sistemini temsil etmektedirler. Amaçlanan sonuç etiği, kural etiği, toplumsal sözleşme etiği ve kişisel etik. Bu dört tür etik sistemi insan yaradılışlarını da temsil etmektedir.

2. 2. 1. Amaçlanan Sonuç Etiği

Hitt (1990, s:100-104)'in görüşüne göre; amaçlanan sonuç etiği genellikle faydacılık olarak bilinir. Sonuçlara pratik bir yaklaşımı gerektirir. Bu etik, haz arama ve acıdan kaçma üzerine kurulmuştur (Aydın, 2002, s:21).

2. 2. 2. Kural Etiği

Bireyler yaşamları boyunca kurallarla yüz yüzedir. Ailede, okulda, toplumda, iş yaşamında birçok kurallar hakimdir. Genellikle bireylerin yaşamlarının bu kurallarla yönetildiği görülür. Bu kurallar bazen yakınma konusu olmakla birlikte, bütün toplumlarda kuralların olması yaşamsal ve kaçınılmazdır (Aydın, 2002, s:23).

Hitt (1990, s:108-111)'in görüşüne göre; kural etiği Immanuel Kant tarafından geliştirilmiş ve daha sonra felsefesi Konigsberg tarafından gözden geçirilmiştir. Kant, etik gerçeklerin binlerce yıldır bilindiğini, evrensel ve nesnel olduklarını belirtmiştir (Aydın, 2002, s:23).

2. 2. 3. Toplumsal Sözleşme Etiği

Hitt (1990, s:15)'in görüşüne göre; toplumsal sözleşme etiğinin öncüsü Jean Jack Rousseau'dur. Rousseau için en önemli olgu, otorite ve özgürlük arasındaki dengedir. Devletin otoritesi yalnızca devlet tarafından kurallar altına alınan bütün bireylerin görüş birliğine dayalı olarak kurulabilir (Aydın, 2002, s:26).

2. 2. 4. Kişisel Etik

Kişisel etiğin kaynağı, bireyin içinden gelen ses olarak tanımlanan "vicdan" dır. Kişisel etik sisteminin temel ilkeleri şu şekilde özetlenebilir (Dev, Altunsaray ve Erçetin, 2003, s:503-504).

1. Gerçeğin yeri yalnızca insanın varlığıdır.
2. Vicdan, kişisel niyetleri gerçekleştirmek için girişilen eylemlerde, kişinin doğru kararlar verebilmesine yardım eden, bireyin içinden gelen sestir.
3. Kişisel vicdan, bireyin nasıl davranması gerektiğine ilişkin karar vermesine yardım eden en üst düzeyde standartlar geliştirmeyi sağlar.
4. Birey, karşılaştığı durumlarda kendisiyle yüzleşmeli ve hangi standartları koruyacağına karar vermelidir.
5. Ulaşılmak istenen amaçlar, izlenecek yolu belirlediğinden amaçlar gözden kaçırılmamalıdır.
6. Yaşamın belli bir formülü yoktur; yaşamda her şey olabilir.
7. Birey, bir grupta etkin bir üye olabilir, ancak bu durum bireyin haklı tarafı tutmasına engel olmamalıdır.
8. Birey özgürleştikçe, daha çok şeyi reddeder, daha kişisel ve yalnız davranma sorumluluğu artar.
9. Birey ancak kendi çabaları ile kusursuzluğa ulaşır.

10. Yaşam boyunca bireylerin gelişimine bağlı olarak inançları da değişmektedir.

2. 3. Etik Kuramları

Etik uygulamalı, normatif ve meta etik olmak üzere birbiriyle ilişkili üç ayrı türü vardır.

2. 3. 1. Meta Etik

Meta etik, etikin doğası ve ahlaki gerekçelendirme hakkında yorumlar yapar. Etik'in göreceli olup olmadığı ya da insanın hep kendi çıkarları için davranıp davranmadığı gibi tartışmalar meta etik'in kapsamına girer. Aslında meta etik, normatif etik ve uygulamalı etik arasında bir sınır çizme tartışmaları da meta etik açıdan yapılan bir analizin kendisini oluşturur (Aydın, 2003, s:18). Metaetik'in metafizik, psikoloji ve dilbilim konularıyla ilgilenen alt alanları vardır.

Metaetik'in Metafizik Konuları; ahlaka uygunluğun insanlarda kendiliğinden var olup olmadığı ile ilgilenir. Ahlak gerçekliği iki görüşe dayanır. Birincisi Plato'ya dayanan, matematikten esinlenen, ahlak değerlerini mutlak değerler olarak kabul eden görüştür. İkincisi ahlak değerlerini dine dayandıran ahlak değerlerini dini emirler olduğunu, iyi ve kötüyü Tanrı'nın belirlediğini savunan görüştür.

Metaetikte Psikolojik Konular; ahlaklı olmanın neden gerekli olduğu üzerinde duran görüştür. Dört alanı vardır. Aristo'nun savunduğu görüşe dayanan ahlak, yeteneğimizi, "pratik akıl" denen akılcı yetenek kabul eden görüştür. Daha sonraları Thomas Aquinas, aklın ahlaki zorunluluklar üzerinde sezgi gücünü sağladığı görüşünü savunmuştur.

Metaetikte Dilbilim İle İlgili Konular; 20. yy başlarında İngiliz ve Amerikalı felsefeciler, ahlakın tam olarak anlaşılabilmesi için, öncelikle bu alanda kullanılan terimlerin tanımlanması gerektiğini savunmuşlardır. Etik ile ilgili ifadelerin tanımlayıcı yönüne bilişsel anlam denilmektedir. Ancak zamanla kelimelerin tanımlanmalarında küçük anlam farklılıkları olmuştur. Etik ile ilgili kelimelerin başarı ve mesaj iletme yönü de vardır ki buna da bilişsel olmayan anlam denilmektedir.

2. 3. 2. Normatif Etik

Normatif etik, bizim ahlaki eylemlerimizin içeriğine karar vermemizle ilgilenir. Normatif etik kuramları, eylemlere rehberlik sağlamayı amaçlar ve Ne yapmalıyım? sorusunun yanıtını verecek süreçleri tanımlamayı hedefler. Kant ve Benlham'ın kuramları, eylemlere rehberlik edecek yaklaşımları içeren normatif örneklerdir (Aydın, 2003, s:18). Normatif etik; erdem teorisi, deontolojik teori, ve sonuçsal teorileri içerir.

Erdem Teorisi; Kurallar yerine iyilik severlik gibi iyi karakter geliştirme üzerinde durur. Plato, akıl, ölçülü olma, cesaret, adalet erdemlerini ilk sırada; sabır, cömertlik, kendine saygı, iyi huy ve

dürüstlük erdemlerini ikinci sırada önemli görmüştür. Erdemler, çocuklukta kazanılır. Bu yüzden ahlak eğitimi önemlidir ve bundan yetişkinler sorumludur (Akarsu, 1982, s:106).

Deontolojik Teoriler; Görev ve zorunluluklarımızın temel doğasını açıklayan sonucu olmayan teorilerdir. İlk görev teorisi fikrini ortaya atan Hugo Gratus ve Samuel Pufendorf'tur. Görevleri, Tanrı için, kendimiz için ve başkaları için olan görevler olmak üzere üç bölüme ayırmıştır. İkinci görev teorisi, İngiliz felsefeci John Locke'un geliştirdiği haklar teorisidir. Hakları Tanrı vermiştir. Bunlar herkese eşit düzeyde verilmiştir, doğaldır, evrenseldir ve devredilemezler. Üçüncü görev teorisi Alman felsefeci Immanuel Kant'ın geliştirdiği, grupsal, şartsız buyruklar teorisidir. Kant için insan mutluluk peşinde koşmakla, onu elde edemez ;insan ancak mutluluğa, mutlu olmaya çalışabilir İnsanları araç değil, amaç olarak görüp değer vermeyi savunur. Dördüncü görev teorisi, son zamanlarda İngiliz felsefeci W. D. Ross'un ödev teorilerini gözden geçirerek oluşturduğu, ilk bakışta göze çarpan ödevler teorisidir (Mengüşoğlu, 1967, s:267).

2. 3. 3. Uygulamalı Etik

Uygulamalı etik, belli özel alanlarda ortaya çıkan etik sorunların tartışılması için kriterler yaratma ve bu özel alanlarda bu kriterlerin insan davranışlarında uygulanması ile ilgilenir. Uygulamalı etiğin çağdaş dünyada ortaya çıkmaya başlaması 1960'ların sonu ile 1970'lerin başına denk düşer. İş Etiği, Bilişim Etiği, Mühendislik Etiği, Eğitim Etiği gibi konularla ilgilenir (Aydın 2003, s:18).

2. 4. Etik Çeşitleri

2. 4. 1. Mesleki Etik

Kimi mesleklerde karşılaşılan etik sorunların artmasının ya da artan sorunların farkına varılmasının sonucu meslek etikleri ortaya çıkmıştır. Tıp etiği, hukuk etiği, çevre etiği, işletme etiği, spor etiği, basın etiği, eğitim etiği gibi meslek etiklerini sıralamak olanaklıdır . Meslek etiği, özellikle doğrudan doğruya insanla ilgili mesleklerde uyulması gereken davranış kurallarıdır. Meslek etiğinin en önemli yanlarından biri, dünyanın neresinde olursa olsun, aynı meslekte çalışan bireylerin bu davranış kurallarına uygun davranmalarının gerekliliğidir (Aydın, 2002, s:71) .

Meslek üyelerine emreden, onları belli şekilde davranmaya zorlayan, eğilimleri sınırlayan, ilkesiz üyeleri dışlayan, rekabeti düzenleyen, mesleki ilkeler bütünüdür. Meslek etiği, özellikle doğrudan doğruya insanla ilgili mesleklerde uyulması gereken davranış kuralları olarak tanımlanabilir. Meslek etiğinin en önemli yanlarından biri, dünyanın neresinde olursa olsun, aynı meslekte çalışan bireylerin bu davranış kurallarına uygun davranmalarının gerekli olmasıdır (Dev, Altunsaray ve Erçetin, 2003, s:502).

2. 4. 2. Örgütsel Etik

Yasal çerçevelerle iş görenlerde aynı tür davranışların yerleştirilmesini sağlayan örgütün topluma karşı yerine getirmeyi yüklediği ve toplumsal sorumlulukların da üstlenildiği ilkeler dizisidir (Dev, Altunsaray ve Erçetin, 2003, s:502).

2. 4. 3. Yönetisel Etik

Yönetisel kararların verilmesinde tutarlı, tarafsız ve gerçeklere dayalı olmayı gerektirir. Yönetisel etik üç bölümde ele alınabilir: (Dev, Altunsaray ve Erçetin, 2003, s:502).

1. Kişisel uygulamalar ve ahlaki sorunlar: Yöneticilerin yasa dışı olan ancak kişisel doyum ve kazançla sonuçlanan etik seçimlerini içerir. Örneğin kaynakların yanlış kullanımı veya bazı çıkar çatışmaları bu gruba girmektedir.

2. Mesleki eylemler: Yöneticilerin mesleki konularla ilgili olarak yaptığı etik seçimleri içerir. Örneğin adam kayırma, sorun çıkmasını önlemek için ilgili tarafların baskılarına boyun eğme, iş görenlerin işten atılmaları bu tür örneklerdir.

3. Günlük yönetim işleri: Örgütlerin ve bireylerin şekillendirilmesi doğru değerlerin kararlaştırılması gücün adil bir şekilde kullanılıp kullanılmadığının ve uygulanan seçimlerinin haklılığının yargılanmasını içerir (Aydın 2002, s: 41).

2. 5. Meslekte Etik Kavramı

Günümüzde gözlemlediğimiz tespitlerden biri; aynı meslek grubunun işgörenlerinin mesleği ile ilgili ya da mesleğini icra ederken farklı bazen de tamamen zıt davranış biçimlerini sergilemeleridir. İşte tam bu noktada mesleki etik, insanların mesleklerini icra ederken keyfi davranışlarını sınırlamakta, mesleğin gerektirdiği davranışa yönlendirmektedir.

Meslek etiğinin en önemli yanlarından biri, dünyanın neresinde olursa olsun, aynı meslekte çalışan bireylerin bu davranış kurallarına uygun davranmalarının gerekli olmasıdır.

Durkheim (1949, s:13)'a göre mesleki etik her zaman bir grubun eseridir. Mesleki etik, grup onu koruduğu sürece yürürlükte kalabilen ve bireylere emreden onları şu ya da bu şekilde davranmaya zorlayan, kişisel eğilimlerine bir sınır çizen ve daha ileri gitmelerine engel olan kurallardan oluşmuştur (Aydın, 2003, s: 25).

Meslek etiği farklı bakış açılarından ele alınarak incelenmektedir. Bu bakış açılarından ilki ve en önemlisi etik kodlardır. Pek çok meslek kendi etik kodlarına sahiptir. Bu kodların temel amacı kendini

eleştirerek, geliştirmektir. Mesleki uygulamalar, sistemleştirilmiş değer ve yükümlülüklerin kendisi olarak anlaşılmıştır.

İkinci bir yaklaşım ise, ikilemli yaklaşımdır. Buna göre mesleki uygulamalar genellikle zıtlıkları da içerir. Bu yüzden meslek etiği, hem kötü mesleki uygulamaların eleştirisini hem de belli bir meslek alanındaki önemli sorunlar ve ikilemleri içermelidir. İkilemli yaklaşım, en köklü sorun alanlarının örtüsünü kaldırıp derinlemesine incelemek ister. Buna rağmen, bazı temel örneklere odaklandığı için durumu daha dengeli olarak görememesi de bu yaklaşımın zayıf tarafıdır.

nc bir yaklaşım ise " Standart yaklaşımı " dır. Bu yaklaşıma göre meslek yaşamında temel sorunlar üzerine odaklanmak yerine meslek etiği standartlarının geliştirilmesi gereklidir. Bu standartlar hem mesleki uygulamalarda önemli bir rol oynayacak hem de hak ve dev gibi etik kavramların uygulanmasını sağlayacaktır.

Meslek etiğine en yeni yaklaşım "erdem etiği" dir. Bu yaklaşım bir meslek elemanının gerçekleştirebileceği iyi bir yaşam üzerinde odaklanmıştır. Bu yaklaşım dev ve yükümlülükler yerine karakter ve erdemler üzerinde durmaktadır (Aydın, 2003, s:24-25).

2. 6. Eğitim ve Etik

Eğitimde etik, eğitimin hedefleri, değerleri ve süreçleri açısından öncelikle ele alınması gereken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun en önemli nedeni eğitimin kendisinin, bireylerde davranış değişikliği yaratmak gibi bir girişim olarak ortaya çıkmasıdır (Aydın, 2003, s:45).

Aydın, (Ergüden, 2003, s:2)'a göre; eğitim insanı doğumdan lme etkileyen ve bir şekle sokmaya çalışan bir süreçtir. Etik ise insanın ne yapmalıyım ? Nasıl yapmalıyım? Sorularına vermeye çalıştığı yanıttır. Eğitim ve etik arasında bu anlamda zorunlu bir ilişki vardır ve Sokrates bunu "kendini tanı" sözü ile ifade etmektedir. Bu anlamda eğitim, yaşam boyunca süren "etik bir kendini tanıma sürecidir"(Aydın, 2003, s:45).

2. 6. 1. Öğretmenlik Mesleği

İnsanoğlunu yeryüzüne gelişi ile başlayan ğretim faaliyeti, başlangıçta aile yeleri, kabile büyükleri tarafından gerçekleştirilmiştir. Daha sonra bilgiler artıp karmaşıklaştıa, genç nesile bilgi aktaracak , özel bir kurumda (okul) ve görevi yalnızca öğretmek olan kişilerce (ğretmenlerce) yapılması benimsenmeye başlanmıştır. Bugün okulun ve öğretmenlik mesleğinin tarihçesi hakkında kesin bilgiler vermek mümkün olmamakla birlikte, öğrenme - öğretme işinin insanlık tarihi ile

başladığını kabul edersek, öğretmenlik mesleğinin de dünyanın en eski mesleklerinden biri olduğu söylenebilir (Oktay, 1991).

Günümüzün koşulları, çeşitli bilim alanlarındaki hızlı gelişmeler, yeni buluşlar ve sosyal yaşamdaki değişiklikler doğrultusunda şekillenmiş ve şekillenmeye devam etmektedir. Özellikle son yıllarda tüm ülkelerde ve ülkemizde hızlı bir sosyal değişme görülmektedir. Sınırları değişmekte yeni devletler kurulmakta, toplumsal kurallar, yapılar ve davranışlar şekil değiştirmektedir. Yirminci yüzyılın son çeyreğinde insanlık, bugüne kadar yaşamadığı seviyede ve hızla değişim yaşamıştır. Bu değişim yapılarda, anlayışlarda ve her alandaki uygulamalarda görülmektedir. Toplumsal yaşantıda, teknoloji ve kullanılan araçlarda 40-50 yılda görülen değişimler, farklılaşmalar artık bir yıl, bir ay, hatta bir gün içinde gözlenmekte ve yaşanmaktadır (Can, 2002).

Bu hızlı değişim süreci içinde bazı ülkeler daha ileriye gitmek, en iyiye ulaşmak için uğraşırken bazı ülkeler de varlıklarını sürdürebilmek için çaba harcamaktadırlar. Fakat hangi grupta olursa olsun tüm ülkelerin temel sorunu ; bu hızlı ilerleme sonucu ortaya çıkan değişim ve gelişmelere uyum yapabilecek şekilde bireylerin nasıl yetiştirilmesi gerektiğidir. Bu konuda tüm ülkelerin ortak amacı; yeni nesilleri en iyi şekilde yetiştirmektir (Gürkan, 1993, s:1).

Eğitim süreci, nitelikli insanı yetiştirmeye çalıştıran bir eylemler bütünüdür. Nitelikli insan nitelikli eğitimin sonucudur. Eğitim yoluyla yetiştirilmesi hedeflenen insan tipinin özellikleri nelerdir? Bu insan zihinsel duygusal ve davranışsal olarak günümüzdeki hızlı gelişmeyi izleyebilen ve ona ayak uydurabilen bir kapasiteye sahiptir. Birey olarak gelişmeye ve yeniliğe açık, merak eden ve öğrenmek isteyen yeni bilgilere nasıl ulaşacağını bilen bir insandır. Böyle bir birey belli bir konuda bilgi ve beceri sahibi olmakla beraber en üst seviyede kendini ifadelendirmeyi kendini gerçekleştirmeyi ve gizli güçlerini açığa çıkarmayı amaçlayan, bu amaçla kendini güdümlendirebilen bir güce sahiptir.

Eğitimin kalitesini yükseltmek yoluyla yetiştirmeyi amaçladığımız insanın; sahip olduğu bilgileri sadece zihinsel değil, davranış ve tutum düzeyinde de yansıtabilen üretken bir insan olması da beklenir. O aynı zamanda başkalarının isteklerine ve çevreye karşı duyarlı olabilen, paylaşmayı bilen , duygu, düşünce ve eylemlerinde özgür ve girişimci olabilen önyargılardan arınık, eşitlikçi düşünen ve ırk, dil, din farkı gözetmeksizin kendini insanlıkla bütünleştirebilen bir özelliğe de sahiptir. Böyle biri, iyi ve doğruyu arayan çalışmayı ve bilgi edinmeyi ve verimli olmayı amaçlayan ve giderek tüm evreni kucaklayacak bir sevgi duygusunu taşıyabilir.

Arzu edilen nitelikli insan tipinin yetiştirilmesi için öğretmenin nitelikli olması ve öğretim becerilerine sahip olacak şekilde eğitilmesi gerekmektedir (Kulaksızoğlu, 1991).

Aynı işi yapan insanlar olan meslek mensuplarının da benzer tutum ve ahlaki yargılar geliştirmesi bir bakıma ahlaki olarak bir eğitimde sağlayabilir. Bu yolla meslek mensuplarının yani ahlaki değerler

üzerine düşünmesi veya ahlaki değerlerle ilgili düşüncelerini yeniden düzenlemesi mümkündür. Bundan başka aynı mesleği yürüten kişilerin meslektaşları arasında ortak bir tutum sağlamaya yönelik bir takım kurallar oluşturulması, onların ortak bir mesleki kimlikte buluşmasının kolaylaştıracağı gibi, meslek mensuplarının davranışlarını da düzenleyecektir.

Türkiye her ülke gibi yaşamak ve uygarlaşmak için mutlaka en üst düzeyde nitelikli iş gücüne insan gücüne ihtiyacı olan ve bunu gerçekleştirme durumunda bir ülkedir. Çünkü bütün alanlarda ulaşabilecek başarı düzeyi yeni kuşakların alacakları eğitimin niteliğine bağlı olacağına göre bunu sağlayacak temel güç, hiç şüphesiz öğretmenden başkası olmayacaktır. İnsan gücü kaynağını işleten temel eğitim kurumu okul olup burada üretimi gerçekleştirenler ise öğretmenlerdir. Öğretmenler her ülkede toplumun her alanda kullanmak zorunda ve muhtaç olduğu insan gücünü üreten en gerekli ve temel elemanlardır (Yılman, 1991).

Öğretmenlik mesleği belirli kuralları oluşmuş, en köklü ve saygın mesleklerden biridir. Kulaksızoğlu'nun APA (Amerikan Psikologlar derneği) dan aldığı Psikologlar için Törel Standartlar isimli raporu öğretmenlik mesleğine uyarlanarak şu temel ilkeler aşağıda sıralanmıştır (Kulaksızoğlu, 1995):

1. Sorumlu olma.
2. Mesleki bakımdan yeterli olma.
3. Uzmanlığının sınırlarını bilme.
4. Zamanı verimli şekilde kullanma
5. Uygun öğretim tekniklerini kullanma.
6. Bireysel farklara dikkat etme.
7. Bilgiyi aktarma.
8. Ölçme ve değerlendirmede yansız olma
9. Öğrenci çıkarlarını koruma
10. Öğrenci haklarına saygılı olma.
11. Gizlilik kuralına uyma
12. Kuruma karşı sorumlu olma
13. Toplumun örf ve adetlerine saygı gösterme
14. Değer aktarımında dikkatli olma
15. Örnek olma

Bir birey olarak öğretmenin öncelikle kendisinin özgün, kendi kendine karar alabilen, kendisi ile barışık , olumlu bir mesleki benliğe sahip birey olması yukarıda sıralanan ilkelere uymasının ön koşuludur (Kulaksızoğlu, 1995).

Ancak öğretmenin yalnızca mesleki formasyona sahip olması da başarılı olabilmesi için yeterli olmamaktadır. Çağdaş öğretmen, iyi bir vatandaş olmanın yanında, insan ilişkilerinde başarılı bir birey olmak zorundadır. Bu özellik giderek demokratikleşen sınıf ortamında, öğretmenin öğrencileri ile ilişkisinde olduğu kadar okul içinde meslektaşları ve diğer insanlarla başarılı ilişkiler kurabilmesinde de önemlidir (Oktay, 1991).

Bilmek ve öğretmek bir öğretimde bulunması gereken ana özelliklerdir. Konusunu iyi bilmek, yeniliklere açık olmak, bunları öğrencilerine en uygun yöntemlerle anlatabilmek, öğretmenin en önde gelen nitelikleri arasında yer almaktadır. Öğrencilerine eşit ve objektif davranabilme, öğrencilerin bireysel özelliklerini göz önünde bulundurabilme, planlı ve programlı çalışma, sınıfta düzeni sağlayabilme, öğrencilere hoşgörülü davranabilme, güzel ve zengin bir dil özelliğine sahip olabilme, bunların yanı sıra sıcak, sevecen ve dostça davranabilme günümüz öğretmeninde bulunması gereken temel özelliklerdir (Oktay, 1991).

Bir insan olarak öğretmenin de bazı kusur ve eksiklerinin bulunması, zaman zaman hatalı davranması hoşgörülebilir de, sabırlı, bilgili, hoşgörülü ve yaptığı işi sevmeye özelliklerinin bütün öğretmenlerde bulunması gereken özellikler olduğu söylenebilir. Öğrencilerini sevmeyen, meslektaşlarıyla iyi ilişkiler kuramayan, kişisel problemlerini sınıfa ve okula taşıyan öğretmenlerin başarılı olma şanslarını az olacağı söylenebilir (Oktay, 1991).

Okul/egitim sistemi kamuya ve topluma ait bir işlevidir. Ulus devlete yönelik vatandaşlık bilinci ve vatandaşlık eğitimi bu sürecin bir parçasıdır (Hesapçıoğlu, 2002). Dolayısıyla bir ülkede, ülkesine karşı sorumluluklarının bilincine varmış vatandaşlar yetiştirilmesinden sorumlu olan yeni nesillerin yaratıcısı kişiler, öğretmenlerdir. Öğretmenlik mesleği, yetişmekte olan nesli, ailesi, çevresi, ulusu, devleti ve vatani için daima yararlı, yapıcı yaratıcı iyi bir insan ve iyi bir vatandaş olarak yetiştirme sanatıdır. Öğretmenlerin yetiştirdiği bireyler, ailesini ve ulusunu mutlu kılar, vatanını kalkındırır ve devletini güçlendirir. Bu bakımdan ulusun, vatanın ve devletin geleceği, ekonomik yönden kalkınması her şeyden önce öğretmenlerin göstereceği başarıya bağlıdır. Öğretmenlik mesleği, 1973'te çıkarılan 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda yeniden ele alınarak şöyle tanımlanmıştır. "Öğretmenlik, devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili öğretim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir". Öğretmenler bu görevlerini Türk Millî Eğitim temel ilkelerine ve amaçlarına uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdürler. Adı geçen yasada "hangi kademedede olursa olsun öğretmen adaylarının yüksek öğretimden geçmeleri esastır ve öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyonla sağlanır" hükümleriyle öğretmen adaylarının yetişme ölçütleri de belirlenmiştir.

Çeşitli mesleklerde mesleğe yeni başlayanlara yemin ettirilir. Mesleğe giriş yemini olarak da adlandırabileceğimiz bu yeminin en tanınmış, hekimlik mesleği için geçerli olan Hipokrat Yemini'dir.

Ülkemizde ise mesleğe yeni giren öğretmen adayları, öğretmen yemini etmektedirler. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan "Öğretmenler Günü Kutlama Yönetmeliği"nin 21. Maddesine göre her yıl, 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde aday öğretmenlerin ettikleri yemin şu şekildedir (Resmi Gazete, 1992, Sayı: 21417):

"Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Atatürk İnkılap ve İlkeleri, Anayasada ifadesini bulan Türk Milliyetçiliğine sadakatle bağlı kalacağım; Türkiye Cumhuriyeti Kanunlarını tarafsız ve eşitlik ilkelerine bağlı kalarak uygulayacağım, Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyip koruyup bunları geliştirmek için çalışacağım; insan haklarına ve Anayasanın temel ilkelerine dayanan milli, demokratik, laik bir hukuk devletine olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarımı bilerek, bunları davranış halinde göstereceğime namusun ve şerefim üzerine yemin ederim. "

Öğretmen yemininde yer alan, ahlaki insani manevi ve kültürel değerleri benimseyip koruma ifadeleri aynı zamanda meslek etiği ile ilgili kavramlardır.

2. 6. 2. Eğitim-Öğretim ve Öğretmenlik Mesleğinde Etik

Herkese yüksek kalitede eğitim görme hakkının sağlanması, kişisel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif yönlerden gelişme olanaklarının sunulması, eğitim ve öğretimle kazanılanların toplumsal yaşama, kentsel yaşama ve aile yaşamına katkı sağlayacak uygulamalara dönüştürülmesi gerekmektedir. Toplumsal refahı geliştirmede, yaşam kalitesini yükseltmede, bilimsel ve teknolojik alanda ilerlemede, ekonomik ve sosyal gelişmenin sağlanmasında çocuk ve gençlerin eğitime yapılacak yatırım en önemli yatırımdır (Cılga A.,2001).

Eğitim, belli amaçlara göre insanların davranışlarının planlı olarak değiştirilmesi ve geliştirilmesinin yasa ve ilkelerini bulmaya ve bu amaçla teknikler geliştirmeye çalışan bir bilim dalıdır (Fidan ve Erden, 1995, s:33). Bu davranış değişimi, önceden hazırlanan programlar doğrultusunda, okullarda, öğretmenler tarafından gerçekleştirilir. Okullarda uygulanan eğitim programının çocuğa uygunluğu, eğitim ortamında öğretmenin çocuğa davranışı sürekli tartışma konusu olmuştur. Eğitim programları ne kadar mükemmel olursa olsun, onu uygulayan öğretmenlerin davranışlarının niteliği ve düzeyi, eğitim programının başarısında önemlidir.

Okul, değişik adlarla anılan, eğitimin temel sistemini oluşturan genel bir kavramdır ve aynı zamanda eğitim ve öğretimin üretildiği yerdir. Etkili insan ilişkileri örgütlerin amaçlarına ulaşmalarının en önemli araçlarından birisidir. Okulda insan ilişkilerinin niteliğini geliştirmek bir örgüt olarak okulların varoluş nedenleri arasında yer almaktadır. Diğer örgütlerde olduğu gibi bir okulun da örgütsel, yönetsel ve eğitsel amaçları vardır ve bunları gerçekleştirmek için kurulur. Okulların kendilerine bazı yasa ve yönetmeliklerle yüklenmiş olan örgütsel, yönetsel ve eğitsel amaçları vardır. Okulların kendilerine yüklenmiş olan ve kendilerinden beklenen bu görev sorumlulukları yerine getirmesi ve okulun

etkili ve verimli olması için okulda iyi, sağlıklı ve sürekli insan ilişkilerinin olması gerekmektedir (Çınkır, 161, 2004).

Eğitimde etiğin önemli bir yeri vardır. Öğretmenler giderek daha çok etik sorunla uğraşmaktadır. İnsan hakları kavramının toplumun gündeminde daha fazla yer alması, öğrenci hakları gibi kavramları da gündeme getirmiştir. Toplumun bilinç düzeyinin artmasıyla birlikte, öğretmen öğrenci ilişkileri daha ayrıntılı ele alınmaya ve değerlendirilmeye başlanmıştır. Öğretmenler öğrencilerle, velilerle, okul yöneticileri ve diğer öğretmenlerle ilişkilerinde, "ne yapmalıyım", "bu doğru olur mu" soruları ile karşı karşıya kalmaktadır. Etik, başkaları hakkında ahlaki yargılarda bulunan , başka insanların eylemlerini öven ya da kınayan herkesle ilgilidir (Haynes, 2002, s:17).

Öğretmenler yeni nesilleri yetiştirirken önce kendilerinde ki bazı eksikleri fark etmeli ve bunları düzeltilmelidirler. Öğretmen en başta adil, dürüst, saygılı, sevgi dolu olmalıdır. Bunların dışında örgütüne okuluna yasalara bağlı, insan haklarına inanan ve insanlara değer veren güven verici bir karaktere sahip olmalıdır. Mesleki anlamda yeterliliklerini sağlamış kendini mesleki anlamda geliştiren ve bu kutsal mesleğin ne kadar büyük bir sorumluluk gerektirdiğinin bilincinde olmalıdır.

Öğretmenin bu önemi tüm öğrenim basamakları için geçerlidir. Şöyle ki herhangi bir eğitim sistemi içinde öğretmenin merkezi bir yer işgal ettiği tartışma götürmez bir gerçektir. Öğretmenin bu son derece önemli rolünü şu cümle belirtmektedir. "Kafanın kafa üzerinde ve şahsiyetin şahsiyet üzerindeki etkilerinin yerine geçebilecek bir şey henüz bulunmamıştır. " Modern eğitim bilimi de öğretmenin öğretim işinde yerine getirdiği bu rolün öneminin bilmektedir. Öğretim sadece kuru bilgilerin aktarılması değildir. Okula karşı, topluma karşı, arkadaşlara karşı sevgi, saygı, onları tanıma hep öğretmen aracılığıyla kazanılır. Tavırlar, düşünce biçimleri, dünya görüşlerinin oluşmasında öğretmen birinci derecede role sahiptir. Özet olarak, öğrenci kişiliğinin gelişimi ve oluşması öğretmen sayesinde, öğretmenle öğrencilerin kuracağı ilişkiler sayesinde (Hesapçıoğlu, 1998, s:263).

Etik açıdan öğretmenler için uyulması gereken birtakım standartlar geliştirilebilir. Bunlar:

1. Öğretmen öğrencilerini sürekli olarak izlemeli ve öğrencilerinin karakter gelişimi ile uyguladığı program amaçları arasında ki dengeyi iyi organize edebilmelidir.
2. Öğretmen bir model olmalıdır; dolayısı ile öğretmenin geniş bir genel kültüre sahip olması gerekmektedir.
3. Öğretmen öğrencini güvenini kazanmalıdır.
4. Öğretmen öğrencilerin yalnızca okul içinde ki etkinlik ve gelişiminden sorumlu değildir. Öğretmen sadece öğrencilerini okul da değil ;okul çevresinde izlemelidir ve velilileri ile görüşmeye önem vermelidir.

5. Bir öğretmen mesleki anlamda yeterli olmalıdır. Öğretmen öğreteceği konular ve bunları nasıl öğreteceğini iyi bilmelidir. Öğrencilerin öğrenmede ki hızlarını dikkate almalı ve her öğrencinin bilgi ve beceri kazanmasına imkan sağlamalıdır.
6. Öğretmen işleyeceği dersin amaçları ile öğretim kaynaklarını geniş ölçüde bağdaştırıp uygulayabilmelidir.
7. Öğretmen öğrencilerin ihtiyaç ve isteklerine eğilmeli ve bunları olabilirlik çerçevesinde karşılamaya çalışmalıdır.
8. Bir öğretmen öğrencilerin bireysel, kültürel ve entelektüel farklılıklarına saygı duymalıdır.
9. Öğreten toplumla ve diğer meslektaşlarıyla sürekli işbirliği içinde olmalı ve alanında ki gelişmeleri meslektaşlarıyla paylaşmalıdır.
10. Öğretmen kendini sürekli yenileyebilmelidir.
11. Öğretmen sınıf içinde ve toplumda öğrencilerin dikkatli olmaları gereken ahlak kurallarını onlara açıklamalı ve uygulamalarını sağlamalıdır.
12. Öğretmen öğrencilerin öğrenme stillerine uygun bilgi kaynak seçip uyarlayıp geliştirebilmelidir. Bunun yanında onların gelişmesini sergileyebileceği ortamları hazırlayabilmelidir.
13. Farklı öğretim tekniklerinin bilmeli ve konuya uygun öğretim tekniğini bilinçli ve doğru şekilde kullanarak öğretimi gerçekleştirmelidir. Öğretmen öğrencilerine hata yapma, risk alma ve cesaret becerisini kazandırabilmelidir. Öğrencilerin ancak güven dolu bir atmosferde zihinsel, duygusal ve bedensel açıdan gelişebileceklerini bilmelidir.
 14. Öğretmen öğrencilerinin ufkunu genişletmeli ve yaratıcılıklarını ortaya çıkarmaya çalışmalıdır.
 15. Öğretmen çok iyi derece de sınıf yönetimi teknik ve becerisine sahip olmalıdır.
 16. Öğretmen gelişen teknolojiyi çok iyi takip edebilmeli ve bunu öğrencilerin gelişimi yönünde kullanabilmelidir.
 17. Okul, aile ve toplum arasında kurulan iletişimin etkili bir şekilde işlemesi için özen göstermelidir; velileri okula çekebilmeli ve anne - babaya çocuklarına nasıl yardımcı olabilecekleri konusunda bilgiler vermelidir.
 18. İnsan hakları ve ülkenin eğitim felsefe ile öğretim arasında ki ilişkiyi kavramalı ve bunu eğitim- öğretim alanına yansıtmalıdır.
 19. Öğretmen sahip olduğu yetenek ve becerilerini en üst düzeyine kadar kullanmalıdır.

Öğretmenlik son derece kutsal bir meslektir ve bu mesleği gerektiği gibi yapabilmek için kişi; öğretmenlik yemininde yer alan, ahlaki insani manevi ve kültürel değerleri en yüksek düzeyde taşımalıdır.

2. 6. 3. Öğretmenin Sınıf Yönetimi

Eğitim süreci, nitelikli insanı yetiştirmeye çalıştıran bir eylemler bütünüdür. Nitelikli insan nitelikli eğitimin sonucudur. Eğitim yoluyla yetiştirilmesi hedeflenen insan tipinin özellikleri nelerdir? Bu insan zihinsel duygusal ve davranışsal olarak günümüzdeki hızlı gelişmeyi izleyebilen ve ona ayak uydurabilen bir kapasiteye sahiptir. Birey olarak gelişmeye ve yeniliğe açık, merak eden ve öğrenmek isteyen yeni bilgilere nasıl ulaşacağını bilen bir insandır. Böyle bir birey belli bir konuda bilgi ve beceri sahibi olmakla beraber en üst seviyede kendini ifadelendirmeyi kendini gerçekleştirmeyi ve gizli güçlerini açığa çıkarmayı amaçlayan, bu amaçla kendini güdümlendirebilen bir güce sahiptir (Kulaksızoğlu, 1991).

Eğitimin kalitesini yükseltmek yoluyla yetiştirmeyi amaçladığımız insanın; sahip olduğu bilgileri sadece zihinsel değil, davranış ve tutum düzeyinde de yansıtabilen üretken bir insan olması da beklenir. O aynı zamanda başkalarının isteklerine ve çevreye karşı duyarlı olabilen, paylaşmayı bilen , duygu, düşünce ve eylemlerinde özgür ve girişimci olabilen önyargılardan arınık, eşitlikçi düşünen ve ırk, dil , din farkı gözetmeksizin kendini insanlıkla bütünleştirebilen bir özelliğe de sahiptir. Böyle biri, iyi ve doğruyu arayan çalışmayı ve bilgi edinmeyi ve verimli olmayı amaçlayan ve giderek tüm evreni kucaklayacak bir sevgi duygusunu taşıyabilendir (Kulaksızoğlu, 1991).

Arzu edilen nitelikli insan tipinin yetiştirilmesi için öğretmenin nitelikli olması ve öğretim becerilerine sahip olacak şekilde eğitilmesi gerekmektedir (Kulaksızoğlu, 1991).

Yeni bir bin yılla birlikte artan değişim hızı ve bu hıza ayak uydurabilecek nitelikli insan gücü yetiştirmek zorunda olan eğitim sistemimizin başarısı nitelikli öğretmenlere bağlıdır. Nitelikli insan gücünün yetiştirildiği yer sistemin en işlevsel parçası olan okul ve sınıftır. Bu nedenle etkili bir okul ve sınıf yönetiminin var olması gerekliliği kaçınılmaz bir sonuç olarak karşımıza çıkmaktadır. Sınıfı bir sistem olarak algılamayı gerektiren sınıf yönetiminin eğitim ve öğretim üzerindeki etkisi alanyazında genel kabul gören bir anlayış biçimidir. Etkili bir sınıf yönetimi olmaksızın sınıf ortamında öğrenciye kazandırılmak istenen davranış biçimlerinin istenen düzeyde gerçekleşebileceğini söyleyebilmek zordur.

Eğitim sisteminin en küçük birimi olan sınıf, eğitim amaçlarının davranış boyutuna aktarıldığı işlevsel ve özel bir çevredir. Bu anlamda sınıf ortamının dinamik süreçlerin etkileştiği bir alan olduğu söylenebilir. Öğretmen bir yandan bilgi, beceri ve tutumlarıyla öğrencilerinin eğitimi görevini yürütürken diğer yandan davranışları ile onları etkiler. Öğrencilerin öğretimin amaçlarına beklenen

düzeyde ulaşabilmelerini kolaylaştıran sınıf yönetiminde önemli bir aktör olan öğretmenin belirli bir takım ilkeleri takip etmesi ve sınıf ortamında bu ilkelere uyulması gerekliliği vardır (Terzi, 2002).

Mukhopadhyay ve Saxena'nın (1981) belirttiği gibi öğretim sürecinde öğretmenler öğrencilerin sadece entelektüel gelişimini değil, sosyal ve duygusal gelişimini de destekler. Bu destek ve çabaların amacına ulaşabilmesi için öğretmen-öğrenci arasındaki sınıf içi iletişimin uyumlu ve mümkün olduğunca çok çatışmadan uzak olması beklenir (Akbağ ve Deniz, 2003).

Sınıf yönetimi ile oluşturulacak öğrenme çevresi öğrencilerde öğrenme isteğini, bilgiyi almaya hazır bulunuşluğu, derslerin içeriğinin anlaşılmasını artıran bir öğretim çevresidir. Öğrenme etkinliklerinin düzenleyicisi olarak öğretmen, öğrenci üzerine odaklaşan öğrenci merkezli bir öğretmeni de ifade etmektedir. Zamanın etkili bir şekilde kullanımı, öğretmenin öğrenciye belirli bir ders saati içerisinde kazandırması gereken bilgi, tutum ve davranışların istenilen düzeyde oluşmasında önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır (Terzi, 2002).

Etkili bir sınıf yönetimi için tecrübe kazanılmasını beklemenin hem öğretmen açısından hem de öğrenci açısından eğitim ve öğretim hedeflerine ulaşmada sorunlar doğuracağından hareketle, kuram-uygulama arasında paralellikler kurarak gerçeğe ulaşmak daha doğru gözükmemektedir. Öğretmenin neşeli, mutlu ve kendine güvenli hâli güdü, tersi görüntüler olumsuz etki yapmaktadır. Öğretmenin duygusal durumu, sınıfta rahat olup olmaması her türlü kararını etkilemektedir. Olumsuz duygular tepkimeler neticesinde karar veren öğretmenlerin etkili karar verebileceklerini söyleyebilmek zor görülmektedir. Bu nedenle öğretmenlerin problemlerinden arınarak sınıfa girmeleri daha etkili karar alıp uygulamalarını sağlayabilir (Terzi, 2002).

Terzi (2002) etkili öğretmen davranışları ile ilgili olarak uygulamalı bir yaklaşımı benimseyen Fontana (1985, s:125-133)'nın etkili sınıf yöneticileri olacak öğretmenlerin uygulamaları gereken temel kurallara katıldığını belirterek şu şekilde ifade etmektedir:

- **Dakik olun:** Çoğu sınıf problemleri öğretmenin sınıfa geç gelmesi ile başlar. Derse zamanında gelmeniz öğrenciyi ve dersi önemsediğiniz görüntüsünü verir.

- **İyi hazırlanın:** Derse iyi hazırlanmak öğretim hedeflerine ulaşmak için önemlidir. Öğrenci öğrenmek için oradadır. Öğrenme hedeflerine ulaşılması sizin derse etkili bir biçimde hazır olmanıza bağlıdır.

- **Hızlı bir şekilde derse başlayın:** Öğrencilerin dikkatini ve katılımlarını sağlayacak yöntemlerle başlayarak derse hızlı ve kararlı bir başlangıç yapın.

• **Tüm sınıfın katılımı konusunda ısrarcı olun:** Konuyu açıklamaya başlamadan tüm sınıfın dikkatini derse toplayın.

• **Sesinizi etkili bir biçimde kullanın:** Ses, öğretmenin sınıfla olan etkileşiminde en önemli öğedir. Sesini etkili kullanan bir öğretmenin öğrencinin dikkatini toplamada, sesini etkili kullanamayan bir öğretmene nazaran daha avantajlıdır.

• **Karışıklıklarla uğraşabilmek için açık stratejileriniz olsun:** Beklenmeyen bir durumda nasıl davranılacağı bilinirse sorunlar kolayca halledilebilir.

• **Karşılaştırma yapmaktan kaçının:** Öğrenci performansları hakkında karşılaştırma yapmak sınıfta bölünmelere neden olabilir. Düşük performanslı öğrencilerin tamamen kaybedilmesine yol açabilir.

• **Verdiğiniz sözleri tutmaya dikkat edin:** Verilen sözlerin tutulmaması sınıfta güveni zedeleyebilir.

• **Sınıfı amacına uygun bir biçimde organize edin:** Oturma düzeni, araç ve gereçlerin uygun bir biçimde yerleştirilmesi iyi bir organizasyon için gereklidir.

• **Öğrencilerin problemleri ile ilgilenin:** Öğrencinin ders içi ve ders dışından kaynaklanan problemleri ile ilgilenmek öğrencinin derse katılımını artırabilir.

Etkili öğretmenlerin sınıf içi davranışları değerlendirildiğinde yönetim açısından liderlik özellikleri gösterdiği, duygusal yönden ise öğrencilere yakın duran, onların sınıf içi ve sınıf dışındaki problemlerine eğilen bir yol izlediği söylenebilir (Terzi ,2002).

Hemen her zaman sınıfta öğretime ayrılan sürede öğretilecek daha çok şey vardır, bu nedenle sınırlı olan ders zamanının etkili kullanılması gereklidir. Etkili bir öğretmen bu zamanının çoğunu programda yer almayan ya da amaçlara hizmet etmeyen akademik olgulardan çok derslere ve öğrenme etkinliklerine ayırır. Öğrencilerin de bu etkinlikler üzerinde yoğunlaşmasını sağlar (Güven, 2004).

Etkili öğretmenler okulun amaçları konusunda bilgi sahibi olup zamanın kullanımına önem verirler. Derse zamanında girip, zamanında çıkarlar, geçişleri kısa tutup öğrencilerine çalışırken zamana nasıl uyacakları ve bu beceriyi nasıl kalıcı hâle getireceklerini öğretirler. İyi bir planlama ve hazırlık, dersi kolayca, paniklemeden ve duraksamadan, notlarına sürekli bakmadan işlemeye olanak verir. Uygulamaları zamanında ve yerinde yaparak öğrencilerin sıkılmalarını ya da dikkatlerinin dağılmasını önler (Güven, 2004)

Başarılı öğretmen öğrencilerinden ne beklediğini dile getirmede açık ve tutarlı olmalıdır. Dönemin başlangıcında istenen sürede ne gibi doğrudan eğitim olanaklarının olabileceğini belirlemelidir.

Öğretmen bu süreç içerisinde öğrencilere gerekli durumlarda hatırlatmalar ve ipuçları verebilir. Öğrencilerin dikkatini dağıtmadan ya da bölmeden onlara müdahale edebilmeli ya da buna uygun stratejiler geliştirebilmelidir. Sınıfı gözlemleyip sorunlar çıkmadan, önlemler almalıdır. Öğrencilere derse katılma, öğrendiklerini paylaşmayı öğrenme, grup çalışmalarına katılma, öğrenmeye istekli olma ve zamanlamasını yapıp kendi kendilerine çalışma becerilerini öğretebilmelidir (Güven, 2004).

Bir öğretmenin sınıfta etkili olabilmesi için, öğrencilerinin ister öğrenme süreci içindeki gelişimlerini ölçmek, isterse programdaki gelişmeleri planlayabilmek için değerlendirsın, bu sürecin amacının yalnız not vermek ya da öğrencilerin düzeylerini belirlemek için olmadığını bilmelidir. İyi bir değerlendirme kalem-kağıda dayanan değerlendirme değildir, bir bütün olarak hedeflere ulaşmaya ilişkin (yalnızca bilgi düzeyi değil, yüksek düzeyde düşünme becerileri, olaylar arasında ilişkiler kurma gibi olguları da dahil) becerileri de içerir. Öğretim eksiksiz ya da bir kontrol listesi ile tanımlanabilecek bir etkinlik değildir.

Öğretim, okulda ve sınıfta öğretmen ve öğrencilerin nasıl davranıp, geliştiklerini, diğer insanlarla olan ilişkilerini ele alan bir uzmanlık alanıdır. Bu alan bir bütün olarak bireyi ve onun daha iyi nasıl öğreneceğine yönelir. Yukarıda sözü edilen ilkeleri uygularken, kültürel durum, öğretmenlerin yetişmeleri, programların yoğunluğu gibi olguların dikkate alınması gerekir. Bütün bu ilkeler birbiriyle bağlantılı olarak ele alınmalıdır. Bütün bu ilkeler vazgeçilmez kesin ilkeler değildir, koşula ve öğretmenin yeterliklerine göre bazıları uygulanamayabilir (Terzi, 2002).

Bu anlamda, etkili bir öğretim için öğretmenlerden beklenenler daha da artmıştır. Öğretmenler bir yandan bilgiyi aktarıp beceriler geliştirirlerken, diğer yandan öğrencilerin birikimleriyle yeni konular arasında bağlantılar kurma görevini gerçekleştirip, öğrenilenlerin uygulanmasına rehberlik ederler. Aynı zamanda bilgi aktarımıyla sosyal ve analitik beceriler kazanmalarını sağlarlar. Bunu yaparken, öğrencileri için uygun öğrenme amaçları ve durumlarını betimlerler, grupları düzenleyip içeriğin işlenmesini sağlarlar. Bireyi bir bütün olarak değerlendirip çok yönlü gelişim durumlarına göre öğretim etkinliklerini düzenlerler (Terzi, 2002).

Öğretmenlerin öğrenme etkinliklerine nasıl farklı yaklaşacaklarını bilmeleri de gereklidir. Öğretmen olarak, programımızın anahtar kelimelerini belirleyip ana hatlarıyla vermek, öğretimi planlarken bireysel gelişimin gereksinimlerini karşılayacak etkinliklere yer vermek, başarıları hem formal hem de informal olarak değerlendirmek, program konusunda eleştirilere kulak vermek ve destekleyici yayınları izlemek de etkililiği artırır. Öğretmenlerin öğretimin sürüp giden bir süreç olduğunu, durağan değil aktif ilerleyen bir süreç olduğunu göz önünde bulundurmaları gerekir.

Öğretmen öğrencilere, öğrenmelerinin bir sorumluluk olduğunu hatırlatmalıdır. Ne öğrenildiğini belirleyebilmek için öğretmenlerin öğrencilerinin ne bildiğinden başlaması gereklidir (Güven, 2004).

Öğretme evrensel bir uğraştır. Yaşadığımız çevrede her an ana baba çocuklarına, usta çıracağına, öğretmenler öğrencilerine sürekli bir şeyler öğretirler. Yani sürekli bir öğretme ve öğrenme durumu söz konusudur. Ancak öğretme ve öğrenmenin iki değişik işlev olduğu her zaman göz önünde bulundurulmalıdır. Çünkü öğretme bir kişi tarafından gerçekleştirilirken öğrenme başka bir kişide oluşur. Çok açık ve basit gibi görülse de aslında üzerinde ciddi bir şekilde durulması gereken bir durumdur. Öğretme öğrenme sürecinin etkili olabilmesi için o iki kişi arasında çok özel bir ilişkinin kurulması gerekir. Başka bir deyişle öğretmen ve öğrenci arasında özel bir bağ kurulmalıdır (Çetin, 2001, Sayı:149).

Öğretmen sahip olduğu bilgi muhtevasını öğrencilere aktarmanın, mesleğini icra etmenin yanı sıra öğrencileri kişiliğiyle de etkilemektedir. Öğretmen dersi işlemesindeki etkililiğinin yanında öğrencilerce olumlu veya olumsuz tutum ve davranışlarıyla da değerlendirilmektedir (Çetin, 2001).

Sınıfta öğretmenle öğrenci arasındaki ilişkiler, öğrenmenin ve eğitimin temelini teşkil eder. Söz ve eyleme dayalı bu ilişkiler iyi ise, sınıfta olumlu bir öğrenme atmosferi oluşur; ilişkiler kötü ise, sınıfın öğrenme atmosferi giderek bozulur ve eğitim amacına ulaşmaz (Çetin, 2001, Sayı:149).

Çetin, Smith Bob Moon (1994, s:113-116) 'un görüşüne katılarak iyi ve kötü öğretmeni şu şekilde tanımlamaktadır;şu şekilde tanımlamaktadır;

İyi bir öğretmen;

- Daima üzüntü ve gerginlikleri hisseder ve bu durumu en asgari düzeye indirger,
- Öğrencilerin ayrı ayrı bireyler olduklarını ve her birinin bireysel ilgiye ihtiyaçları olduğunu bilir ve kendilerini iyi hissetmelerini sağlar,
- Çalışma hayatına ve görev anlayışına kuvvetle inanır fakat bunu menfi bir baskı ile yapmaz,
- Öğrenciler ve ailelerini olumlu bir şekilde yönlendirir ve ortak çalışma gereğini kabul eder,
- Sert davranmaktan kaçınır,
- Eleştirmekten ziyade ödüllendirmeye önem verir,
- Öğrencilerin, isteklerini, yeteneklerini ve kişiliklerini bilir,
- Sonuçları, değişken ve ilginç olarak görür,
- Geniş kapsamlı müfredatı temel becerileri geliştirmek için en iyi yol olarak görür,

- Öğrenim deneyimleri için merak ve yaratıcılığı anahtar kavram olarak görür,
- İçerik ve öğrencilere uyum sağlamak için öğretim faaliyetlerini çeşitlendirir.

Böyle bir öğretmen tarafından yönetilen sınıf canlı, ilginç ve başarılı öğrencilerle dolu olacaktır. Az bir stres ve küçük bir gerginlik olacaktır. Buna karşın birçok grup iş birliği ve tolerans olacaktır. Öğrenciler öğrenmek için istekli olacak ve ona göre davranacaklardır.

Ayrıca hepsi kendilerine güvenilen, kendi kendilerini disipline etmiş ve kendine güvenli öğrenciler olacaktır.

Kötü bir öğretmen;

- Genellikle öğrencileri korkutur ve sert bir yetişkin gibi davranır,
- Gerçek dışı amaçlar üzerine dayalı baskı ile stres oluşturur,
- Öğrencileri ve ailelerini olumsuz yönden ele alır,
- Ödülden çok cezaya önem verir, sükûnetten ziyade stresi benimser ve çok az gülümser,
- Her zaman cezalandıracak şeyler bulur ve bir olayda bunu yapılandırır,
- İstekleri dondurur, canlı ve meraklı öğrencileri tehdit olarak görür,
- Geniş kapsamlı müfredatı sevmez eğitimde temel becerileri dar şartlar içinde düşünür,
- Sonuçları standart görür ve kısıtlayıcı bir zaman cetveli geliştirerek her şeyde bunu hâkim kılar,
- Kendi tariflerini geliştirir,
- Değişikliklere şüphe ile yaklaşır,
- Pasif öğretimi tercih eder,
- Çoğu kez öğrencileri taciz eder, ancak onlardan iyi bir davranış ve tolerans bekler. **2. 6. 4.**

Öğretmen- Öğrenci İlişkisi

Öğrenciler zamanlarının büyük bir çoğunluğunu okulda öğretmenleri ve arkadaşları ile geçirmektedir. Dolayısı ile, öğretmen-öğrenci ilişkisinin diğer ilişki türlerine göre eğitimin niteliği ve öğrencilerin akademik başarıları üzerinde daha büyük bir etki yarattığı bilinen bir gerçektir. Öğretmenler, çocukların gelişiminde büyük öneme sahiptirler. İyi bir öğretmene sahip olmak çocukların kendine güvenlerini, öğrenme becerilerini artırabilirken; kötü bir öğretmene sahip olmak onların kendilerine güvenlerini ve öğrenme becerilerini yok edebilir. Öğrenciler ve öğretmenler kurdukları ilişkinin niteliğine göre birbirlerini iyi ya da kötü olarak tanımlayabilirler. Çetin (2001sayı:149), Smith

Bob Moon (1994, s:113-116) 'un görüşüne katılarak öğretmen davranışlarını iyiye ve kötüye ayırarak (Çınkır, 2004. 167)'ın belirttiği görüşlerin aksini iddia etmişlerdir.

Çınkır (2004) aslında iyi ve kötü öğretmen olmadığı gibi iyi ve kötü öğrenci de yoktur diye belirtmiş iyi ve kötü ile belirtilmek istenen öğretmen-öğrenci arasındaki ilişkinin niteliği olduğunu vurgulamıştır.

Öğrencilere okul yönetimi, öğretmenleri ve diğer personel hakkında onların iyi ve kötü yanları sorulduğunda, öğrenciler genellikle sevdikleri ve sevmedikleri yanlarını söyleyeceklerdir. Bu da okuldaki insan ilişkilerinin düzeyi ve yönü hakkında bilgi verebilir. Okulda öğretmenler ve öğrenciler arasında karşılık güven, değer, diyaloga dayalı bir ilişki kurmak önemlidir. Okuldaki insan ilişkilerinin bu üç önemli parçası **İlişki= Güven + Değer + Diyalog** şeklinde formüle edilebilir (Çınkır, 2004).

Öğretmenler sınıfta disiplini sağlamak için pek çok yola başvurmaktadırlar Bunlar. ceza, ödül gibi çocukları öğrenmeye güdüleyen yöntemlerdir;ama Çınkır (2004)'te ki makalesinden de anlayacağımız üzere en güvenli ilişki **güven +değer verme+diyalog + sevgi** ile kurulan kopmaz bir öğretmen- öğrenci bağıdır.

2.6.4.1. Güven

Akademik olduğu kadar diğer sosyal, duyuşsal ve davranışsal sorunları olan öğrenciler, okul yönetimi ve öğretmenlerin bu sorunları çözmede onlara yardımcı olabileceklerini ve sorunlarını onlarla kolaylıkla paylaşabileceklerini hissetmelidirler. Öğretmenler ise sürekli kendilerine güvenebileceklerini hissettirmeli ve onlara sürekli geri bildirimde bulunacaklardır. Öğrencilerde güven duygusu, okulda onlar için güvenilir bir eğitim ve öğretim ortamının oluşturulması ve her öğrencinin kendini her yönden güven içinde hissetmesi ile mümkün olacaktır (Çınkır, 2004).

Etkili bir öğretimin gerçekleştirilebilmesi için, öğretim ortamında öğrenci ve çalışanların kendilerini güven içinde hissetmeleri büyük bir önem arz etmektedir. Bireyin kendisini güvende hissetmediği ortamlarda etkili bir öğretim ve öğrenmenin gerçekleştirilmesi çok zordur. Önce okulun her bir köşesinde, her bir öğrencinin, kendisini evinde olduğu gibi güvende hissetmesi gerekir. Okullardaki yönetsel uygulamalar ve kurallar bu güvenli ortamı oluşturmayı hedeflemelidir. Kendisini güvende hissetmeyen bir öğrencinin öğrenmeye güdülenebilmesi Maslow'un motivasyon teorisine göre de çok zor hatta mümkün değildir denebilir (Çınkır, 2004).

Son yıllarda yaşamış olduğumuz deprem felaketinden sonra okulların güvenliği, öğrencilerimizin can güvenliği çok önem kazanmıştır. Okullarda olası bir deprem için tatbikatlar yapılmakta olmasına rağmen öğrencinin kendini güvende hissedeceği yer yine öğretmenin yanıdır.

Öğrenciler, öğretmenlerinin olası bir doğal afet durumunda ellerinden geldiğince onları koruyacağını düşünmeleri sadece ve sadece güven ve sevginin ürünüdür.

Öğrenciler öğretmenlerinden oldukça fazla etkilenirler. Bir okulda herhangi bir sınıfın okul yönetimi ve diğer sınıflarla sorun yaşamaması için o sınıfın öğretmen-öğrenci ilişkilerinin çok iyi ve sürekli olması gerekir. Bir sınıfta eğitim ve öğretimin etkili bir şekilde yürütülebilmesi için, öğretmen ve öğrencilerin çok iyi anlaşmaları gerekmektedir. Öğretmen, nefret edilen biri değil, öğrenciler tarafından sevilen, sınıfta sürekli aranan ve beklenen biri olmalıdır (Çınkır , 2004).

Okulda etkili bir öğretmen-öğrenci ilişkisini geliştirmek için ne yapılabilir? Bunu gerçekleştirmek için, okul yönetimi ve öğretmenler öğrencilerin akademik gereksinimlerinin karşılanmasının ötesinde onların sosyal, duyuşsal ve davranışsal sorunları ile de ilgilenmelidirler. Öğretmen ve öğrenci ilişkileri sağlıklı, güvenli ve mutlu bir atmosfer içinde olursa, sınıfta istenilen ortam yaratılır. Bu tür ortamlar öğrencilerin bilgiyi, beceriyi ve istedik davranışları edinebilmeleri için en uygun ortamlardır. Bir okulda, okul müdürü tarafından sergilenen liderlik ne kadar önemli ise, sınıfta öğretmen tarafından sergilenen öğretimsel liderlik o kadar önemlidir. Öğretmen, sınıfta öğrencilere bilgi-beceri-tutum kazandırmanın yanında, onlara sevgi, saygı, mutluluk, hoşgörü, bağlılık, arkadaşlık, iyi geçinme, disiplin, düzen gibi kavramları da kazandırmalıdır (Çınkır, 2004).

2.6.4.2 Sevgi

Eğitimin hangi devresinde olursa olsun öğretmende mutlaka "**Pedagojik_Sevgi**" yani çocuk sevgisi, insan sevgisi hakim olmalıdır. Öğrencisini öğrenci olduğu için sevebilmelidir. Hatta okutacağı sınıfı öğrendiği an, daha öğrencilerini şahsen görmeden , onları içinden sevmeye başlayabilmelidir. Bu duyguyu içinde duyuyorsa o bence gerçek öğretmendir, eğitimecidir. Aksi takdirde öğretmen olabilir ama eğitimci olamaz. Yani bilgi veriri ama ruh veremez ve öğrenciyi topluma kazandıramaz, eğitime kazandıramaz. Halbuki eğitimci odur ki, mezun olduktan sonra da öğrencisi tarafından aranan , öğrencisi de okul ve toplum tarafından aranan kimsedir (Çelikkaya, 1994).

2.6.4.3. Cezalar

Ceza eğitim aracı olarak öğretmen-öğrenci-ilişkisini etkileyen bir faktördür. Ağır ceza durumlarında eylemi hızlı bir şekilde bastırmasındaki görünür etkinliğine bağlı olarak bu eğitim aracının değeri abartılmaktadır. Buna karşın yan etkileri ise daha az bilinmektedir ya da bu yan etkileri en azından küçültülmektedir. Bir eğitim aracı olarak cezaya karşı en esaslı itiraz, ceza ile hiçbir yeni davranış öğrenilmediği şeklindedir. Şöyle ki, model öğrenme biçiminde cezalandırıcı , saldırgan davranış öğrenilmesi şeklinde ki yan etkisi arzulanır amaç olarak görülmektedir. Demek ki ceza ile belki belli bir davranış bastırılmaktadır. Fakat cezalandırılana, bastırılmış davranışın yerine hangi davranışı

koyacağı öğretilmemektedir. Cezaya karşı diğer başka itirazlar, uzun süre etki gösteren yan etkilerden dolayıdır. Öğretmen-öğrenci-ilişisini etkileyen bir faktör olarak "ceza" aracı konusunda özet olarak şunlar söylenebilir Hesapçioğlu, 1998, s:292):

1. Cezanın eğitim aracı olarak etkinliği çoğu kez mübalağa edilir. Ceza yeni bir davranış öğretmez.
2. Cezanın yan etkileri bilinmelidir ve bunlar dikkate alınmalıdır.
3. Cezalandırılan için , davranışının hangi yönünün cezalandırıldığı açık ve görülür olmalıdır.
4. Eylem ve ceza arasındaki zamansal ilişki muhafaza edilmelidir.
- 5.Cezalar uzun bir süreye yayılmamalıdır.

2.6.4.4. Ödüller

Ödüller de, cezalar gibi, çocuğun iyileşmesine yardım etmelidir. Bunların amacı çocukta oluşturduğu haz aracılığı ile onu iyi yolda tutmak ve o yolda kalmaya teşvik etmektir.

Ödüllerin mahiyetleri: Ödül vermek, tıpkı ceza vermek gibi , güçtür. Ödül verilirken aşağıda ki hususlara dikkat edilmelidir (Hesapçioğlu, 1998 , s:346):

1. Ödül sık sık verilmemelidir.
2. Ödül düşünceli ve yeterliliğe uygun şekilde verilmelidir.
3. Ödül onu hak eden öğrenciye verilmelidir.

2.6.4.5. Otorite ve Disiplin

Otorite disiplin sağlama yollarından biridir. Sevilen ve arzu edilen disiplin , otoriteye dayanan disiplindir. "Yalnız unutmamak lazımdır ki, sertlikle ve kızgınlıkla temin edilmez. Otorite, zorlayıcı bir kuvvet değildir. Fiziki üstünlükle ve fiziki vasıtalarla otorite temin edileceğini düşünmek yanlıştır. Otoritenin harici(dışsal) tesirler ve vasıtalarla değil, tamamen dahili (içsel) ve ruhi kudretler ve kabiliyetler ve meziyetlerle temin edileceğine inanmak lazımdır. Öğrenci karşısında öğretmende , geniş bir bilgi olgun bir kültür, yüksek ahlaki meziyetler, derin bir psikolojik görüş ve kavrayış bulunduğunu görmeli ve buna inanmalıdır. Öğretmen bu işi çocuklara karşı göstereceği sevgi ile başaracaktır (Hesapçioğlu, 1998, s:347).

2.6.4.6. İşbirliği

Okulda kendini güven içinde hisseden öğrenci, öğretmeni , okul yönetimi ve arkadaşları ile işbirliği yapabilir. Etkili bir ilişki için, okul yönetimi, öğrenci ve öğretmenler arasında takım çalışmasına gereken önem verilerek sürekli bir işbirliği yapılmalıdır (Çınkır , 2004).

2.6.4.7. Beceriler/yeterlik

Okulda, öğrencilerin akademik başarılarında ; çalışan tüm eğitici olan ve olmayan personelin sahip oldukları nitelik ve becerilere bağlıdır. Bunlar arasında nesnel kararlar verebilme, kibarlık, duyarlılık, mizah, empati, zor şartlarda öğretebilme becerilerini sayabiliriz. Bu nitelikleri ölçmek güçtür. Bunlardan bazıları gözlenebilir niteliktedir. Ancak bu nitelik ve becerilerin kazanılması ve öğretmenlerde aranması gerekmektedir (Çınkır , 2004).

2.6.4.8. İnsan haklarına saygı

İnsan haklarına saygı, özgürlük, eşitlik ve sosyal adalet düşüncesi, çoğulculuk ve katılımcılık demokrasi kültürünün temel göstergeleridir. Demokrasi ve insan hakları kültürü; devlet yapısında, toplumsal sistemde ve insan ilişkilerinde çok boyutlu olarak gerçekleşir. Her alanda demokratik değer, tutum ve davranışların geliştirilmesi, insanın özgürlüğü ve mutluluğu, toplumsal örgütlenme ve nitelikli vatandaşların yetiştirilmesi demokrasi ve insan hakları kültürünün dinamiğini oluşturur (Cılga. A. , 2001).

Genel olarak öğretmen çocuklara saygı duymalı, onları sevmeli;hoşgörülü, güler yüzlü olmalıdır. Böyle olunca çocuk da öğretmeni sever sayar, ona bağlanır. Çocuğun öğretmene olan sevgisi okul ve öğrenme sevgisine dönüşür. Çocuk hareket varlığıdır. O dakikalarca sus pus oturmaya, dinlemeye zorlanırsa, disiplin sorunları ile karşılaşmak kaçınılmaz olacaktır. Öyleyse öğretme-öğrenme sürecinin merkezinde öğrenci olmalı , öğrencinin etkin olduğu yöntem ve teknikler uygulanmalı , dersler oyunlaştırılmalıdır. Sessizlik ve hareketsizlik içinde hiçbir yetenek gelişmez. Öğretmen öğrenme coşkusu içinde olmalı, bu coşkuyu öğrencilerine öğretme coşkusu olarak yansıtabilmelidir (Nas, 1991).

2. 7. İlgili Araştırmalar

Öğretmenlerin davranışlarını meslek etiği kapsamında ele alan çalışmalar sınırlı olmakla birlikte konunun; mesleki etik (Özbek,2003; Erol Orbay ,2003; Kıranlı, 2002; Ergüç, 2002 ;Yıldırım, 2001; Çakır, 1999; Aksoy, 1998) ideal öğretmen ve kişilik özellikleri (Aydoğdu, 2003; Yoncalık, 2002; Toptaş,1998; Demirci Erbaş, 1998; Tezer,1998); sınıf içi öğretmen öğrenci etkileşimi (Güler,2003 ; Öğ, 2003; Çiçekdemir, 2003;Çakır, 2003;Akbağ ve Deniz, 2003; Bolat,2002) gibi boyutlarıyla ele alındığı görülmektedir.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarını kendilerini yetiştiren öğretim elemanları hakkında ki görüşleri üzerine yaptığı bir araştırmada Deniz; çağdaş öğretmeni, yeniliklere açık, araştıran, gelişmeleri takip eden;iyi öğretmeni öğrencileri ile iyi iletişim ve sosyal ilişkiler kuran, başarılı öğretmeni ise öğrencisini dersin ve genelde eğitimin amaçlarına ulaştıran

öğretmen olarak tanımladıklarını tespit etmiştir ve genel olarak başarılı bir öğretmenin çağdaş ve iyi öğretmenin özelliklerini barındırdığını vurgulamıştır (Deniz, 1998).

Nitelikli bir eğitim ve öğretim için öğrencilerin öğretmenlerden bekledikleri araştırılmaya çalışılmıştır. Araştırma bulguları analiz edildiğinde şu genel sonuçlar ortaya çıkmıştır (Tan, 1989):

1. Öğretmenin kişilik özellikleri genelde öğrencinin kişiliğini etkilemektedir. Özellikle sınıf ortamında öğretmen -öğrenci arasındaki sözlü, sözsüz iletişimin öğrencinin kişiliği ve okul başarısı üzerinde etkili olduğu görülmektedir.
2. Öğretmen, öğrencileri ile ilişkilerinde üst düzeyde bir birlik havası yarattığı zaman öğrenciler daha girişimci olmaktadır. Bu durumda öğrenciler gönüllü olarak sosyal faaliyetlere katılmakta ve problemleri çözmek için çaba göstermektedirler.
3. Öğretmen otoriter ve baskıcı davrandığı zaman, öğrenciler; okul çalışmalarına karşı uyumsuzluk göstermektedir. Öğretmenin olumlu tutumu öğrencinin ;onu benimsemesine dolayısıyla okul çalışmalarından zevk almasına neden olmaktadır.
4. Öğretmenin bilgi ve becerileri iyi bir şekilde organize edip sunması , uygun öğretim yöntemi seçmesi, konunun iyi öğrenilmesi için çaba harcaması , öğrencilerin konuya ilişkin görüşlerine yer vermesi öğretimin niteliğini arttırmaktadır.

Veriler göstermektedir ki; öğretmenlerin kişilik özelliklerinin, davranışlarının, tutumlarının, ilgilerinin, akademik özelliklerinin eğitim ve öğretimin niteliğinde önemli rol oynadığı belirlenmiştir.

Gazi Üniversitesi Meslekî Yaygın Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı ve Aile Ekonomisi Beslenme Anabilim Dalı ile Giyim ve Çiçek Örgü Dokuma Anasanat Dalı üçüncü sınıf öğrencileri ile "ideal öğretmen" konulu bir araştırma yapılmış ve aşağıda ki sonuçlara ulaşılmıştır (Çetin, 2001).

Sonuç olarak, öğrencilerin ideal öğretmen tanımları kalın çizgilerle şöyle belirlenebilir; öğrencileriyle dostça ve iş birliği içinde çalışma alışkanlığı kazanmış, alan bilgisi tam, öğrencisinin tabiatını ve ihtiyacını anlayan, genel eğitiminde ve bilimsel tavrında eksikliği olmayan, saygılı, sevgi dolu, öğrenciler arasındaki bireysel ayrılıkları analiz edebilen, derslerinde çeşitli metot ve teknikleri kullanabilen öğretmen ideal öğretmendir.

Çağdaş literatüre göre bir öğretmende bulunması gereken üç genel özellik vardır. Bunlar; alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisidir. Bu özelliklere sahip olan öğretmen, idealize

edilmiş öğretmen davranış gruplandırmalarının birçoğunda ortak olan sevgi, saygı, hoşgörü, iş birliği gibi özelliklere sahip olduğu zaman öğrencileri ile daha etkin bir iletişime geçebilir.

Öğretmen davranışlarının okullarımızda öğrencilerin yaratıcı düşünce, tutum ve becerilerinin gelişimine ne ölçüde bir ortam hazırladığının belirlenmesine yönelik olarak yapılan başka araştırmada, 2001-2002 öğretim yılının ikinci döneminde Malatya il merkezinden seçilen iki Genel lise (Turgut Özal ve Malatya liseleri) ve iki Endüstri meslek lisesinin (Şehit Kemal Özalper ve Yunus Emre Endüstri meslek liseleri) ikinci sınıflarında öğrenim gören 343 öğrenci (233 genel lise, 110 endüstri meslek lisesi) üzerinde yürütülmüştür (Güneş ve Akdağ, 2003).

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen bir anket formu kullanılmıştır. Anketin geliştirilmesi için genel lise ve endüstri meslek lisesi 2. sınıflarından birer şubeye açık uçlu anket uygulanmıştır. Bu ankette öğretmenlerin ne tür tutum ve davranışlarının, öğrencilerin özgürce düşünmelerini, fikir üretebilmelerini engellediğini ya da teşvik ettiğini yazmaları istenmiştir. Toplanan bilgiler ve bu konudaki ilgili literatürün incelenmesiyle anketin deneme formu hazırlanmıştır. Bu formun kapsam geçerliliğinin sağlanması amacıyla uzman görüşlerine sunulmuştur. Gerekli düzeltmeler yapıldıktan sonra deneme formu bir grup öğrenciye uygulanmış, anket sorularının açık ve anlaşılabilirliği konusunda kendileriyle görüşülmüştür. Bu uygulamalar sonucunda ankete son şekli verilmiştir.

Öğretmen davranışlarının okullarımızda öğrencilerin yaratıcı düşünce, tutum ve becerilerinin gelişimine ne ölçüde bir ortam hazırladığının belirlenmesine yönelik olarak yapılan bu araştırmada, öğretmenlerin genellikle öğrencilerde yeni düşüncelerin ortaya çıkmasını teşvik ettikleri, yapılanların doğru olması konusunda ısrarcı bir tutum sergiledikleri, öğrencileri hayalciliği bırakıp gerçekçi olmaya zorladıkları, öğrencileri başkalarıyla karşılaştırdıkları ve bu karşılaştırmaların genel liselerde daha sık yapıldığı, öğrenciler arasındaki bireysel farklılıklara tahammül gösteremedikleri, yapılan hataları yeterince hoşgörüyle karşılayamadıkları, değerlendirmede adaletli davrandıkları, sınıf içi etkinliklerin belirlenmesinde öğrenci görüşlerine yeterince başvurmadıkları, öğrencilere karşı çok katı ve sert davranmadıkları, sınıftaki davranışları kısıtladıkları, olumlu öğrenci davranışlarını yerine göre takdir ettikleri, öğrencilere karşı pek alaycı bir tavır içinde olmadıkları, not ile değerlendirmeye önem verdikleri ve genel lise öğretmenlerinin bunu meslek lisesi öğretmenlerinden daha çok önemsedikleri, öğrencileri davranışlarından dolayı eleştirdikleri, öğrencilere belli oranda güvindikleri, düşüncelerin özgürce söylenmesini pek engellemedikleri, ders içi etkinliklerde gayretli ve istekli oldukları, kendi alanlarında belli ölçüde yeterli bilgiye sahip oldukları ortaya çıkmıştır (Güneş ve Akdağ, 2003).

Öğretmenlerin, sağlayacağı koşulların başında, "öğrencilerle rahat iletişim kurmak" gelmektedir. Ayrıca, öğretmen yaratıcılığın gelişmesini sağlayacak bir sınıf ortamı oluşturma konusunda, öğrenciler arasındaki farklılığa karşı hoşgörölü ve saygılı olmaya özen göstermelidir. Atılabilecek en kolay adım, demokratikleşmedir (Güneş, Akdağ, 2003).

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Faköltesi 1. ve 4. sınıf öğretmen adaylarının ideal öğretmenin kişilik özelliklerine yönelik algılarının belirlenmesi üzerine yapılan bir araştırmada genel olarak şu sonuçlar elde edilmiştir (Tezer,1998):

Öğretmen adaylarının ideal öğretmenin kişilik özelliklerini algılarının belli alt boyutlarda cinsiyete farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Erkekler şefkat görme, saldırganlık, değışiklik, ilgi görememe, kendini suçlama, uyarlık, otokontrol , kadınsı özellikler alt boyutlarında kızlara oranla istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar oluşturacak şekilde daha yüksek aritmetik ortalamalarla bu boyutların ve bu boyutlarla ait özellikleri ideal öğretmene atfetmişlerdir. Kızlar da başarama, başatlık, düzen, yakınlık, karşı cinsle ilişki, gösteriş, danışmaya hazır oluş, özgüven, kişisel uyum, ideal benlik ve erkeksi özellikler alt boyutlarında erkeklere oranla istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar oluşturacak şekilde daha yüksek aritmetik ortalamalarla bu boyutları ve bu boyutlara ait özellikleri ideal öğretmen atfetmişlerdir.

Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Faköltesi'nde başka bir araştırmada lise öğrencilerinin algılarına göre ideal öğretmenin kişilik özellikleri araştırılmıştır. Araştırmada genel olarak şu sonuçlar elde edilmiştir (Demirci Erbaş, 1998):

Araştırmada ACL kişilik testi kullanılmış olup toplam, bağımsızlık, genellik, ideal benlik, oto-kontrol ve uyarlık alt boyutlarında cinsiyete göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır. ACL kişilik testinin en çok başarma, başatlık, duyguları anlama, düzen, erkeksi, ilgi görme, kendini suçlama, kişisel uyum, saldırganlık, sebat alt boyutlarında öğrencilerin ideal öğretmene yönelik algılarının branşlara göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermektedir. Genel olarak ideal öğretmenin kendi yeteneklerine, davranışlarına güvenen, kendisi ile barışık, hem kendisine hem topluma uyumlu, yaratıcı, önder, etkin, örnek ve başkalarının dikkatini çeken, orijinal fikirler ortaya koyabilen, diğer ,insanlara karşı dost, sevecen kişilik özelliklerine barındırdıkları tespit edilmiştir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evren ve örneklem, kullanılan ölçme aracı, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması ele alınmıştır.

3. 1. Araştırma Modeli

Araştırmada karşılaştırma türü tarama modeli kullanılmıştır. Karşılaştırma türü tarama modelinde en az 2 değişken vardır. Bunlardan birine göre gruplar oluşturulur, öteki değişkene göre aralarında bir farklılaşma olup olmadığına bakılır (Karasar,2003,s:84). İlkokul ve ortaokul öğrencilerinin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun olarak davranmalarına yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri ve bulundukları öğretim kademeleri karşılaştırılmış ve bir bağıntı olup olmadığı sorgulanmıştır.

3. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın amacına uygun olarak İstanbul ili çalışma evreni alınmış ve bu evren içerisinde küme örnekleme ile Anadolu yakasında bulunan, Kartal, Maltepe, Pendik ve Avrupa yakasında bulunan Esenyurt Beylikdüzü, Silivri, Büyükçekmece ilçeleri yansız olarak seçilmiş; bu ilçelerden uygulama izni alınan 1 ilkokul ve 1 ortaokul okulu tespit edilmiş toplam 14 okulda 515 (240 kız, 275 erkek) öğrenci ile evreni temsil ettiği düşünülen örneklem grubunu oluşturulmuştur.

Tablo 1: Örneklem Grubunun İlçelere Göre Dağılımı ve Öğrencilerin Cinsiyetleri İle Bulundukları Öğretim Kademelerine Göre Frekansları ve Yüzde Analizleri

İlçeler	İlkokul Okulları		Ortaokul Okulları		Toplam	
	Kız F (%)	Erkek F (%)	Kız F (%)	Erkek F (%)	Kız F (%)	Erkek F (%)
Esenyurt	11 (36,6)	19 (63,3)	14 (48,2)	15 (51,8)	25 (42)	34 (58)
Kartal	26 (60,4)	17 (39,6)	13 (39,3)	20 (60,7)	39 (51,3)	37 (48,7)
Pendik	17 (56,6)	13 (43,4)	19 (47,1)	21 (52,5)	35 (50,7)	34 (49,3)
Büyük çekmece	18 (48,6)	19 (51,4)	16 (38)	26 (62)	34 (43)	35 (57)
Maltepe	17 (48,5)	18 (51,5)	17 (36,1)	30 (63,9)	34 (41,4)	48 (58,6)
Silivri	16 (57,1)	12 (42,9)	25 (46,2)	29 (53)	41 (50)	41 (50)
Beylikdüzü	20 (46,5)	23 (53,5)	11 (45,8)	13 (54)	31 (46,2)	36 (53,8)
Toplam	125 (50,8)	121 (49,2)	115 (46,2)	154 (53,8)	240 (46,6)	275 (53,4)

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma doğrultusunda amaçlarda ifade edilen sorulara cevap bulabilmek için araştırmacı Sena ÖRENEL tarafından geliştirilen bu anket formu (Ek-2) izin alınarak kullanılmıştır.

Anket 2 bölümden oluşmaktadır:

1. bölümde öğrencilerin kişisel bilgileri sorgulanmıştır; cinsiyetleri ve bulundukları öğretim kademeleri sorulmuştur.

2. bölümde 53 maddeden oluşan öğretmen davranışı anketi yer almaktadır.

Anketin geliştirilmesi için 1 ilkokul ve 1 ortaokul kademesinde bulunan 82 adet öğrenciye "Hayallerinde ki en ideal, en iyi öğretmen nasıl olmalıdır?" konulu bir kompozisyon yazmaları istenmiştir. Öğrencilerin yazdıkları kompozisyonların değerlendirilmesi ve ilgili literatürün incelenmesiyle anketi oluşturan bir önerme havuzu oluşturulmuştur. Bu önerme havuzu oluşturulduktan sonra boyutların oluşturulmasında ve önermelerin ilgili boyutlara yerleştirilmesinde alan yazından ve uzman görüşlerinden yararlanılmış olup tüm önermeler yansız bir şekilde sıralanarak anket son halini almıştır.

53 maddeden oluşan ankette ki önermeler 9 boyutta incelenmiştir. Boyutlar ve ankette ki önerme maddeler aşağıda verilmiştir:

1. Adalet boyutu:17-18-19-20-21
2. Dürüstlük boyutu:41-34-22-23-24
3. Saygı boyutu:48-47-53-14-7-8-41
4. Güven boyu:42-32-11-6
5. Mesleki sorumluluk boyutu:43-51-52-13-2-3-5-9-10-15-16
6. Mesleki yeterlilik boyutu:45-46-12
7. İnsan hakları boyutu:1-25-26-27-28-29-30-31
8. Sevgi boyutu:37-38-49-35
9. Örgütsel bağlılık boyutu:33-36-39-40-50-44

Öğretmenlerin mesleki etik ilkelerinin belirlenmesi ve bu mesleki etik ilkelere uygun davranıp davranmamalarının tespit edilmesi için oluşturulan ankette 4 ' lü dereceleme ölçeği kullanılmıştır. Öğrencilere öğretmenlerinin sınıf içinde ve sınıf dışında çeşitli davranışlarını belirlemek amacıyla şimdiye kadar tanıdıkları tüm öğretmenleri düşünerek verilen sorulara

"Tamamı böyledir", "Çoğu böyledir ", " Çok azı böyledir", " Hiçbiri böyle değildir " şıklarından birini işaretlendirilmeleri istenmiştir.

3. 4. Verilerin Toplanması

Araştırmada kullanılan veri toplama aracı Ekim 2012’de İstanbul ili Anadolu ve Avrupa yakalarında bulunan 7 ilçeden 14 okulda araştırmacı tarafından okullara gidilerek bizzat uygulanmıştır. Veri toplama aracı okul müdürlerinin izniyle öğrencilere rehberlik saatleri ya da okul idaresinin uygun bulunduğu herhangi başka bir derste uygulanmıştır. Yapılan uygulama yaklaşık 30 dakika sürmüştür.

3. 5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Toplanan verilerin değerlendirilmesinde ankette ki her sorunun seçeneklerine verilen cevapların frekans ve yüzdeleri hesaplanmış, cinsiyet ve öğretim kademesi değişkenine göre bağıntılar yapılırken ki- kare tekniği kullanılmıştır. İstatiksel açıdan farklılıkların ya da ilişkilerin bulunduğu durumlarda $p < 0.05$ değeri temel alınmıştır.

Tüm istatiksel hesaplamalar, bilgisayar ortamında SPSS 12.0 programı kullanılarak yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

4.1.Öğrencilerin, öğretmenlerinin "ADALET" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "ADALET" boyutunda yer alan beş önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolastırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine ilişkin düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara ilişkin bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	154	29, 9
Çoğu böyledir	200	38, 8
Çok azı böyledir	127	24, 7
Hiç biri böyle değildir	34	6, 6
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 2'de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 38. 8 'i öğretmenlerinin kendilerine eşit söz hakkını verdiklerini belirtmektedirler. Genel olarak tabloya bakıldığında öğrencilerinin yarısından çoğu "**öğretmenlerin kendilerine eşit söz hakkı verdiklerini**" düşünmektedirler.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 1'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :4,34, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 2'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı**

verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 7, 01, sd:3, $p>0, 05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler**" önermesine ilişkin düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara ilişkin bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım derecelerine yönelik frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler"

	f	%
Tamamı böyledir	190	36, 9
Çoğu böyledir	190	36, 9
Çok azı böyledir	93	18, 1
Hiç biri böyle değildir	42	8, 2
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrencilerin; tamamı böyledir (%36, 9) ve çoğu böyledir (%36, 9) katılım dereceleri genel olarak öğrencilerin öğretmenlerin tamamına yakınının ödülleri hak eden öğrencilere verdiklerini düşündüklerini göstermektedir.

Öğrencilerin, "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 3'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 9, 72, sd:3, $p<0, 05$) bulunmuştur. EK-1/Tablo 3'de yer alan frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde, erkek öğrencilerin ödülleri hak eden öğrencilere verilmesinde öğretmenlerini daha olumsuz boyuta değerlendirdiklerini söylemek mümkündür.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 4'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 18, 13, sd:3, $p<0, 05$) bulunmuştur. EK-1/Tablo 4'de yer alan frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde, ortaokul öğrencilerinin ödülleri hak eden öğrencilere verilmesinde öğretmenlere yönelik şüphelerinin daha fazla olduğunu söylemek mümkündür.

Öğrencilerin "**yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtma**zlar" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtma

Tablo 4: Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtma

	f	%
Tamamı böyledir	71	13, 8
Çoğu böyledir	91	17, 7
Çok azı böyledir	190	36, 9
Hiç biri böyle değildir	163	31, 5
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası (%68, 4) öğretmenleri için yaramazlık yaptıklarında bunları not değerlendirmelerine yansıtma

Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtma

Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtma

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmazlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	346	67, 2
Çoğu böyledir	96	18, 6
Çok azı böyledir	42	8, 2
Hiç biri böyle değildir	31	6, 0
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 5'te görüldüğü gibi öğrencilerin %67. 2 'si öğretmenlerinin tamamının zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmadıklarını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 7'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :3, 27, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 8'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz zengin-fakir öğrenci ayrımı yapmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında anlamlı bağıntılar (χ^2 :7, 89, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	156	30, 3
Çoğu böyledir	187	36, 3
Çok azı böyledir	132	25, 6
Hiç biri böyle değildir	40	7, 8
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 6'da görüldüğü gibi öğrencilerin %30,3'ü öğretmenlerinin tamamının tüm öğrencilere eşit davrandıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 9'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:4,5$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 10'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:21,77$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**ADALET**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin öğrencilerine adil davrandıklarını göstermektedir. Ancak yaramazlıkların not değerlendirilmelerine yansıtılması konusunda öğretmenlerin adil davranmadıkları değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında çoğunlukla anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında çoğunlukla anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

4.2. Öğrencilerin öğretmenlerinin "DÜRÜSTLÜK" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "**DÜRÜSTLÜK**" boyutunda yer alan beş önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolştırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve okul kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım derecelerine

	f	%
Tamamı böyledir	192	37, 3
Çoğu böyledir	145	28, 2
Çok azı böyledir	111	21, 6
Hiç biri böyle değildir	67	13
TOPLAM	515	100

Tablo 7'de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 37, 3 'i öğretmenlerinin tamamının maddi değeri yüksek hediye kabul etmediklerini belirtmektedirler. Genel olarak tabloya bakıldığında öğrencilerinin yarısından çoğunun "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmediklerini" düşünmektedirler.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 11'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir bağıntı (χ^2 : 7, 13, sd:3, $p>0, 05$) olmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK 1/Tablo 12'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaşgünü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında anlamlı bir bağıntı (χ^2 : 5, 80, sd:3, $p>0, 05$) olmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz dürüstturler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüstturler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 8' de verilmiştir.

Tablo 8: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüstturler" önermesine katılım derecelerine

	f	%
Tamamı böyledir	229	44, 5
Çoğu böyledir	197	38, 3
Çok azı böyledir	80	15, 5
Hiç biri böyle değildir	9	1, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 8'de görüldüğü gibi öğrencilerin; tamamı böyledir (%44, 5) ve çoğu böyledir (%38, 3) katılım dereceleri genel olarak öğretmenlerin tamamına yakınının öğrenciler tarafından dürüst olarak algılandıkları görülmektedir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüsttüler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 13'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz dürüsttüler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3,13$, sd:3, $p>0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüsttüler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 14'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüsttüler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:43,97$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur. EK-1/Tablo 14'de yer alan frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde, ortaokul öğrencilerinin öğretmenlere yönelik olarak dürüstlük değerlendirmelerini ilkökul öğrencilerine göre olumsuz olduğu söylenebilir.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler"

	f	%
Tamamı böyledir	203	39, 4
Çoğu böyledir	195	37, 9
Çok azı böyledir	95	18, 4
Hiç biri böyle değildir	22	4, 3
TOPLAM	515	100, 0

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası (%77, 3) öğretmenleri için ne olursa olsun kendilerine yalan söylemediklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 15'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:4,47$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 16'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:36,31$,sd:3, $p<0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve okul kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	151	29, 3
Çoğu böyledir	248	48, 2
Çok azı böyledir	95	18, 4
Hiç biri böyle değildir	21	4, 1
TOPLAM	515	100

Tablo 10'da görüldüğü gibi öğrencilerin %77, 5 'i öğretmenlerinin söyledikleri ile yaptıklarının çelişkili olmadığını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 17'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:2,91$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı

olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 18'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :24, 4, sd:3, $p<0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve okul kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11: Öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	170	33
Çoğu böyledir	213	41, 4
Çok azı böyledir	107	20, 8
Hiç biri böyle değildir	25	4, 9
TOPLAM	515	100

Tablo 11'de görüldüğü gibi öğrencilerin %33 ü öğretmenlerinin davranışlarının net ve açık olduğunu belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 19'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :12,35, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 20'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve eşittir" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :52,25, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**DÜRÜSTLÜK**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin öğrencilerine dürüst davrandıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini dürüstlük boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile dürüstlük boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini dürüstlük boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile dürüstlük boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

4. 3. Öğrencilerin öğretmenlerinin "SAYGI" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "SAYGI" boyutunda yer alan yedi önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	267	51, 8
Çoğu böyledir	134	26
Çok azı böyledir	74	14, 4
Hiç biri böyle değildir	40	7, 8
TOPLAM	515	100

Tablo 12'de görüldüğü gibi, öğrencilerin % 77,8'i öğretmenlerinin başka öğretmenlerinin yetersizliklerinde söz etmediklerini belirtmektedirler.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 21'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin

yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:2,69$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 22'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:2,61$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve okul kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	106	20, 6
Çoğu böyledir	169	32, 8
Çok azı böyledir	154	29, 9
Hiç biri böyle değildir	86	16, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 13'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerin başka öğretmenlerin başarılarından söz ettiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 23'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:6,83$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 24'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine

katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 28, 74, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14: Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	193	37, 5
Çoğu böyledir	186	36, 1
Çok azı böyledir	109	21, 2
Hiç biri böyle değildir	27	5, 2
TOPLAM	515	100

Tablo 14'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası (%73, 4) öğretmenlerinin başarısızlıklarından dolayı kendilerini küçük düşürmediklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 25'de verilmiştir. Elde edilen veriler "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :1,06, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 26'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "**öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :20,72, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 15'te verilmiştir

.Tablo 15: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve

	f	%
Tamamı böyledir	97	18, 8
Çoğu böyledir	177	34, 4
Çok azı böyledir	186	36, 1
Hiç biri böyle değildir	55	10, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 15'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin eleştirileri saygı ve anlayışla karşıladıklarını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 27'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :9, 07, sd:4, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 28'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :36, 44, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler"

	f	%
Tamamı böyledir	228	44, 3
Çoğu böyledir	193	37, 5
Çok azı böyledir	76	14, 8
Hiç biri böyle değildir	18	3, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 16'da görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin velilerinin düşüncelerine saygı gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 29'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :13,42, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 30'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine önem gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2,58, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 17: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler"

	f	%
Tamamı böyledir	229	44, 5
Çoğu böyledir	202	39, 2
Çok azı böyledir	73	14, 2
Hiç biri böyle değildir	11	2, 1
TOPLAM	515	100

Tablo 17'de görüldüğü gibi öğrencilerin tamamına yakını öğretmenlerinin velilerinin inançlarına saygı gösterdiklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 31'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :14,76, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 32'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında anlamlı bir bağıntı ($\chi^2:2,24$, sd:3, $p>0,05$) olmadığını göstermektedir.

Öğrencilerin " **öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	267	51, 8
Çoğu böyledir	174	33, 8
Çok azı böyledir	60	11, 7
Hiç biri böyle değildir	14	2, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 18'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin dini inançlarına saygı gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 33'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3, 98$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 34'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösteririler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:4,22$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğretmenlerin "**SAYGI**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin "kendilerine yöneltilen eleştirileri saygı ve anlayışla karşılarlar" dışında öğrencilerine, başka öğretmenler ve velilere saygılı davrandıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini saygı boyutunda değerlendirmeleri arasında 7 önermeden 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 5 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile saygı boyutunda ki önermeler arasında çoğunlukla anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini saygı boyutunda değerlendirmeleri arasında 7 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile saygı boyutunda ki önermeler arasında çoğunlukla anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

4. 4. Öğrencilerin öğretmenlerinin "GÜVEN" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "GÜVEN" boyutunda yer alan 4 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolastırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek, o sırrımızı saklarlar" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek o sırrımızı saklarlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19: Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek, o sırrımızı saklarlar"

	f	%
Tamamı böyledir	241	46. 8
Çoğu böyledir	173	33. 6
Çok azı böyledir	79	15. 3
Hiç biri böyle değildir	22	4. 3
TOPLAM	515	100

Tablo 19'da görüldüğü gibi, öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin kendi sırlarını sakladığını belirtmektedir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek, o sırrımızı saklarlar" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-

1/Tablo 35'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek, o sırrımızı saklarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:7,46$, $sd:3$, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek o sırrımızı saklarlar" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 36'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek o sırrımızı saklarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:33,94$, $sd:3$, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin **"öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz"** önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 20'de verilmiştir.

Tablo 20: Öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	114	22, 1
Çoğu böyledir	184	35, 7
Çok azı böyledir	174	33, 8
Hiç biri böyle değildir	43	8, 4
TOPLAM	515	100

Tablo 20'de görüldüğü gibi öğrencilerin %57, 8'i öğretmenlerinin düşüncelerine katılmadıklarında bunu rahatlıkla ifade ettiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 37'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3,82$, $sd:6$, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 38'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine katılım

dereceleri ile devam ettikleri ğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :29, 39, sd:6, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve ğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 21'de verilmiştir.

Tablo 21: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	157	30, 5
Çoğu böyledir	222	43, 1
Çok azı böyledir	113	21, 9
Hiç biri böyle değildir	23	4, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 21'de görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası (%73, 6) öğretmenlerinin düşüncelerine değer verdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 39'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 8,09, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri ğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 40'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri ğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :32,16, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve ğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 22: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	131	25, 4
Çoğu böyledir	214	41, 6
Çok azı böyledir	138	26, 8
Hiç biri böyle değildir	32	6, 2
TOPLAM	515	100

Tablo 22'de görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin öğrencilerin duygularına değer verdiklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 41'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar

(χ^2 :3,80, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 42'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar

(χ^2 :34, 92 sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**GÜVEN**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğrencilerin öğretmenlerine güvendiklerini göstermektedirler.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini güven boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini güven boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile güven boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

4. 5. Öğrencilerin öğretmenlerinin "MESLEKİ SORUMLULUK" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "**MESLEKİ SORUMLULUK**" boyutunda yer alan 11 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolştırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 23: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	202	39, 2
Çoğu böyledir	208	40, 4
Çok azı böyledir	85	16, 5
Hiç biri böyle değildir	20	3, 9
TOPLAM	515	100

Tablo 23'te görüldüğü gibi, öğrencilerin % 79, 'sı öğretmenlerinin kendi gelişimleri için çaba harcadıklarını belirtmektedirler.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 43'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 44'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:30,7$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 24'te verilmiştir.

Tablo 24: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar"

	f	%
Tamamı böyledir	85	16, 5
Çoğu böyledir	193	37, 5
Çok azı böyledir	181	35, 1
Hiç biri böyle değildir	56	10, 9
TOPLAM	515	100

Tablo 24'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerin sınav sonuçlarını zamanında açıkladığını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 45'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2,57, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 46'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :46,92, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin **"öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler"** önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 25: Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans

	f	%
Tamamı böyledir	96	18, 6
Çoğu böyledir	165	32
Çok azı böyledir	169	32, 8
Hiç biri böyle değildir	85	16, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 25'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 47'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler"

önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2, 20, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 48'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :10,84, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 26: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	163	31, 7
Çoğu böyledir	241	46, 8
Çok azı böyledir	89	17, 3
Hiç biri böyle değildir	22	4, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 26'da görüldüğü gibi öğrencilerin çoğu, öğretmenlerinin derslere zamanında girip çıktıklarını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK- 1/Tablo 49'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :4,25, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 50'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :16,11, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 27: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	238	46, 2
Çoğu böyledir	120	23, 3
Çok azı böyledir	80	15, 5
Hiç biri böyle değildir	77	15
TOPLAM	515	100

Tablo 27'de görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin özel hayatlarını sınıfa yansıtmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 51'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :9,34, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 52'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 6,58, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 28'de verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	84	16, 3
Çoğu böyledir	191	37, 1
Çok azı böyledir	195	37, 9
Hiç biri böyle değildir	45	8, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 28'de görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin derste cep telefonu ile konuşmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 53'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :3, 88, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 54'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :14,16, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin **"öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler"** önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 29'da verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	186	36, 1
Çoğu böyledir	210	40, 8
Çok azı böyledir	93	18, 1
Hiç biri böyle değildir	26	5, 0
TOPLAM	515	100

Tablo 29'da görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin ders saatlerinin boşa harcanmasına izin vermediklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler

EK-1/Tablo 55'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:7,13$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 56'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:46,99$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 30'da verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	189	36,7
Çoğu böyledir	208	40,4
Çok azı böyledir	94	18,3
Hiç biri böyle değildir	24	4,7
TOPLAM	515	100

Tablo 30'da görüldüğü gibi, öğrencilerin % 77,1'i öğretmenlerinin ders konuları hakkında gelişmeleri takip ettiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 57'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:7,54$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 58'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine

katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :32,07, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 31'de verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	209	40, 6
Çoğu böyledir	163	31, 7
Çok azı böyledir	107	20, 8
Hiç biri böyle değildir	36	6, 8
TOPLAM	515	100

Tablo 31'de görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu öğretmenlerin ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmediğini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 59'da verilmiştir. Elde edilen veriler "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :5,69, sd:4, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 60'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :13,12, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 32'de verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	214	41, 6
Çoğu böyledir	217	42, 1
Çok azı böyledir	72	14
Hiç biri böyle değildir	12	2, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 32'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkında olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 61'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2,96, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 62'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :41,31, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 33'te verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	200	38, 8
Çoğu böyledir	215	41, 7
Çok azı böyledir	77	15
Hiç biri böyle değildir	23	4, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 33'te görüldüğü gibi öğrencilerin çoğu, öğretmenlerinin dersleri öğrencilerin seviyelerine uygun olarak anlattıklarını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 63'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :14,57, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 64'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :32,02, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**MESLEKİ SORUMLULUK**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleki sorumluluklarına uyduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini mesleki sorumluluk boyutunda değerlendirmeleri arasında 11 önermeden 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 9 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile mesleki sorumluluk boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile mesleki sorumluluk boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

4. 6. Öğrencilerin öğretmenlerinin "MESLEKİ YETERLİLİK" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "**MESLEKİ YETERLİLİK**" boyutunda yer alan 3 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 34: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler"

	f	%
Tamamı böyledir	208	40, 4
Çoğu böyledir	223	43, 3
Çok azı böyledir	72	14
Hiç biri böyle değildir	12	2, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 34'te görüldüğü gibi, öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin ders konularını gerçekten iyi bildiklerini belirtmektedirler.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 65'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :6,14, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 66'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :44,94, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 35'te verilmiştir.

Tablo 35: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar"

	f	%
Tamamı böyledir	138	26, 8
Çoğu böyledir	188	36, 5
Çok azı böyledir	160	31, 1
Hiç biri böyle değildir	29	5, 6
TOPLAM	515	100

Tablo 35'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerin dersi zevkli hale getirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 67'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:1,37$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 68'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:33, 16$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 36'da verilmiştir.

Tablo 36: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	199	38, 6
Çoğu böyledir	198	38, 4
Çok azı böyledir	97	18, 8
Hiç biri böyle değildir	21	4, 2
TOPLAM	515	100

Tablo 36'da görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası öğretmenlerinin derste anlatacakları konu üzerinde daha önceden hazırlık yapıp, dersi verimli hale getirdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup

olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 69'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:8, 98$, $sd:4$, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 70'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:33,13$, $sd:4$, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin **"MESLEKİ YETERLİLİK"** boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleki yeterlilikleri olduğu yönündedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini mesleki yerlilik boyutunda değerlendirmeleri arasında 3 önermeden 3 tanesinde de anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile mesleki yeterlilik boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini mesleki yerlilik boyutunda değerlendirmeleri arasında 3 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile mesleki yeterlilik boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

4.7.Öğrencilerin öğretmenlerinin "İNSAN HAKLARI" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda **"İNSAN HAKLARI"** boyutunda yer alan 8 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin **"öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler"** önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 37'de verilmiştir.

Tablo 37: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	115	22, 3
Çoğu böyledir	257	49, 9
Çok azı böyledir	126	24, 5
Hiç biri böyle değildir	17	3, 3
TOPLAM	515	100

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 71'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :6,87, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 72'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 9,87, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin **"öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır"** önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 38'de verilmiştir.

Tablo 38: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	262	50, 9
Çoğu böyledir	183	35, 5
Çok azı böyledir	57	11, 1
Hiç biri böyle değildir	13	2, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 38'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerinin insan haklarına saygılı olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK- 1/Tablo 73'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :7,25, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 74'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :27, 05, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdır**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdır" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 39'da verilmiştir.

Tablo 39: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdır" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	169	32, 8
Çoğu böyledir	205	39, 8
Çok azı böyledir	110	21, 4
Hiç biri böyle değildir	31	6, 0
TOPLAM	515	100

Tablo 39'da görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası öğretmenlerinin şiddete karşı olduklarını belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 75'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz şiddete

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 76'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :15, 94, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 40'da verilmiştir.

Tablo 40: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	250	48, 5
Çoğu böyledir	156	30, 3
Çok azı böyledir	83	16, 1
Hiç biri böyle değildir	26	5, 0
TOPLAM	515	100

Tablo 40'da görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerinin sözlü tacize karşı olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 77'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 0,74, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 78'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :33,39, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 41'de verilmiştir.

Tablo 41: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	176	34, 3
Çoğu böyledir	197	38, 3
Çok azı böyledir	110	21, 4
Hiç biri böyle değildir	32	6, 0
TOPLAM	515	100

Tablo 41'de görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu öğretmenlerinin sınıf temsilciliğine önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 79'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2,31, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 80'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :31,77, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 42'de verilmiştir.

Tablo 42: Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**"

	f	%
Tamamı böyledir	204	39, 6
Çoğu böyledir	189	36, 7
Çok azı böyledir	103	20
Hiç biri böyle değildir	19	3, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 42'de görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu öğretmenlerinin düşünce özgürlüklerini kısıtlamadıklarını belirtmişlerdir

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 81'de verilmiştir. Elde edilen veriler "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3, 80$, $sd:3$, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 82'de verilmiştir. Elde edilen veriler "**öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:23,51$, $sd:3$, $p<0,05$) bulunmuştur. Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Tablo 43: Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler**" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	177	34, 4
Çoğu böyledir	213	41, 4
Çok azı böyledir	111	21, 6
Hiç biri böyle değildir	14	2, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 43'te görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin hoşgörülü olduğunu belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 83'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :6,87, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 84'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :40,56, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 44'te verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	139	27
Çoğu böyledir	220	42, 7
Çok azı böyledir	136	26, 4
Hiç biri böyle değildir	20	3, 9
TOPLAM	515	100

Tablo 44'te görüldüğü gibi, öğrencilerin % 69, 7'si öğretmenlerinin öğrenci haklarına önem verdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK- 1/Tablo 85'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :2, 63, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınıanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 86'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :30,14, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**İNSAN HAKLARI**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun insan haklarına saygı gösterdiklerini göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini insan hakları boyutunda değerlendirmeleri arasında 8 önermeden 8 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile insan hakları boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini insan hakları boyutunda değerlendirmeleri arasında 8 önermeden 8 tanesinde anlamlı bir bağıntı

4. 8. Öğrencilerin öğretmenlerinin "SEVGİ" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "**SEVGİ**" boyutunda yer alan 4 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolatırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdırlar" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 45'te verilmiştir.

Tablo 45: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdırlar" önermesine katılım

	f	%
Tamamı böyledir	112	21, 7
Çoğu böyledir	182	35, 3
Çok azı böyledir	178	34, 6
Hiç biri böyle değildir	43	8, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 45'te görüldüğü gibi, öğrencilerin büyük yarısı, öğretmenlerinin kendilerine yürekten bağlı olduklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdır" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 87'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdır" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:0,88$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdır" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 88'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize yürekten bağlıdır" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bizleri severler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 46'da verilmiştir.

Tablo 46: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım

	f	%
Tamamı böyledir	157	30, 5
Çoğu böyledir	214	41, 6
Çok azı böyledir	120	23, 3
Hiç biri böyle değildir	24	4, 7
TOPLAM	515	100

Tablo 46'da görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerinin kendilerini sevdiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 89'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3,45$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 90'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine katılım

dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 41, 67, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 47'de verilmiştir.

Tablo 47: Öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	156	30, 3
Çoğu böyledir	184	35, 7
Çok azı böyledir	121	23, 5
Hiç biri böyle değildir	54	10, 5
TOPLAM	515	100

Tablo 47'de görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu öğretmenlerinin, ara sıra mesleklerinin güzelliklerinden bahsettiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 91'de verilmiştir. Elde edilen veriler "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :1,71, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır

Öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 92'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "**öğretmenler ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden söz ederler**" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :11, 43, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 48'de verilmiştir.

	f	%
Tamamı böyledir	143	27, 8
Çoğu böyledir	218	42, 3
Çok azı böyledir	137	26, 6
Hiç biri böyle değildir	17	3, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 48'de görüldüğü gibi öğrencilerin çoğunluğu, öğretmenlerinin kendilerine karşı içten ve samimi davrandıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 93'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :4, 14, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 94'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :39,06, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**SEVGİ**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun öğrencilerine karşı sevgi dolu olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini sevgi boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile sevgi boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini sevgi boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel

4. 9. Öğrencilerin öğretmenlerinin "ÖRGÜTSEL BAĞLILIK" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar

Bu kısımda "ÖRGÜTSEL BAĞLILIK" boyutunda yer alan 6 önerme araştırmanın amaçları doğrultusunda ayrı ayrı analiz edilerek tablolatırılmış ve yorumlanmıştır.

Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 49'da verilmiştir.

Tablo 49: Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	218	42, 3
Çoğu böyledir	161	31, 3
Çok azı böyledir	104	20, 2
Hiç biri böyle değildir	32	6, 2
TOPLAM	515	100

Tablo 49'da görüldüğü gibi, öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerine herhangi olağanüstü bir durumda güvendiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım derecelerini ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 95'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :14,01, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım derecelerini ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 96'da verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem sel vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :36, 86, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 50'de verilmiştir.

Tablo 50: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans

	f	%
Tamamı böyledir	269	52, 2
Çoğu böyledir	162	31, 5
Çok azı böyledir	59	11, 5
Hiç biri böyle değildir	25	4, 8
TOPLAM	515	100

Tablo 50'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerinin önemli sağlık sorunları olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 97'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 : 9, 16, sd:4, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında

bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 98'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :25,11, sd:4, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz okulu severler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 51'de verilmiştir.

Tablo 51: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesinde katılım

	f	%
Tamamı böyledir	167	32, 4
Çoğu böyledir	175	34
Çok azı böyledir	134	26
Hiç biri böyle değildir	39	7, 6
TOPLAM	515	100

Tablo 51'de görüldüğü gibi öğrencilerin yarısından fazlası öğretmenlerinin okulu sevdiğini belirtmiştir

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 99'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :6,1, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 100'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulu severler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :55, 63, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 52'de verilmiştir.

Tablo 52: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans

	f	%
Tamamı böyledir	199	38, 6
Çoğu böyledir	210	40, 8
Çok azı böyledir	81	15, 7
Hiç biri böyle değildir	25	4, 9
TOPLAM	515	100

Tablo 52'de görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu, öğretmenlerinin her türlü şartta okullarına zamanında geldiklerini belirtmiştir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 101'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :6,36, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 102'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :23,06, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesinde katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 53'te verilmiştir.

Tablo 53: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine

	f	%
Tamamı böyledir	261	50, 7
Çoğu böyledir	172	33, 4
Çok azı böyledir	60	11, 7
Hiç biri böyle değildir	22	4, 3
TOPLAM	515	100

Tablo 53'te görüldüğü gibi öğrencilerin büyük çoğunluğu öğretmenlerinin okul kurallarına uyduklarını belirtmektedir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK- 1/Tablo 103'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :4,98, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 104'de verilmiştir. Elde edilen veriler öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar (χ^2 :22,56, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğrencilerin "**öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler**" önermesine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve öğretim kademeleri arasındaki bağıntılara yönelik bulgular ve yorumlar:

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri yapılmış ve sonuçlar Tablo 54'te verilmiştir.

Tablo 54: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım derecelerine ilişkin frekans ve yüzde analizleri

	f	%
Tamamı böyledir	121	23, 5
Çoğu böyledir	180	35
Çok azı böyledir	175	34
Hiç biri böyle değildir	39	7, 6
TOPLAM	515	100

Tablo 54'te görüldüğü gibi öğrencilerin yarısı öğretmenlerinin ders dışında da kendileri ile ilgilendiklerini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında bir bağıntı olup olmadığını sınanmış elde edilen veriler EK- 1/Tablo 105'de verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım dereceleri ile cinsiyetleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:3,59$, sd:3, $p>0,05$) bulunamamıştır.

Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında bir bağıntı olup olmadığı sınanmış elde edilen veriler EK-1/Tablo 106'da verilmiştir. Elde edilen veriler "öğretmenlerimiz ders dışında da bizlerle ilgilenirler" önermesine katılım dereceleri ile devam ettikleri öğretim kademeleri arasında çoğunlukla anlamlı bağıntılar ($\chi^2:13,84$, sd:3, $p<0,05$) bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**ÖRGÜTSEL BAĞLILIK**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğu örgütsel bağlılık göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini örgütsel bağlılık boyutunda değerlendirmeleri arasında 6 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 5 tanesinde

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini örgütsel bağlılık boyutunda değerlendirmeleri arasında 6 önermeden 6 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile örgütsel bağlılık boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

BÖLÜM V

SONUÇ ve ÖNERİLER

5. 1 Sonuç

Bu bölümde öğrencilerin öğretmenlerinin **"Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık"**

boyutundaki meslek ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik düşüncelerine ve bu düşüncelerle cinsiyetleri ve okul kademeleri arasındaki bulunan bağıntılara yer verilmiştir.

Öğretmenlerin **"ADALET"** boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin öğrencilerine adil davrandıklarını göstermektedir. Ancak yaramazlıkların not değerlendirilmelerine yansıtılması konusunda öğretmenlerin adil davranmadıkları değerlendirilmektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin **"DÜRÜSTLÜK"** boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin öğrencilerine dürüst davrandıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini dürüstlük boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile dürüstlük boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini dürüstlük boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile dürüstlük boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**SAYGI**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin "kendilerine yöneltilen eleştirileri saygı ve anlayışla karşılıyorlar" önermesi dışında öğrencilerine, başka öğretmenler ve velilere saygılı davrandıklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini saygı boyutunda değerlendirmeleri arasında 7 önermeden 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 5 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile saygı boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini saygı boyutunda değerlendirmeleri arasında 7 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğretmenlerin "**GÜVEN**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğrencilerin öğretmenlerine güvendiklerini göstermektedirler.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini güven boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini güven boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile güven boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**MESLEKİ SORUMLULUK**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleki sorumluluklarına uyduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini mesleki sorumluluk boyutunda değerlendirmeleri arasında 11 önermeden 2 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 9 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile mesleki sorumluluk boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini adalet boyutunda değerlendirmeleri arasında 5 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 2 tanesinde anlamlı

bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile mesleki sorumluluk boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**MESLEKİ YETERLİLİK**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleki yeterlilikleri olduğu yönündedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini mesleki yerlilik boyutunda değerlendirmeleri arasında 3 önermeden 3 tanesinde de anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile mesleki yeterlilik boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini mesleki yerlilik boyutunda değerlendirmeleri arasında 3 önermeden 3 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile mesleki yeterlilik boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**İNSAN HAKLARI**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun insan haklarına saygı gösterdiklerini göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini insan hakları boyutunda değerlendirmeleri arasında 8 önermeden 8 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile insan hakları boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini insan hakları boyutunda değerlendirmeleri arasında 8 önermeden 8 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile insan hakları boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin "**SEVGİ**" boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğunun öğrencilerine karşı sevgi dolu olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini sevgi boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile sevgi boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini sevgi boyutunda değerlendirmeleri arasında 4 önermeden 4 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak

değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile sevgi boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Öğretmenlerin **"ÖRGÜTSEL BAĞLILIK"** boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergilemelerine yönelik olarak elde edilen bulgular öğretmenlerin büyük çoğunluğu örgütsel bağlılık göstermektedir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerini örgütsel bağlılık boyutunda değerlendirmeleri arasında 6 önermeden 1 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuş 5 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin cinsiyetleri ile adalet boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunamamıştır.

Öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile öğretmenlerini örgütsel bağlılık boyutunda değerlendirmeleri arasında 6 önermeden 6 tanesinde anlamlı bir bağıntı bulunmuştur. Genel olarak değerlendirilince öğrencilerin devam ettikleri öğretim kademeleri ile örgütsel bağlılık boyutunda ki önermeler arasında anlamlı bir bağıntı bulunmuştur.

Sonuç olarak öğrencilerin öğretmenlerinin **"Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık"** boyutundaki mesleki etik ilkelerine uygun davranışlar sergiledikleri ortaya çıkmıştır.

53 önermeden sadece 1 önermeye öğrenciler olumsuz cevap vermişlerdir. Bu önermede öğrencilerin yaramazlık yaptıklarında öğretmenlerinin bunları not değerlendirmelerine yansıtıkları doğrultusundadır. Genel olarak öğretmenlerin öğrencilerine etik ilkelere uygun davrandıkları ortaya çıkmıştır.

Son yıllarda yaşamış olduğumuz deprem felaketinden sonra okulların güvenliği, öğrencilerimizin can güvenliği çok önem kazanmıştır. Okullarda olası bir deprem için tatbikatlar yapılmakta olmasına rağmen öğrencinin kendini güvende hissedeceği yer yine öğretmenin yanıdır.

Öğrenciler, öğretmenlerinin olası bir doğal afet durumunda ellerinden geldikçe onları koruyacağını düşünmeleri; sadece ve sadece güven ve sevginin ürünüdür. Araştırma bulgularına göre; öğrenciler öğretmenlerine son derece güvendikleri ve kendilerini herhangi bir doğal felakette koruyacaklarını düşündükleri tespit edilmiştir.

Öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlerinin **"Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık"**

boyutlarında ki mesleki etik ilkelerine uygun davranışları arasında bir bağıntı bulunamamıştır. 53 önermeden 47 önermede bağıntı bulunamamış 6 önermede bağıntı bulunmuştur.

Öğrencilerin bulundukları öğretim kademeleri ile öğretmenlerinin **"Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık"** boyutlarında ki mesleki etik ilkelerine uygun davranışları arasında bir bağıntı bulunmuştur. 53 önermeden 46 önermede bağıntı bulunmuş; 7 önermede bağıntı bulunamamıştır.

Genel olarak öğrencilerin cinsiyet değişkeni ile öğretmenlerinin "Adalet, Dürüstlük, Saygı, Güven, Mesleki Sorumluluk, Mesleki Yeterlilik, İnsan Hakları, Sevgi, Örgütsel Bağlılık" boyutlarında ki meslek ilkelerine uygun davranışları arasında bir bağıntı bulunamazken; öğrencilerin bulundukları öğretim kademesi değişkenine göre bir bağıntı tespit edilmiştir. Bunu nedenini ortaokul öğrencilerinin ilk öğretim öğrencilerine göre yaşça daha büyük olmaları ve daha çok sayıda öğretmen tanımış olmaları ile ilgili olduğu düşünülmektedir.

Genel olarak yapılan bu araştırma sonuçları öğrencilerin öğretmenlerinin mesleki etik ilkelere uygun davranışlar sergilediklerini düşündüklerini ortaya koymuştur. Alanda yapılan diğer örnek çalışmalarda da yaklaşık aynı bulgular elde edilmiştir.

5. 2. Öneriler

Bu kısımda araştırma sonucunda elde edilen bulgulara ve ilgili literatürden elde edilen bilgilerle birtakım öneriler geliştirilmiştir:

1-Öğrenci algılarıyla öğretmenlik meslek etik ilkelere uygun davranmalarına yönelik yapılan araştırmalar yok denecek kadar azdır. Bu araştırmanın özellikle Lise öğrencileri ve üniversite öğrencileri ile tekrar uygulanıp cinsiyet ve bulundukları öğretim kademeleri arasında ki farkların değerlendirilmesi önerilmektedir

2-Öğretmen davranışları analiz edildiğinde değerlendirme sisteminde notun halen bir tehdit olarak kullanıldığı görülmektedir. Proje benzeri çalışmalar ve sürece dayalı bir değerlendirme sistemi ile bu olumsuz durumun ortadan kalkacağı düşünülmektedir. Bu anlamda çağdaş ortam düzenlemelerinin ve program anlayışlarının değiştirilmesi faydalı olacaktır.

3-Literatür taraması yapıldığında öğretmenlerin mesleki etik ilkeleri ile ilgili araştırmaların oldukça az olduğu görülmüştür. Bu konuda açığın kapatılması için,

4-Öğretmen davranışları analiz edilerek, öğretmen davranışlarının meslek etiğine uygunluğunu belirlemek amacıyla yönetici, veli ve öğretmenlerin görüşlerinin de araştırılması ve bu davranışları

kazandırıcı seminerler düzenlenmesi ya da öğretmen el kitabı hazırlanıp tüm öğretmenlere gönderilmesi önerilmektedir..

5-Öğretmen yetiştiren tüm eğitim fakültelerinde lisans dersi olarak etik, eğitim etiği, yönetim etiğinin zorunlu ders olarak okutulması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

- Ada, Sefer. (2000) "Sınıf Yönetimini Etkileyen Faktörler", **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı:12, Sayfa:1-8.
- Akarsu, Bedia. (1982) **Ahlak Öğretileri**, Remzi Kitabevi, İstanbul.
- Akbağ, Deniz ve Deniz, Levent. (2003) "Öğretim elemanı ve öğretmen adaylarının birbirlerine yönelik algıları: Transaksiyonel analiz açısından bir değerlendirme" **Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi**, cilt 3, sayı 2, İstanbul
- Aksoy Hadi, A. (1998) **"Eğitim Denetiminde Etik Boyutu"**, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Malatya .
- Aydın Pehlivan, İnyet. (2003) **Eğitim ve Öğretimde Etik**, Pegem Yayınları, Ankara
- Aydoğdu, Murat. (2003) **"Ergenlerin Öğretmen ve İdeal Öğretmen Algılarının İncelenmesi"**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi , Ankara.
- Aydın, Pehlivan İnyet. (2002) **Yönetişel Mesleki ve Örgütsel Etik**, Pegem Yayınları, Ankara.
- Balcı, Ali. (1991) "Okulun Geliştirilmesinde Öğretmenin Rolü" Özel Kültür Okulları Eğitim-Araştırma geliştirme Merkezi, **Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**, Eğitimde Nitelik Geliştirme.
- Bob, Moon, A. Shelton Mayes, **"Teaching and Learning In the Secondary School"**, The Open University, New York, 1994, S:113-116 (Çetin, 2001, Milli Eğitim Dergisi, Sayı:149' dan alıntı).
- Bolat, Faruk. (2002) **"Ortaokul Öğretmenlerinin Sınıf Yönetiminde Davranışsal Yeterliliklerinin Öğrencilerce Değerlendirilmesi"** ,Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde.
- Budak, Şerif. (2003) "Atatürk'ün Eğitim Felsefesi ve Geliştirdiği Eğitim Sisteminin Değiştirilmesi" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:160.
- Can, Niyazi. (2002) "Değişim Sürecinde Eğitim Yönetimi" **Milli Eğitim Dergisi** Sayı:155-156.
- Cılga, Aynur (2001). "Çocuk Hakları Eğitimi" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:151.

- Çakır, Mustafa (2003). **"Deniz Harp Okulu Öğretim Elemanları İle Öğrencilerinin Sınıf İçi Uygulamalara İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi"**, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü ,Yayınlanmamış yüksek lisan tezi,İstanbul.
- Çakır, Rahman (1999). **"İlkokul Okul Müdürlerinin Etik Davranışlarının İncelenmesi"**, Atatürk Üniversitesi Sosyal bilimler enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi
- Çelikkaya, Hasan (1999). "Okulda İletişim" **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı :5, sayfa:39-52.
- Çetin, Şaban (2001). "İdeal Öğretmen Üzerine Bir Araştırma" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:149.
- Çetin, Şaban. (2004) "Değişen Değerler ve Eğitim" **Milli Eğitim Dergi**, Sayı:161.
- Çınkır, Şakir (2004). "Okulda Etkili Öğretmen-Öğrenci İlişkisinin Yönetimi", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:164.
- Çiçekdemir, Gökmen (2003). **"İlkokul Sınıf Öğretmenlerinin Fiziksel Cezaya Yönelik Tutumları (Adana il merkezi örneği)"**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Adana.
- Demirci Erbaş, Nuray (1998). **"Lise Öğrencilerinin Algılarına Göre İdeal Öğretmenin Kişilik Özellikleri"**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi,İstanbul.
- Deniz, Levent (1998). "Çağdaş Öğretmen, Başarılı Öğretmen, İyi Öğretmen" **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı:10, Sayfa:83-95.
- Dev, Deniz; Altunsaray, Musa ve Erçetin, Sibel (2003). **Konu Anlatımlı Görevde Yükselme Sınavına Hazırlık**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Durkheim, Emile (1949). **Meslek Ahlâkı** (Çeviren:Mehmet Karason) Ankara Milli Eğitim Basımevi, Dünya Edebiyat Tercümeleleri, Fransız Klasikleri, No:164 (Pehlivan, 2003, s:25' den alıntı).
- Ergüç, Nurten (2002). **"İlkokul Müfredat Laboratuvar Okulu Müdürlerinin Mesleki Etik İlkelere İlişkin Davranışları (Ankara ili örneği)"**, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ,Yayınlanmamış yüksek lisans tezi

- Ergüden, Akin (2003). "Uygulamalı Etik Ne Tür Bilgi İçerir?" **Ulusal Uygulamalı Etik Kongresi Kitabı**, ODTÜ, Felsefe Bölümü, 12-13 Kasım 2001 (Pehlivan, 2003, S:45' den alıntı).
- Erol Orbay, Seyla (2003). "**Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Bağlı Askeri Ortaokul Kurumlarında Ki Eğitim Yöneticilerinin Liderlik Özellikleri İle Etik Değerleri Arasında İlişki**", Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul.
- Fidan, Nurettin ve Erden Münire (1995). **Eğitime Giriş**, Alkım Yayınevi, Ankara
- Fontana, David, **Classroom Control**. The British Psychological Society, London, 1985, s : 125 - 133 (Terzi, 2002, Milli Eğitim Dergisi, S:155 - 156' dan alıntı).
- Güler, Mine (2003). "**Sınıfta Öğretmen Ve Öğrencilerin Demokratik Değerleri Benimseme ve Bunları Davranışlara Yansıtma Düzeyleri**", Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi , Eskişehir.
- Güneş, Hasan ve Akdağ, Mustafa (2003). "Öğretmen Rolünün Yaratıcı Bir Sınıf Ortamı Oluşturulmasındaki Önemi", **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:159.
- Gürkan, Tanju (1993). **İlkokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Tutumları İle Benlik Kavramları Arasındaki İlişki**, Sevinç Matbaası, Ankara
- Güven, İsmail (2004). "Etkili Bir Öğretim İçin Öğretmenden Beklenenler" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:164.
- Haynes, Felicity (2002). **Eğitimde Etik**, (Çeviren:Semra Kunt Akbaş), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Hesapçıoğlu, Muhsin (1998). **Öğretim İlke ve Yöntemleri**, Beta Yayınevi, 5. Baskı, İstanbul.
- Hesapçıoğlu, Muhsin (2000). "Türk Eğitiminin Toplam Kalitesi" **Abece Eğitim ve Ekin Dergisi**, Sayı 192.
- Hitt, William D. (1990). **Ethics and Leadership** :Putting Theory Into Practice. (Columbus Battlele Pres. (Pehlivan, 2002, s. 20' den alıntı)
- Kayra, Erol. (1998) "Ahlâk' a Bakış Açımız Ne Olmalıdır" **Çukurova Üniversitesi Eğitim Dergisi**, Sayı:17, Sayfa:176-183.
- Kıranlı, Semra (2002). "**Ortaokul Okul Yöneticilerinin Etik İkilemleri Çözümleme Yeterliliği (Eskişehir İl Merkezi Devlet Liseleri Örneği)**", Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi

- Kolenik, B. Walter (1970). **Educational Psychology**, Mc Graw-Hill Book New York-Company, London, (Oktay, 1991, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri dergisi, Sayı:3, Sayfa:191-192' den alıntı).
- Kulaksızoğlu, Adnan (1991). "Ortaokulde Niteliğin Arttırılması İçin Öğretmen Geliştirilmesi Konusunda Bir Model Teorisi" Özel Kültür Okulları Eğitim-Araştırma Geliştirme Merkezi, **Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**, Eğitimde Nitelik Geliştirme.
- Kulaksızoğlu, Adnan (1995). "Öğretmenlik Mesleğinin Ahlâk İlkeleri Konusunda Bir Deneme" **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı: 7, Sayfa:185-188.
- Mengüşoğlu, Takiyettin (1968). **Felsefeye Giriş**, İstanbul Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No:773.
- Mukhopadhyay, M. & Saxena A.B. (1981). **Teacher Classroom Learning: A case Study of a Second-Grade Classroom in Korea**. Dissertation Abstracts, DAI-A ss/03, p.467. (Akbağ ve Deniz'den alıntı, 2003, s:265'ten alıntı)
- Nas, Recep. "İlkokulda Eğitiminin Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenin Rolü" Özel Kültür Okulları Eğitim Araştırma Merkezi, **Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**, Eğitimde Nitelik Geliştirme.
- Nuttall, John (1997). **Ahlak Üzerine Tartışmalar**, (Çeviren:Abdullah Yılmaz), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Oktay, Ayla (1991). "Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmenin Nitelikleri" **Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı:3, Sayfa:187-193.
- Öğ, Mahmut (2003). **"İlkokul 1. Kademesinde Görev Yapan Öğretmenlerin Öğretim, Davranış ve İnsan Yönetiminde Müdahaleci Olup Olmamlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi"**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi ,Adana.
- Özbek, Oğuz (2003). **"Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Etik İlkeleri ve Bu İlkelere Uyma Düzeyleri"**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara.
- Pieper, Annemarie (1999). **Etığe Giriş**, (Çeviren:Veysel Atayman, Sezer Gönül), Ayrıntı Yayınları, İstanbul

- Tan, Hasan (1989). "Türk Eğitiminde Kalite Sorunu". **Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi**, Sayı:1, S129-139
- Terzi, Ali Rıza (2002). "Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları", **Milli Eğitim Dergisi**, S:155 - 156.
- Tezer, Funda (1998). "**İdeal öğretmen kişilik özellikleri - Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Öğretmen Adaylarının İdeal Öğretmenin Kişilik Özelliklerinin Algılamaları Üzerine Bir Çalışma**", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi ,İstanbul.
- Toptaş, Veli (1998). "**İlkokul 4 ve 5. Sınıf Matematik Öğretiminde İdeal Öğretmen Davranışlarını Sınıf Öğretmenlerinin Gösterme Düzeyleri**", Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi ,Denizli.
- Turgut, Bekir (2000). "Uygarlığın Oluşumunda Eğitimin Rolü" **Milli Eğitim Dergisi**, Sayı:148.
- Ünal, Semra (1991). "Eğitim ve Öğretimin Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenin Rolü" Özel Kültür Okulları Eğitim-Araştırma Geliştirme Merkezi, **Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**, Eğitimde Nitelik Geliştirme.
- Yıldırım, Bilal (2001). "**Okul Yöneticilerinin Kültürel Liderlik Rollerinin Öğretmenlerin İş Doyumuna Ve Meslek Ahlakına Etkisi**" Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış doktora tezi
- Yılman, Mustafa (1991). "Eğitim-Öğretim Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenlerin Rolü" Özel Kültür Okulları Eğitim-Araştırma Geliştirme Merkezi, **Eğitimde Arayışlar 1. Sempozyumu**, Eğitimde Nitelik Geliştirme.
- Yoncalık, Oğuzhan (2002). "**Ortaokulde Okuyan Sporcu Öğrencilerin İdeal Öğretmen Profilini Algılama Biçimleri (Kırıkkale örneği)**", Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü ,Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Kırıkkale.

EK-1

Öğrencilerin Öğretmenlerinin Mesleki Etik İlkelerine Uygun Davranışlar Sergilemelerine Yönelik Düşünceleri ile Cinsiyet ve Öğretim Kademesi Değişkenine Göre Yapılan Kaykare Analizi

Tablo 1: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	74 (30,8)	96 (40)	60 (25)	10 (4,2)	240 (46,6)
	Erkek	80 (29,1)	104 (37,8)	67 (24,4)	24 (8,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	154 (29,2)	200 (38,8)	127 (24,7)	34 (6,6)	515 (100)

χ^2 : 4, 34, sd:3, $p>0,05$

Tablo 2: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	84 (34,1)	86 (35)	56 (22,8)	20 (8,1)	246 (47,8)
	Ortaokul	70 (26)	114 (42,4)	71 (26,4)	14 (5,2)	269 (52,2)
	TOPLAM	154 (29,9)	200 (38,8)	127 (24,7)	34 (6,6)	515 (100)

χ^2 : 7, 01, sd:3, $p>0,05$

Tablo 3: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	99 (41,3)	85 (35,4)	45 (18,8)	11 (4,6)	240 (46,6)
	Erkek	91 (33,1)	105 (38,2)	48 (17,5)	31 (11,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	190 (36,9)	190 (36,9)	93 (18,1)	42 (8,2)	515 (100)

χ^2 : 9, 72, sd:3, $p<0,05$

Tablo 4: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	113 (45,9)	75 (30,5)	37 (15)	21 (8,5)	246 (47,8)
Ortaokul	77 (28,6)	115 (42,8)	56 (20,8)	21 (7,8)	269 (52,2)
TOPLA M	190 (36,9)	190 (36,9)	93 (18,1)	42 (8,2)	515 (100)

χ^2 : 18, 13, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 5: Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtırmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLA M f (%)
Kız	34 (14,2)	51 (21,3)	87 (36,3)	68 (28,2)	240 (46,6)
Erkek	37 (13,5)	40 (14,5)	103 (37,5)	95 (34,5)	275 (53,4)
TOPLA M	71 (13,8)	91 (17,7)	190 (36,9)	163 (31,6)	515 (100)

χ^2 : 6, 29, sd:4, $p > 0,05$

Tablo 6: Öğrencilerin "yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtırmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	43 (17,5)	46 (18,7)	81 (32,9)	76 (30,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	28 (10,4)	45 (16,7)	109 (40,5)	87 (32,4)	269 (52,2)
	TOPLAM	71 (13,8)	91 (17,7)	190 (36,9)	163 (31,6)	515 (100)

χ^2 : 7, 91, sd:4, $p > 0,05$

Tablo 7: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz zengin-fakir ayrımı yapmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	166 (69,2)	45 (18,8)	14 (5,8)	15 (6,3)	240 (46,6)
	Erkek	180 (65,5)	51 (18,5)	28 (10,2)	16 (5,8)	275 (53,4)
	TOPLAM	346 (67,2)	96 (18,6)	42 (8,2)	31 (6)	515 (100)

χ^2 : 3, 27, sd:3, $p>0,05$

Tablo 8: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz zengin-fakir ayrımı yapmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	165 (67,1)	38 (15,4)	22 (8,9)	21 (8,5)	246 (47,8)
	Ortaokul	181 (67,3)	58 (21,6)	20 (7,4)	10 (3,7)	269 (52,2)
	TOPLAM	346 (67,2)	96 (18,6)	42 (8,2)	31 (6)	515 (100)

χ^2 : 7, 89, sd:3, $p<0,05$

Tablo 9: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	78 (32,5)	78 (32,5)	68 (28,3)	16 (6,7)	240 (46,6)
	Erkek	78 (28,4)	109 (39,6)	64 (23,3)	24 (8,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	156 (30,3)	187 (36,3)	132 (25,6)	40 (7,8)	515 (100)

χ^2 : 4, 5, sd:3, $p>0,05$

Tablo 10: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz tüm öğrencilere eşit davranırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	96 (39)	72 (29,3)	55 (22,4)	23 (9,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	60 (22,3)	115 (42,8)	77 (28,6)	17 (6,3)	269 (52,2)
	TOPLAM	156 (30,3)	187 (36,3)	132 (25,6)	40 (7,8)	156 (30,3)

χ^2 : 21, 77, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 11: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaş günü, vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	85 (35,4)	80 (33,6)	50 (20,8)	25 (10,4)	240 (46,6)
	Erkek	107 (38,9)	65 (23,6)	61 (22,2)	42 (15,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	192 (37,3)	145 (28,2)	111 (21,6)	67 (13)	515 (100)

χ^2 : 7, 13, sd:3, $p > 0,05$

Tablo 12: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli günlerde (öğretmenler günü, bayram, yaş günü, vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	111 (46,3)	87 (36,3)	40 (16,7)	2 (0,8)	240 (46,6)
	Erkek	118 (42,9)	110 (40)	40 (14,5)	7 (2,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	229 (44,5)	197 (38,3)	80 (15,5)	9 (1,7)	515 (100)
		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	101 (41,1)	67 (27,2)	54 (22)	24 (9,8)	246 (47,8)
	Ortaokul	91 (33,8)	78 (29)	57 (21,2)	43 (16)	269 (52,2)
	TOPLAM	192 (37,3)	145 (28,2)	111 (21,6)	67 (13)	515 (100)

χ^2 : 5, 80, sd:3, $p > 0,05$

χ^2 : 3, 13, sd:3, $p > 0,05$

Tablo 14: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dürüsttürler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Öğretim Kademesi	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	146 (59,3)	69 (28)	26 (10,6)	5 (2)	246 (47,8)
Ortaokul	83 (30,9)	128 (47,6)	54 (20,1)	4 (1,5)	269 (52,2)
TOPLAM	229 (44,5)	197 (38,3)	80 (15,5)	9 (1,7)	515 (100)

χ^2 : 43, 97, sd:3, p<0, 05

Tablo 15: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	95 (39,6)	99 (41,3)	39 (16,3)	7 (2,9)	240 (46,6)
	Erkek	108 (39,3)	96 (34,9)	56 (20,4)	15 (5,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	203 (39,4)	195 (37,9)	95 (18,4)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 4. 47, sd:3, p>0, 05

Tablo 16: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Öğretim Kademesi	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	130 (52,8)	70 (28,5)	36 (14,6)	10 (4,1)	246 (47,8)
Ortaokul	73 (27,1)	125 (46,5)	59 (21,9)	12 (4,5)	269 (52,2)
TOPLAM	203 (39,4)	195 (37,9)	95 (18,4)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 36. 31, sd:3, p<0, 05

Tablo 17: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	71 (29,6)	117 (48,8)	46 (19,2)	6 (2,5)	240 (46,6)
Erkek	80 (29,1)	131 (47,6)	49 (17,8)	15 (5,5)	275 (53,4)
TOPLAM	151 (29,3)	248 (48,2)	95 (18,4)	21 (4,1)	515 (100)

χ^2 : 2. 91, sd:3, $p>0,05$

Tablo 18: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	97 (39,4)	100 (40,7)	38 (15,4)	11 (4,5)	246 (47,8)

Öğretim
Kademesi

Ortaokul	54 (20,1)	148 (55)	57 (21,2)	10 (3,7)	269 (52,2)
TOPLAM	151 (29,3)	248 (48,2)	95 (18,4)	21 (4,1)	515 (100)

χ^2 : 24, 4, sd:3, $p<0,05$

Tablo 20: Öğrencilerin "öğretmenlerimizin davranışları net ve açıktır" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)	
Öğretim Kademesi	İlkokul	114 (46,3)	82 (33,3)	32 (13)	18 (7,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	56 (20,8)	131 (48,7)	75 (27,9)	7 (2,6)	269 (52,2)
	TOPLAM	170 (33)	213 (41,4)	107 (20,8)	25 (4,9)	515 (100)

χ^2 : 52, 25, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 21: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	131 (54,6)	58 (24,2)	36 (15)	15 (6,3)	240 (46,6)
	Erkek	136 (49,5)	76 (27,6)	38 (13,8)	25 (9,1)	275 (53,4)
	TOPLAM	267 (51,8)	134 (26)	74 (14,4)	40 (7,8)	515 (100)

χ^2 : 2, 69, sd:3, $p > 0,05$

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	132 (53,7)	57 (23,2)	35 (14,2)	22 (8,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	135 (50,2)	77 (28,6)	39 (14,5)	18 (6,7)	269 (52,2)
	TOPLAM	267 (51,8)	134 (26)	74 (14,4)	40 (7,8)	515 (100)

χ^2 : 2, 61, sd:3, $p > 0,05$

Tablo 23: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir	Çoğu böyledir f	Çok azı böyle	Hiç biri böyle	TOPLAM f (%)
--	-----------------	-----------------	---------------	----------------	--------------

		f (%)	(%)	dir f (%)	değildir f (%)	
Cinsiyet	Kız	47 (19,6)	80 (33,3)	82 (34,2)	31 (12,9)	240 (46,6)
	Erkek	59 (21,5)	89 (32,4)	72 (26,2)	55 (20)	275 (53,4)
	TOPLAM	106 (20,6)	169 (32,8)	154 (29,9)	86 (16,7)	515 (100)

χ^2 : 6, 83, sd:3, p>0, 05

Tablo 24: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizimle paylaşırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyl edir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	74 (30,1)	79 (32,1)	58 (23,6)	35 (14,2)	246 (47,8)
	Ortaokul	32 (11,9)	90 (33,5)	96 (35,7)	51 (19)	269 (52,2)
	TOPLAM	106 (20,6)	169 (32,8)	154 (29,9)	86 (16,7)	515 (100)

χ^2 : 28, 74, sd:3, p<0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	90 (37,5)	91 (37,9)	48 (20)	11 (4,6)	240 (46,6)
	Erkek	103 (37,5)	95 (34,5)	61 (22,2)	16 (5,8)	275 (53,4)
	TOPLAM	193 (37,5)	186 (36,1)	109 (21,2)	27 (5,2)	515 (100)

χ^2 : 1, 06, sd:3, p>0, 05

Tablo 26: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşünmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	116 (47,2)	69 (28)	49 (19,9)	12 (4,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	77 (28,6)	117 (43,5)	60 (22,3)	15 (5,6)	269 (52,2)
	TOPLAM	193 (37,5)	186 (36,1)	109 (21,2)	27 (5,2)	515 (100)

χ^2 : 20, 72, sd:3, p<0, 05

Tablo 27: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	56 (23,3)	75 (31,3)	89 (37,1)	20 (8,3)	240 (46,6)
	Erkek	41 (14,9)	102 (37,1)	97 (35,3)	35 (12,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	97 (18,8)	177 (34,4)	186 (36,1)	55 (10,5)	515 (100)

χ^2 : 9, 07, sd:4, p>0, 05

Tablo 28: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriyi saygı ve anlayışla karşılarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
--	---------------------------	------------------------	------------------------------	----------------------------------	--------------

Öğretim
Kademesi

İlkokul	67 (27,2)	94 (38,2)	65 (26,4)	20 (8,2)	246 (47,8)
Ortaokul	30 (11,2)	83 (30,9)	121 (45)	35 (13)	269 (52,2)
TOPLAM	97 (18,8)	177 (34,4)	186 (36,1)	55 (10,5)	515 (100)

χ^2 : 36, 44, sd:4, p<0, 05

Tablo 29: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız		11 (46,3)	95 (39,6)	33 (13,8)	1 (0,4)	240 (46,6)
Erkek		117 (42,5)	98 (35,6)	43 (15,6)	17 (6,2)	275 (53,4)
TOPLAM		228 (44,3)	193 (37,5)	76 (14,8)	18 (3,5)	515 (100)

χ^2 : 13. 42, sd:3, p<0, 05

Tablo 30: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	117 (47,6)	84 (34,1)	36 (14,6)	9 (3,7)	246 (47,8)
	Ortaokul	111 (41,3)	109 (40,5)	40 (14,9)	9 (3,3)	269 (52,2)
	TOPLAM	228 (44,3)	193 (37,5)	76 (14,8)	18 (3,5)	515 (100)

χ^2 : 2, 58, sd:3, p>0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	97 (40,8)	107 (44,6)	36 (15)	0 0	240 (46,6)
	Erkek	132 (48)	95 (34,5)	37 (13,5)	11 (4)	275 (53,4)
	TOPLAM	229 (44,5)	202 (39,2)	73 (14,2)	11 (2,1)	515 (100)

χ^2 : 14, 76, sd:3, p<0, 05

Tablo 32: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	113 (45,9)	90 (36,6)	36 (14,6)	7 (2,8)	246 (47,8)
	Ortaokul	116 (43,1)	112 (41,6)	37 (13,8)	4 (1,5)	269 (52,2)
	TOPLAM	229 (44,5)	202 (39,2)	73 (14,2)	11 (2,1)	515 (100)

χ^2 : 2, 24, sd:3, p>0, 05

Tablo 33: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	129 (53,8)	84 (35)	23 (9,6)	4 (1,7)	240 (46,6)
	Erkek	138 (50,2)	90 (32,7)	37 (13,5)	10 (3,6)	275 (53,4)
	TOPLAM	267 (51,8)	174 (33,8)	60 (11,7)	14 (2,7)	515 (100)

χ^2 : 3, 98, sd:3, p>0, 05

		Tamamı böyledi r f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	137 (55,7)	73 (29,7)	28 (11,4)	8 (3,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	130 (48,3)	101 (37,5)	32 (11,9)	6 (2,2)	269 (52,2)
	TOPLAM	267 (51,8)	174 (33,8)	60 (11,7)	14 (2,7)	515 (100)

χ^2 : 4, 22, sd:3, p>0, 05

Tablo 35: Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek o sırrımızı saklarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı b öyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyle dir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	126 (52,5)	77 (32,1)	29 (12,1)	8 (3,3)	240 (46,6)
	Erkek	115 (41,8)	96 (34,9)	50 (18,2)	14 (5,1)	275 (53,4)
	TOPLAM	241 (46,8)	173 (33,6)	79 (15,3)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 7. 46, sd:3, $p>0, 05$

Tablo 36: Öğrencilerin "öğretmenlerimize bir sır versek o sırrımızı saklarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyle dir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	147 (59,8)	67 (27,2)	27 (11)	5 (2)	246 (47,8)
	Ortaokul	94 (34,9)	106 (39,4)	52 (19,3)	17 (6,3)	269 (52,2)
	TOPLAM	241 (46,8)	173 (33,6)	79 (15,3)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 33, 94, sd:3, $p<0, 05$

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	55 (22,9)	88 (36,7)	77 (32,1)	20 (8,3)	240 (46,6)
	Erkek	59 (21,5)	96 (34,9)	97 (35,3)	23 (8,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	114 (22,1)	184 (35,7)	174 (33,8)	43 (8,4)	515 (100)

χ^2 : 3, 82, sd:6 $p>0, 05$

Tablo 38: Öğrencilerin "öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	72 (29,3)	97 (39,4)	59 (24)	18 (7,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	42 (15,6)	87 (32,3)	115 (42,8)	25 (9,3)	269 (52,2)
	TOPLAM	114 (22,1)	184 (35,7)	174 (33,8)	43 (8,4)	515 (100)

χ^2 : 29, 39, sd:6, $p < 0,05$

Tablo 39: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	71 (29,6)	114 (47,5)	50 (20,8)	5 (2,1)	240 (46,6)
	Erkek	86 (31,3)	108 (39,3)	63 (22,9)	18 (6,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	157 (30,5)	222 (43,1)	113 (21,9)	23 (4,5)	515 (100)

χ^2 : 8, 09, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 40: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledi r f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	104 (42,3)	93 (37,8)	40 (16,3)	9 (3,7)	246 (47,8)
	Ortaokul	53 (19,7)	129 (48)	73 (27,1)	14 (5,2)	269 (52,2)
	TOPLAM	157 (30,5)	222 (43,1)	113 (21,9)	23 (4,5)	515 (100)

χ^2 : 32, 16, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 41: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	60 (25)	106 (44,2)	64 (26,7)	10 (4,2)	240 (46,6)
Erkek	71 (25,8)	108 (39,3)	74 (26,9)	22 (8)	275 (53,4)
TOPLAM	131 (25,4)	214 (41,6)	138 (26,8)	32 (6,2)	515 (100)

(χ^2 : 3, 80, sd:3, p>0, 05)

Tablo 42: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
--	-----------------------	---------------------	------------------------	-------------------------------	--------------

Öğretim
Kademesi

İlkokul	89 (36,2)	99 (40,2)	45 (18,3)	13 (5,3)	246 (47,8)
Ortaokul	42 (15,6)	115 (42,8)	93 (34,6)	19 (7,1)	269 (52,2)
TOPLAM	131 (25,4)	214 (41,6)	138 (26,8)	32 (6,2)	515 (100)

χ^2 : 34, 92 sd:3, p<0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	97 (40,4)	95 (39,6)	41 (17,1)	7 (2,9)	240 (46,6)
	Erkek	105 (38,2)	113 (41,1)	44 (16)	13 (4,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	202 (39,2)	208 (40,4)	85 (16,5)	20 (3,9)	515 (100)

χ^2 : 1, 4, sd:3, p>0, 05

Tablo 44: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	125 (50,8)	72 (29,3)	39 (15,9)	10 (4,1)	246 (47,8)
Ortaokul	77 (28,6)	136 (50,6)	46 (17,1)	10 (3,7)	269 (52,2)
TOPLAM	202 (39,2)	208 (40,4)	85 (16,5)	20 (3,9)	515 (100)

χ^2 : 30, 7, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 45: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	40 (16,7)	98 (40,8)	78 (32,5)	24 (10)	240 (46,6)
Erkek	45 (16,4)	95 (34,5)	103 (37,5)	32 (11,6)	275 (53,4)
TOPLAM	85 (16,5)	193 (37,5)	181 (35,1)	56 (10,9)	515 (100)

χ^2 : 2, 57, sd:3, $p > 0,05$

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	81 (26,8)	94 (31,5)	58 (19,6)	25 (8,2)	240 (47,8)
	Ortaokul	28 (7,4)	92 (29,8)	123 (40,7)	36 (11,9)	269 (52,2)
	TOPLAM	109 (34,3)	186 (46,8)	181 (45,8)	61 (10,9)	535 (100)

$\chi^2: 46,29, sd:3, p<0,05$

Tablo 47: Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	46 (19,2)	82 (34,2)	78 (32,5)	34 (14,2)	240 (46,6)
	Erkek	50 (18,2)	83 (30,2)	91 (33,1)	51 (18,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	96 (18,6)	165 (32)	169 (32,8)	85 (16,5)	515 (100)

$\chi^2: 2, 20, sd:3, p>0, 05$

Tablo 48: Öğrencilerin "öğretmenler beklediğinden düşük not alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	57 (23,2)	71 (28,9)	71 (28,9)	47 (19,1)	246 (47,8)

Öğretim Kademesi

Ortaokul	39 (14,5)	94 (34,9)	98 (36,4)	38 (14,1)	269 (52,2)
TOPLAM	96 (18,6)	165 (32)	169 (32,8)	85 (16,5)	515 (100)

$\chi^2: 10, 84, sd:3, p<0, 05$

Tablo 50: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)

Öğretim Kademesi	İlkokul	97 (39,4)	107 (43,5)	31 (12,6)	11 (4,5)	246 (47,8)
	Ortaokul	66 (24,5)	134 (49,8)	58 (21,6)	11 (4,1)	269 (52,2)
	TOPLAM	163 (31,7)	241 (46,8)	89 (17,3)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 16, 11, sd:3, p<0, 05

Tablo 51: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	126 (52,5)	50 (20,8)	28 (11,7)	36 (15)	240 (46,6)
	Erkek	112 (40,7)	70 (25,5)	52 (18,9)	41 (14,9)	275 (53,4)
	TOPLAM	238 (46,2)	120 (23,3)	80 (15,5)	77 (15)	515 (100)

χ^2 : 9, 34, sd:3, p<0, 05

Öğretim Kademesi	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	125 (50,8)	46 (18,7)	37 (15)	38 (15,4)	246 (47,8)
Ortaokul	113 (42)	74 (27,5)	43 (16)	39 (14,5)	269 (52,2)
TOPLAM	238 (46,2)	120 (23,3)	80 (15,5)	77 (15)	515 (100)

χ^2 : 6, 58, sd:3, p>0, 05

Tablo 53: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	T O P L A M f (%)
Kız	35 (14,6)	99 (41,3)	88 (36,7)	18 (7,5)	240

					(46,6)
Erkek	49 (17,8)	92 (33,5)	107 (38,9)	27 (9,8)	275 (53,4)
TOPLAM	84 (16,3)	191 (37,1)	195 (37,9)	45 (8,7)	515 (100)

χ^2 : 3, 88, sd:3, p>0, 05

Tablo 54: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	34 (13,8)	77 (31,3)	113 (45,9)	22 (8,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	50 (18,6)	114 (42,4)	82 (30,5)	23 (8,6)	269 (52,2)
	TOPLAM	84 (16,3)	191 (37,1)	195 (37,9)	45 (8,7)	515 (100)

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	98 (40,8)	97 (40,4)	37 (15,4)	8 (3,3)	240 (46,6)
	Erkek	88 (32)	113 (41,1)	56 (20,4)	18 (6,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	186 (36,1)	210 (40,8)	93 (18,1)	26 (5)	515 (100)

χ^2 : 7, 13, sd:3, p>0, 05

χ^2 : 14, 16, sd:3, p<0, 05

Tablo 56: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin vermezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	124 (50,4)	77 (31,3)	30 (12,2)	15 (6,1)	246 (47,8)
	Ortaokul	62 (23)	133 (49,4)	63 (23,4)	11 (4,1)	269 (52,2)
	TOPLAM	186 (36,1)	210 (40,8)	93 (18,1)	26 (5)	515 (100)

χ^2 : 46, 99, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 57: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derslerin konuları ile ilgili gelişmeleri takip eder bize aktarırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	99 (41,3)	94 (39,2)	41 (17,1)	6 (2,5)	240 (46,6)
	Erkek	90 (32,7)	114 (41,5)	53 (19,3)	18 (6,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	189 (36,7)	208 (40,4)	94 (18,3)	24 (4,7)	515 (100)

χ^2 : 7, 54, sd:3, $p > 0,05$

Öğretim Kademesi	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyledir değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	118 (48)	89 (36,2)	27 (11)	12 (4,9)	246 (47,8)
Ortaokul	71 (26,4)	119 (44,2)	67 (24,9)	12 (4,5)	269 (52,2)
TOPLAM	189 (36,7)	208 (40,4)	94 (18,3)	24 (4,7)	515 (100)

χ^2 : 32, 07, sd:3, $p < 0,05$

Tablo 59: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı b öyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyle dir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	109 (45,4)	70 (29,2)	45 (18,8)	16 (6,6)	240 (46,6)
	Erkek	100 (36,4)	93 (33,8)	62 (22,5)	20 (7,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	209	163	107	36 (6,9)	515 (100)

		(40,6)	(31,7)	(20,8)		
--	--	--------	--------	--------	--	--

(χ^2 : 5, 69, sd:4, p>0, 05)

Tablo 60: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	115 (46,7)	64 (26)	46 (18,7)	21 (8,5)	246 (47,8)

Öğretim
Kademesi

Ortaokul	94 (34,9)	99 (36,8)	61 (22,7)	15 (5,6)	269 (52,2)
TOPLAM	209 (40,6)	163 (31,7)	107 (20,8)	36 (6,9)	515 (100)

χ^2 13, 12, sd:4, p<0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	103 (42,7)	98 (40,8)	36 (15)	3 (1,3)	240 (46,6)
	Erkek	111 (40,4)	119 (43,3)	36 (13,1)	9 (3,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	214 (41,6)	217 (42,1)	72 (14)	12 (2,3)	515 (100)

χ^2 : 2, 96, sd:3, p>0, 05

Tablo 62: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluğunun farkındadırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	136 (55,3)	83 (33,7)	20 (8,1)	7 (2,8)	246 (47,8)

Öğretim
Kademesi

Ortaokul	78 (29)	134 (49,8)	52 (19,3)	5 (1,9)	269 (52,2)
TOPLAM	214 (41,6)	217 (42,1)	72 (14)	12 (2,3)	515 (100)

χ^2 : 41, 31, sd:3, p<0, 05

Tablo 63: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	111 (46,3)	86 (35,8)	36 (15)	7 (2,9)	240 (46,6)
Erkek	89 (32,4)	129 (46,9)	41 (14,9)	16 (5,8)	275 (53,4)
TOPLAM	200 (38,8)	215 (41,7)	77 (15)	23 (4,5)	515 (100)

χ^2 : 14, 57, sd:4, p<0, 05

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi					
İlkokul	124 (50,4)	84 (34,1)	25 (10,2)	13 (5,3)	246 (47,8)
Ortaokul	76 (28,3)	131 (48,7)	52 (19,3)	10 (3,7)	269 (52,2)
TOPLAM	200 (38,8)	215 (41,7)	77 (15)	23 (4,5)	515 (100)

χ^2 : 32, 02, sd:4, p<0, 05

Tablo 65: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	102 (42,5)	107 (44,6)	29 (12,1)	2 (0,8)	240 (46,6)
Erkek	106 (38,5)	116	43	10	275 (53,4)

		(42,2)	(15,6)	(3,6)	75 (53,4)
TOPLAM	208 (40,4)	223 (43,3)	72 (14)	12 (2,3)	515 (100)

χ^2 : 6, 14, sd:3, p>0, 05

Tablo 66: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyle dir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	135 (54,9)	83 (33,7)	21 (8,5)	7 (2,8)	246 (47,8)
	Ortaokul	73 (27,1)	140 (52)	51 (19)	5 (1,9)	269 (52,2)
	TOPLAM	208 (40,4)	223 (43,3)	72 (14)	12 (2,3)	515 (100)

χ^2 : 44, 94, sd:3, p<0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	66 (27,5)	91 (37,9)	72 (30)	11 (4,6)	240 (46,6)
	Erkek	72 (26,2)	97 (35,3)	88 (32)	18 (6,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	138 (26,8)	188 (36,5)	160 (31,1)	29 (5,6)	515 (100)

χ^2 : 1, 37, sd:3, p>0, 05

Tablo 68: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	94 (38,2)	81 (32,9)	58 (23,6)	13 (5,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	44 (16,4)	107 (39,8)	102 (37,9)	16 (5,9)	269 (52,2)
	TOPLAM	138 (26,8)	188 (36,5)	160 (31,1)	29 (5,6)	515 (100)

χ^2 : 33, 16, sd:3, $p < 0, 05$

Tablo 69: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler "önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	97 (40,4)	98 (40,8)	40 (16,7)	5 (2,1)	240 (46,6)
	Erkek	102 (37,1)	100 (36,4)	57 (20,7)	16 (5,8)	275 (53,4)
	TOPLAM	199 (38,6)	198 (38,4)	97 (18,8)	21 (4,2)	515 (100)

χ^2 : 8, 98, sd:4, $p > 0, 05$)

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 70: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
--	------------------------	---------------------	------------------------	-------------------------------	--------------

Öğretim
Kademesi

İlkokul	124 (50,4)	84 (34,1)	29 (11,8)	9 (3,7)	246 (47,8)
Ortaokul	75 (27,9)	114 (42,4)	68 (25,3)	12 (4,5)	269 (52,2)
TOPLAM	199 (38,6)	198 (38,4)	97 (18,8)	21 (4,2)	515 (100)

χ^2 : 33, 13, sd:4, $p < 0, 05$

Tablo 71: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TO PL A M f (%)
Kız		59 (24,6)	127 (52,9)	49 (20,4)	5 (2,1)	240 (46,6)
Erkek		56 (20,4)	130 (47,3)	77 (28)	12 (4,4)	275 (53,4)
TOPLAM		115 (22,3)	257 (49,9)	126 (24,5)	17 (3,3)	515 (100)

χ^2 : 6, 87, sd:3, $p > 0, 05$

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 72: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyl edir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	67 (27,2)	116 (47,2)	52 (21,1)	11 (4,5)	246 (47,8)
Ortaokul	48 (17,8)	141 (52,4)	74 (27,5)	6 (2,2)	269 (52,2)
TOPLAM	115 (22,3)	257 (49,9)	126 (24,5)	17 (3,3)	515 (100)

χ^2 : 9, 87, sd:3, p<0, 05

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	128 (53,3)	88 (36,7)	22 (9,2)	2 (0,8)	240 (46,6)
	Erkek	134 (48,7)	95 (34,5)	35 (12,7)	11 (4)	275 (53,4)
	TOPLAM	262 (50,9)	183 (35,5)	57 (11,1)	13 (2,5)	515 (100)

χ^2 : 7, 25, sd:3, p>0, 05

Tablo 74: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdır" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	154 (62,6)	63 (25,6)	23 (9,3)	6 (2,4)	246 (47,8)
	Ortaokul	108 (40,1)	120 (44,6)	34 (12,6)	7 (2,6)	269 (52,2)
	TOPLAM	262 (50,9)	183 (35,5)	57 (11,1)	13 (2,5)	515 (100)

χ^2 : 27, 05, sd:3, p<0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 75: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma) karşıdırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	85 (35,4)	98 (40,8)	46 (19,2)	11 (4,6)	240 (46,6)
	Erkek	84 (30,5)	107 (38,9)	64 (23,3)	20 (7,3)	275 (53,4)
	TOPLAM	169 (32,8)	205 (39,8)	110 (21,4)	31 (6)	515 (100)

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	90 (36,6)	79 (32,1)	55 (22,4)	22 (8,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	79 (29,4)	126 (46,8)	55 (20,4)	9 (3,3)	269 (52,2)
	TOPLAM	169	205	110	31	515 (100)

(χ^2 : 15, 94, sd:3, p<0, 05)

χ^2 : 3, 59, sd:3, p>0, 05

Tablo 77: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	117 (48,8)	74 (30,8)	39 (16,3)	10 (4,2)	240 (46,6)
	Erkek	133 (48,4)	82 (29,8)	44 (16)	16 (5,8)	275 (53,4)
	TOPLAM	250 (48,5)	156 (30,3)	83 (16,1)	26 (5)	515 (100)

χ^2 : 0, 74, sd:3, p>0, 05

Tablo 78: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür vb.) karşıdırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	144 (58,5)	51 (20,7)	32 (13)	19 (7,7)	246 (47,8)
	Ortaokul	106	105 (39)	51 (19)	7	269 (52,2)

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		(39,4)			(2,6)	
	TOPLAM	250 (48,5)	156 (30,3)	83 (16,1)	26 (5)	515 (100)

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	79 (33,1)	97 (40,6)	52 (21,8)	11 (4,6)	239 (46,5)
	Erkek	97 (35,3)	100 (36,4)	58 (21,1)	20 (7,3)	275 (53,5)
	TOPLAM	176 (34,2)	197 (38,3)	110 (21,4)	31 (6)	514 (100)

χ^2 : 2, 31, sd:3, p>0, 05

χ^2 : 33, 39, sd:3, p<0, 05

Tablo 80: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	111 (45,3)	86 (35,1)	33 (15,3)	15 (6,1)	245 (47,7)
	Ortaokul	65 (24,2)	111 (41,3)	77 (28,6)	16 (5,9)	269 (52,3)
	TOPLAM	176 (34,2)	197 (38,3)	110 (21,4)	31 (6)	514 (100)

χ^2 : 31, 77, sd:3, p<0, 05

Tablo 81: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	104 (43,3)	84 (35)	46 (19,2)	6 (2,5)	240 (46,6)
	Erkek	100 (36,4)	105 (38,2)	57 (20,7)	13 (4,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	204 (39,6)	189 (36,7)	103 (20)	19 (3,7)	515 (100)

χ^2 : 3, 80, sd:3, p>0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	122 (49,6)	82 (33,3)	33 (13,4)	9 (3,7)	246 (47,8)
	Ortaokul	82 (30,5)	107 (39,8)	70 (26)	10 (3,7)	269 (52,2)
	TOPLAM	204	189	103 (20)	19	515 (100)

χ^2 : 23, 51, sd:3, p<0, 05

Tablo 83: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	91 (37,9)	88 (36,7)	57 (23,8)	4 (1,7)	240 (46,6)
	Erkek	86 (31,3)	125 (45,5)	54 (19,6)	10 (3,6)	275 (53,4)
	TOPLAM	177 (34,4)	213 (41,4)	111 (21,6)	14 (2,7)	515 (100)

χ^2 : 6, 87, sd:3, p>0, 05

Tablo 84: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	118 (48)	84 (34,1)	37 (15)	7 (2,8)	246 (47,8)
	Ortaokul	59 (21,9)	129 (48)	74 (27,5)	7 (2,6)	269 (52,2)
	TOPLAM	177 (34,4)	213 (41,4)	111 (21,6)	14 (2,7)	515 (100)

χ^2 : 40, 56, sd:3, p<0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	70 (29,2)	97 (40,4)	66 (27,5)	7 (2,9)	240 (46,6)
	Erkek	69 (25,1)	123 (44,7)	70 (25,5)	13 (4,7)	275 (53,4)
	TOPLAM	139 (27)	220 (42,7)	136 (26,4)	20 (3,9)	515 (100)

χ^2 : 2, 63, sd:3, p>0, 05

Tablo 86: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	94 (38,2)	90 (36,6)	54 (22)	8 (3,3)	246 (47,8)
	Ortaokul	45 (16,7)	130 (48,3)	82 (30,5)	12 (4,5)	269 (52,2)
	TOPLAM	139 (27)	220 (42,7)	136 (26,4)	20 (3,9)	515 (100)

χ^2 : 30, 14, sd:3, p<0, 05

Tablo 87: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizlere yürekten bağlıdır" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	48 (20)	88 (36,7)	84 (35)	20 (8,3)	240 (46,6)
	Erkek	64 (23,3)	94 (34,2)	94 (34,2)	23 (8,4)	275 (53,4)
	TOPLAM	112 (21,7)	182 (35,3)	178 (34,6)	43 (8,3)	515 (100)

χ^2 : 0, 88, sd:3, p>0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	76 (30,9)	86 (35)	65 (26,4)	19 (7,7)	246 (47,8)
	Ortaokul	36 (13,4)	96 (35,7)	113 (42)	24 (8,9)	269 (52,2)
	TOPLAM	112 (30,5)	182 (41,6)	178 (23,3)	43 (4,7)	515 (100)

$\chi^2: 27,38, \text{sd}:3, p<0,05$

Tablo 89: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	82 (34,2)	97 (40,4)	52 (21,7)	9 (3,8)	240 (46,6)
	Erkek	75 (27,3)	117 (42,5)	68 (24,7)	15 (5,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	157 (30,5)	214 (41,6)	120 (23,3)	24 (4,7)	515 (100)

$\chi^2: 3,45, \text{sd}:3, p>0,05$

Tablo 90: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bizleri severler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	108 (43,9)	86 (35)	41 (16,7)	11 (4,5)	246 (47,8)
	Ortaokul	49 (18,2)	128 (47,6)	79 (29,4)	13 (4,8)	269 (52,2)
	TOPLAM	157 (30,5)	214 (41,6)	120 (23,3)	24 (4,7)	515 (100)

$\chi^2: 41,67, \text{sd}:3, p<0,05$

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet					
Kız	69 (28,8)	90 (37,5)	59 (24,6)	22 (9,2)	240 (46,6)
Erkek	87 (31,6)	94 (34,2)	62 (22,5)	32 (11,6)	275 (53,4)
TOPLAM	156 (30,3)	184 (35,7)	121 (23,5)	54 (10,5)	515 (100)

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

χ^2 : 1, 71, sd:3, $p>0,05$

Tablo 92: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliğinden bahsederler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Öğretim Kademesi	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	92 (37,4)	77 (31,3)	53 (21,5)	24 (9,8)	246 (47,8)
Ortaokul	64 (23,8)	107 (39,8)	68 (25,3)	30 (11,2)	269 (52,2)
TOPLAM	156 (30,3)	184 (35,7)	121 (23,5)	54 (10,5)	515 (100)

χ^2 : 11, 43, sd:3, $p<0,05$

Tablo 93: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	68 (28,3)	96 (40)	71 (29,6)	5 (2,1)	240 (46,6)
Erkek	75 (27,3)	122 (44,4)	66 (24)	12 (4,4)	275 (53,4)
TOPLAM	143 (27,8)	218 (42,3)	137 (26,6)	17 (3,3)	515 (100)

χ^2 : 4, 14, sd:3, $p>0,05$

Öğretim Kademesi	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	99 (40,2)	92 (37,4)	47 (19,1)	8 (3,3)	246 (47,8)
Ortaokul	44 (16,4)	126 (46,8)	90 (33,5)	9 (3,3)	269 (52,2)
TOPLAM	143 (27,8)	218 (42,3)	137 (26,6)	17 (3,3)	515 (100)

χ^2 : 39, 06, sd:3, $p<0,05$

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 95: Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem, sel, vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerini sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyl edir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	118 (49,2)	74 (30,8)	40 (16,7)	8 (3,3)	240 (46,6)
Erkek	100 (36,4)	87 (31,6)	64 (23,3)	24 (8,7)	275 (53,4)
TOPLAM	218 (42,3)	161 (31,3)	104 (20,2)	32 (6,2)	515 (100)

χ^2 : 14, 01, sd:4, p<0, 05

Tablo 96: Öğrencilerin "eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem, sel, vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerini sağlayacaklarına güvenir, inanırız" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyle dir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	137 (55,7)	61 (24,8)	38 (15,4)	10 (4,1)	246 (47,8)
	Ortaokul	81 (30,1)	100 (37,2)	66 (24,5)	22 (8,2)	269 (52,2)
	TOPLAM	218 (42,3)	161 (31,3)	104 (20,2)	32 (6,2)	515 (100)

χ^2 : 36, 86, sd:4, p<0, 05

Tablo 97: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	141 (58,8)	65 (27,1)	24 (10)	10 (4,1)	240 (46,6)
	Erkek	128 (46,5)	97 (35,3)	35 (12,7)	15 (5,5)	275 (53,4)
	TOPLAM	269 (52,2)	162 (31,5)	59 (11,5)	25 (4,8)	515 (100)

χ^2 : 9, 16, sd:4, p>0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 98: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadığı sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	155 (63)	61 (24,8)	18 (7,3)	12 (4,9)	246 (47,8)
Ortaokul	114 (42,4)	101 (37,5)	41 (15,2)	13 (4,9)	269 (52,2)
TOPLAM	269 (52,2)	162 (31,5)	59 (11,5)	25 (4,8)	515 (100)

χ^2 : 25, 11, sd:4, p<0, 05

Tablo 99: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulumuzu severler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	82 (34,2)	81 (33,8)	66 (27,5)	11 (4,6)	240 (46,6)

Cinsiyet

Erkek	85 (30,9)	94 (34,2)	68 (24,7)	28 (10,2)	275 (53,4)
TOPLAM	167 (32,4)	175 (34)	134 (26)	39 (7,6)	515 (100)

χ^2 : 6, 1, sd:3, p>0, 05

Öğretim Kademesi	Tamamı böyle dir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
İlkokul	119 (48,4)	61 (24,8)	49 (19,9)	17 (6,9)	246 (47,8)
Ortaokul	48 (17,8)	114 (42,4)	85 (31,6)	22 (8,2)	269 (52,2)
TOPLAM	167 (32,4)	175 (34)	134 (26)	39 (7,6)	515 (100)

χ^2 : 55, 63, sd:3, p<0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

Tablo 101: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

Cinsiyet

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Kız	103 (42,9)	96 (40)	34 (14,2)	7 (2,9)	240 (46,6)	
Erkek	96 (34,9)	114 (41,5)	47 (17,1)	18 (6,5)	275 (53,4)	
TOPLAM	199 (38,6)	210 (40,8)	81 (15,7)	25 (4,9)	515 (100)	

χ^2 : 6, 36, sd:3, p>0, 05

Tablo 102: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

	Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
--	-----------------------	---------------------	------------------------	-------------------------------	--------------

Öğretim
Kademesi

İlkokul	120 (48,8)	77 (31,3)	38 (15,4)	11 (4,5)	246 (47,8)
Ortaokul	79 (29,4)	133 (49,4)	43 (16)	14 (5,2)	269 (52,2)
TOPLAM	199 (38,6)	210 (40,8)	81 (15,7)	25 (4,9)	515 (100)

χ^2 : 23, 06, sd:3, p<0, 05

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	127 (52,9)	83 (34,6)	24 (10)	6 (2,5)	240 (46,6)
	Erkek	134 (48,7)	89 (32,4)	36 (13,1)	16 (5,8)	275 (53,4)
	TOPLAM	261 (50,7)	172 (33,4)	60 (11,7)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 4, 98, sd:3, $p>0,05$

Tablo 104: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	151 (61,4)	65 (26,4)	20 (8,1)	10 (4,1)	246 (47,8)
	Ortaokul	110 (40,9)	107 (39,8)	40 (14,9)	12 (4,5)	269 (52,2)
	TOPLAM	261 (50,7)	172 (33,4)	60 (11,7)	22 (4,3)	515 (100)

χ^2 : 22, 56, sd:3, $p<0,05$

Tablo 105: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Cinsiyet	Kız	56 (23,3)	77 (32,1)	91 (37,9)	16 (6,7)	240 (46,6)
	Erkek	65 (23,6)	103 (37,5)	84 (30,5)	23 (8,4)	275 (53,4)
	TOPLAM	121 (23,5)	180 (35)	175 (34)	39 (7,6)	515 (100)

χ^2 : 3, 59, sd:3, $p>0,05$

Tablo 106: Öğrencilerin "öğretmenlerimiz ders dışında da bizimle ilgilenirler" önermesine yönelik düşünceleri ile öğretim kademesi arasında yapılar kay kare analizi

		Tamamı böyledir f (%)	Çoğu böyledir f (%)	Çok azı böyledir f (%)	Hiç biri böyle değildir f (%)	TOPLAM f (%)
Öğretim Kademesi	İlkokul	74 (30,1)	86 (35)	69 (28)	17 (6,9)	246 (47,8)
	Ortaokul	47 (17,5)	94 (34,9)	106 (39,4)	22 (8,2)	269 (52,2)
	TOPLAM	121 (23,5)	180 (35)	175 (34)	39 (7,6)	515 (100)

χ^2 : 13, 84, sd:3, $p < 0, 05$

EK-2

Öğretmen Davranışı Anketi

Sevgili öğrenciler,

Size dağıtılan bu anket genel olarak öğretmenlerinizin sınıf içinde ya da sınıf dışında çeşitli davranışlarını belirlemek amacıyla düzenlenmiştir. Her cümleyi okuyunuz ve cümlede yazan davranışa şimdiye kadar tanıdığınız öğretmenlerinizin ne kadarının sahip olduğunu ilgili seçenek için ayrılmış olan bölüme (x) işareti koyarak işaretleyiniz. Bu çalışmada toplu bir değerlendirme yapılacağından dolayı lütfen anketin hiçbir bölümüne kendi adınızı, öğretmenlerinizin adını ve okulunuzun adını yazmayınız. Bir yüksek lisans tezi olarak sadece bilimsel amaçlarla yürütülen bu çalışmada vereceğiniz içten ve samimi cevaplar çalışmanın niteliğini arttıracaktır. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Muhlis ARĞA Yeditepe Üniversitesi Eğitim Yönetimi ve Denetimi
Yüksek Lisans Öğrencisi

A. Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyet : Kız () Erkek ()
2. Öğretim Kademesi : İlkokul () Ortaokul ()

B. Öğretmen Davranışı Anketi

TANIDIĞIM ÖĞRETMENLERİN

- | | Tamamı
Böyledir | Çoğu
Böyledir | Çok
Azı
Değildir | Hiç biri
Böyledir |
|--|--------------------|------------------|------------------------|----------------------|
| 1. Öğretmenlerimiz farklı düşüncelerin sınıfta dile getirilmesine izin verirler. | () | () | () | () |
| 2. Öğretmenlerimiz özel hayatları ile ilgili sorunları sınıfta yansıtmazlar. | | | | |
| 3. Öğretmenlerimiz derste cep telefonu ile konuşmazlar. | | | | |
| 4. Öğretmenlerimiz önemli günlerde (Öğretmenler günü, bayram, yaş günü vb.) maddi değeri yüksek hediye kabul etmezler. | | | | |
| 5. Öğretmenlerimiz ders saatlerimizin boşa harcanmasına izin | | | | |

vermezler.

6. Öğretmenlerimiz duygularımıza değer verirler.
7. Öğretmenlerimiz velilerimizin düşüncelerine saygı gösterirler.
8. Öğretmenlerimiz velilerimizin inançlarına saygı gösterirler.
9. Öğretmenlerimiz derslerimizin konuları ile ilgili gelişmeleri takip ederek bizlere aktarırlar.
10. Öğretmenlerimiz ders sırasında ders dışı basılı yayınlarla ilgilenmezler.
11. Öğretmenlerimiz düşüncelerimize değer verirler.
12. Öğretmenlerimiz derste anlatacakları konu üzerinde önceden hazırlık yapıp dersi daha verimli hale getirirler.
13. Öğretmenlerimiz derslerine saatinde girip çıkarlar.
14. Öğretmenlerimiz kendilerine yöneltilen her türlü eleştiriye saygı ve anlayışla karşılırlar.
15. Öğretmenlerimiz öğretmenlik mesleğinin sorumluluklarının farkındadırlar.
16. Öğretmenlerimiz dersleri bizlerin seviyelerine uygun olarak anlatırlar.
17. Öğretmenlerimiz bizlere eşit söz hakkı verirler.
18. Öğretmenlerimiz ödülleri hak eden öğrencilere verirler.
19. Yaramazlık yaptığımızda öğretmenlerimiz bunları not değerlendirmelerine yansıtmazlar.
20. Öğretmenlerimiz zengin fakir öğrenci ayrımı gözetmezler.
21. Öğretmenlerimiz tüm öğrencilerine eşit davranırlar.
22. Öğretmenlerimiz ne olursa olsun bize yalan söylemezler.
23. Öğretmenlerimiz söyledikleri ile yaptıkları arasında herhangi bir çelişkiye düşmezler.
24. Öğretmenlerimizin davranışları net ve açıktır.

TANIDIĞIM ÖĞRETMENLERİN

	Tamamı Böyledir	Çoğu Böyledir	Çok Azı Böyledir	Δf^{*1}_{TM} p _{egildi}
25. Öğretmenlerimiz insan haklarına saygılıdırlar.	()	()	()	()
26. Öğretmenlerimiz şiddete (dayak, dövme, tokat atma vb.) karşıdırlar.	()	()	()	()
27. Öğretmenlerimiz sözlü tacize (küfür, vb.) karşıdırlar.	()	()	()	()
28. Öğretmenlerimiz öğrenci temsilciliğine önem verirler.	()	()	()	()
29. Öğretmenlerimiz düşünce özgürlüğümüzü kısıtlamazlar.	()	()	()	()
30. Öğretmenlerimiz hoşgörülüdürler.	()	()	()	()
31. Öğretmenlerimiz öğrenci haklarına önem verirler.	()	()	()	()
32. Öğretmenlerimizin düşüncelerine katılmasak da bunu rahatlıkla ifade edebiliriz.	()	()	()	()
33. Eğitim öğretim sırasında doğal afet (deprem, sel, vb.) gibi olağanüstü bir durum karşısında öğretmenlerimizin can güvenliklerimizi sağlayacaklarına güvenir ve inanırız.	()	()	()	()
34. Öğretmenlerimiz dürüsttürler.	()	()	()	()
35. Öğretmenlerimiz bize içten ve samimi davranırlar.	()	()	()	()
36. Öğretmenlerimiz önemli bir sağlık sorunu olmadıkları sürece eğitim ve öğretim görevlerini aksatmazlar.	()	()	()	()
37. Öğretmenlerimiz bizlere yürekten bağlıdırlar.	()	()	()	()
38. Öğretmenlerimiz bizleri severler.	()	()	()	()
39. Öğretmenlerimiz okulumuzu severler.	()	()	()	()
40. Öğretmenlerimiz trafik ve en kötü hava koşullarında bile saatinde okullarında olmaya özen gösterirler.	()	()	()	()
41. Öğretmenlerimiz dini inançlarımıza saygı gösterirler.	()	()	()	()
42. Öğretmenlerimiz bir sır verirse o sırrımızı saklarlar.	()	()	()	()
43. Öğretmenlerimiz bizlerin gelişimi için çaba harcarlar.	()	()	()	()
44. Öğretmenlerimiz ders dışında da bizlere vakit ayırırlar.	()	()	()	()
45. Öğretmenlerimiz ders konularını gerçekten iyi bilirler.	()	()	()	()

46. Öğretmenlerimiz dersi zevkli hale getirmek için çaba harcarlar.	()	()	()	()
47. Öğretmenlerimiz başka öğretmenlerimizin başarılarını zaman zaman bizlerle paylaşırlar.	()	()	()	()
48. Öğretmenlerimiz başka öğretmenlerin yetersizliklerinden söz etmezler.	()	()	()	()
49. Öğretmenlerimiz ara sıra öğretmenlik mesleğinin güzelliklerinden söz ederler.	()	()	()	()
50. Öğretmenlerimiz okulun kurallarına uyarlar.	()	()	()	()
51. Öğretmenlerimiz sınav sonuçlarını geciktirmeden açıklarlar.	()	()	()	()
52. Öğretmenlerimiz beklediğinden düşük alan öğrencilerin sınav kağıtlarını öğrenci istediği zaman gösterirler.	()	()	()	()
53. Öğretmenlerimiz başarısızlığımızdan dolayı bizi küçük düşürmezler.	()	()	()	()

Bu ankete yada öğretmenlerinizi davranışlarına yönelik eklemek istediğiniz düşünceleriniz varsa aşağıya yazabilirsiniz.